Finta Éva

Örök partok

FINTA ÉVA

ÖRÖK PARTOK

Kárpátaljai Magyar Könyvek
226.

Készült a

támogatásával

© Finta Éva, 2013

Intermix Kiadó
88000 Ungvár, Babuskin tér 5/a
E-mail: titkarsag@mekk.uz.ua
Budapesti képviselet: H-1011 Budapest, Hunyadi János u. 5.

A borító Horváth Anna grafikájának felhasználásával készült

Felelős kiadó: Dupka György
Szerkesztő: Nagy Zoltán Mihály
Műszaki szerkesztő: Fábián Zoltán

Készült a Shark Kft.-ben

ISBN 978-963-9814-54-7
ISSN 1022-0283

FINTA ÉVA

ÖRÖK PARTOK

VERSEK

(1990–2009)

Intermix Kiadó
Ungvár – Budapest
2013

PRO MEMORIA

Ne továbbítsátok a pusmogásokat
a könnyen odavetett bántások fóliazizegését
a félmosolyok, félköszönések vacogását
vackaink szétrúgott álmait ne továbbítsátok
ne továbbítsátok a sérelmek légypöttyös filmkockáit
és ne emlékezzetek:
az elválasztóra, a kiközösítőre, az elnémítóra.
Ne vegyétek fel elődeink elszórt tévedéseit
és festett vágyaikat se vegyétek
ne nyúljatok mérgezett szavaik után
étel-ital tisztasága a lélek tisztessége legyen.
Ne továbbítsátok a pusmogásokat...

Várakozik a félelem, várakozik a bátorság.
A választás is várakozik.
A küszöbök megvilágítva.
Lépd át, halandó arcnélküli
s vedd arcoddá a feltámadó örömet
a feltámadó bizonyosságok biztonságát.
Íme a gyónás perce.
Elhagyhatod bántó kellékeidet.
Mellékes bűneidből a megújulás csírázik szüntelen.

1990

HALOTTI BESZÉD

Fölöttünk csönd, riadt homály alant
középütt csak a lélek zsibbadása.
Várunk. Ruhánkban moly matat. Halott
vasat zabál a rozsda, rongyra rágja.
Temessünk tán? Vagy várjunk még kicsit?
Az oszlopok rádőltek templomunkra.
Vigyázz. Talpad alá temetkezik
halott hitünk, a rothadás befogja.
Ültetni kéne, fákat vagy időt
örömkenyérnek, jószagú kalácsnak.
Áldoztál már. Áldjanak a papok
hogy beleköltöztél a szemhatárba.

Vásznadban hamu – pogácsa helyett.
Testedben: rugdosó kísértet.
Viszik, viszik sorsod az istenek
az olajszagú, megrontott Dunának.
Ki hát a holt? És ki az, aki él?
Káromkodás ez, vagy szelíd alázat?
Segítsd, Uram, kivárni végzetünk.
Nem rejtőzéssel. Hiszen megtalálnak.

Íme az őz, ki könnyű lépteit
éber gerinccel reszketi előre.
Csomózza karcsú-kedves lábait
szorongások törékeny remegése.
Idézzük fel a véres köveket
hová fejét letenni kénytelen.
Ez itt a kert, hol játékunk folyik.
A pillanat, ha ideér, üzen.

S csukódik zár, rozsdás retesz zörög
és benn a bárány, kívül meg a farkas.
Fölöttünk rajban zöld döglégy dönög
kukac készül támadni lenn az aljban.

Tekints magadra, szempár. Fenn ragyog
a tiszta fény, a felhők is ragyognak.
De talpunk alatt vinnyog és zokog
az elmúlás, s hogy csendünkké tagadnak
a rendezők, a képzett sorstudók
a játékosok és a szurkolóik.
Sziszegni kéne: Kasszandra vagyok.
Csicsíja, csitt – a csend is hallgatózik.

1990

KRÉTARAJZ

Csoóri Sándornak

Fekszem, a béke országában,
a béke házában,
számban a béke szava.
S kicsordul az alkony vére,
s kicsordul a vér a honpolgárok
békés kabátja alól.

Itt semmi drámát nem tűr
a történelem.

A helyzet: üres színpadon szék,
rajta egy tetem.
Az ábrázolás karcos, düreri,
Dürrenmatt fekete szövegébe mártva
magaslik ránk, akár a Tátra,
és épp oly idegen.

Fekszem, számban a béke szava:
félelem.

Beregszász, 1990

JELKÉP
A KŐ ALATT

Az áhított béke
ott ül a kő alatt
kő alatt ül a madár.
Varangyok játszanak
mellette, ásatag
testén giliszta jár.
Galamb még, úgy tűnik
amíg még eltűrik
jelenlétét a kicsik.
De csőrében bogarak
hangyák bolyonganak
rostjait széjjelviszik.

Az áhított béke
ott ül a kő alatt
kő alatt ül a madár.
Ezüstös villámok
hófehér villámok
képében még visszajár.

1990

IKERSZONETT

Az éj fehér kenyérre kent szurok
vagy szilvalekvár, alatta a mély
holdfény-hideg nem rezzen, és sekély
szívdobbanása álmosan szuszog.

Én már a rendről - káoszról tudok
de éj-időn, ha fészkelődni kél
sok eltiltott, fekélyes szenvedély
kérdéseimmel közéjük túrok.

Átjár a rejtett tények vad bozótja
reám rakódik, mint hínáros pólya
ki köztük játékból bukdácsolok

s kipányvázott szavamra leng a bója:
rövid célok biztonságos tudója –
mellette sorsom messze elrobog.

Hajómat én ki partra sose tettem
(míg nyelvemen a só kövér, konok)
ringok e szárazföldi végtelenben
a tenger bennem zúg, mint őstitok.

A fájdalmat s ki bántott: eltemettem.
Holtat nem háborgatok, nem szidok.
A béke rendje tisztázzon helyettem
minden belém fúródott mondatot.

Világom így készül a véglegesre
de addig járjon szívemen gyalog
virágszirom, gyerekláb, bölcs titok

vagy békélések szorgos végtelenje.
A tenger zúg sorsomban és ragyog
törékeny tükrén, amit elhagyok.

1990

FELTÁMADÁS

Kíváncsi oltárokon
a „milyen volt Krisztus sebe
milyen volt Máriácska szűz teste
anya-szívében az aggodalom
madárdobogású szívében
hogy szorongatott a sejtelem
nagy víziója” –
kíváncsi oltárokon
kereszteken
a történelem megfeszített
szimbóluma ragyog
s az aranyozott részleteken
a ruhaszegélyek fodraiban
megvillan
az alkotó feltámadása.

1990

SZEPTEMBERI ÉJ

Telihold, telve ragyogással
feltündöklik benne a szeptemberi szél hidege
a szeptemberi éj ikervacogása:
én és a lélek lebegése
a lebegés lelke –
a lelkek lebegése benne.

Telihold, ilyenkor az andalúz lányok pihegése
messzire rebben a balkonok párkányairól
ott még a fények melegebben élnek
itt keleten szeletel a szél
szeletel a didergés almaszaga
s a szőlőskertek lugasán az érett illatok alkonya
sóhajt lányaink helyett –
őszi vásár a kertekben
ez itt északkelet.

Telihold, rejtekező, oltárképek pásztás fényei
buggyannak szerte az istenszobor-felhők mögül
ezüsttel karcolt szörnyek lépnek elő
a fény izgága tükre felől
a feledés szobrai lopakodnak az emlékezet fénye felől
és lejtik a táncot
a szeptemberi táncot
az áhítat fénye előtt.

1990

BETEG A HOLD

Egy szomszédom halálára

Beteg a Hold, erőtelen
csak lóg az égen fénytelen
valakit elvitt, megfogott
sötét halállal itatott
s most ott lépked – a csillagok
elhúzódnak, alig ragyog
mindegyik, csupa köd-sötét
mered reánk – kihunyt az ég.

Beteg a Hold, és félelem
csukódik ránk. A tételen
hogy magával vitt valakit
már semmi törvény nem segít.
Beteg, halálos harapás
vérezteti az éjszakát
és didereg a nyár-meleg
fölötte füstölő lebeg.

Valakit elvitt ma a Hold
és beteg lett, és megvakult
és fénye vesztetten pihen
csukott szeme a kerteken
nem szól a táj sem, csak vacog
nem őrzik ma az angyalok.
Kedvesem, vigyázz, nem szabad
csak jóra fordítni magad.

1990

ZÁR-VERS

H. A.-nak

A kör lüktet – kinyílik s zárul újra.
Lehetnél kívül – de most benn csücsülsz.
Lehetnél épp e zár nyitogatója.
De ilyen célokért már nem hevülsz.

A zár pedig, miként a rejtett csapda,
észrevétlen kattan, és megesik,
hogy éppen az, aki nyitogatója,
szorul közé, s már foglya, átdöfik

a vasfogak karját, lábát, derékban
harapják át, dühös állatfogak
(hiszen ilyen bezárt pofájú év van) –
s hever, akár egy döglött rongycsomag.

Nos hát a körben nézzünk most körül.
Itt egyszerű és rendezett az élet.
Középen ülnek, játszanak fehéren
a lepkekezű gyerekek s a vének.

A gyűrű szélén felnőttek vigyáznak.
Lesik e folyton lüktető palánkot.
Csoportba gyűlve tipródik, ki lázad,
a száműzöttek, önképzős vagányok.

A gyűrűn túl – a gyűrűn túli lét.
Akár belül – a rend megszabott.
Csak kevesebben vannak, akik kék
madárra lesnek – a madár halott.

Ki őriz kit – gyakran átláthatatlan.
A gyűrű foglyait, vagy foglyai a gyűrűt?
A gyűrűn túliak a zárt világot?
A zárt világ teremti-é a külsőt?...

Mert őrző és őrzött körbe járnak
egyazon kör körül, akár az óra.
Az idő pedig gondosan feszül
(ő Isten ujja) a két mutatóra.

1990

ASSZONYOK TÜKRE

Sose értettem, ha asszonyok gyöngyösre hímeztek
párnákat, terítőket
templomba ültek vasárnaponként és nekivágtak a
temetőknek
összedugott fejük kontúrja ahogy kihasította őket a
térből
állam az államban, ország az országban, elzárva a
végtelenségtől
a végső visszavonulást, mikroszkópok alá vetülését
a kényszerbe rejtett én-nek
miért nem hasad fel a száj, ha körben buggyanna
már az ének
sose értettem az önfeladás domesztikált
megnyilvánulásait
a négy-falak közé szorult időn ha megtapadtak
árnyalakjaik
a férfi-gőg árnyékában bokrosodó csenevész
aljnövény-létet
a földszintes remegések ágyneműsuhogásában ha
keményítővel roppant a lélek
a rendteremtés felbuzdult hőstetteit, az újra és újra
ismétlődő mozdulatok pantomimját a tárgyakra hullva
a kipreparált arcok szépsége mögött feszülő riadalmakat
a szempillák zajos rebegését a szemfesték terhe alatt
sose értettem a hallgatásba gyömöszölt ellenállás csődjeit
ha elragadó arcok fogságából kiröppentek ölyveik
pedig egyszerű ez: idebenn és odakinn – kétfelé
futnak a higanyszemek
idebenn minden véglegesül, mert odakinn
a törvények széthulló gyűrűiben jövőképek vedlenek
a jelent magába szívja a holnap, s a gyöngyszemek
koccanásaiban
fogak koccanásait véled: bénító tanfolyam

a pelenkacsere-, mosás-, babaszerek felkenése
(puszit is nyom a mama a popsira, ha istenke
odanézne)
s gyűlnek a szarkalábak, a tükrök csúfolódnak
és nőnek a kislányok, a pisisek, a jobbak
mindenben jónak lenni, akár az iskolában
naponta jeleskedni főzésben, nagymosásban...
Szédült forgókerék, a lélek is csörömpöl
úgy szétráz benned mindent, lerobbant gép vagy,
göndör
hajad szögekben lázad, lábad göbös, az ajkak
páros partján az árkok mind mélyebbre hasadnak
a smink, akár a malter a benzingőzre: vedlik
akit így elstrapálnak, jobb helyeken menesztik
a gyermek visszaszájal, már saját várat épít
elbújik a zajokban, kidobálja a régit
hogy ellene vagy érte: néha magad sem érted
csatázol szakadatlan, pedig véredből véred
s a hódítás manővereiben, ahogy szerelmesed is
hódítod
minden nap újrakezdeni, különben az egészet fújhatod
szelídülsz, ha simogatnak, mi mindent adnál érte
ha véglegesen kitörne kint-bent a teljes béke
nézed este a tévét, lőnek, szeretkeznek, hazudnak
ráismersz a világra, amelybe befalaztak.

Sose értettem, ha asszonyok gyöngyösre hímeztek
párnákat, terítőket
templomba ültek vasárnaponként és nekivágtak a
temetőnek
összedugott fejük kontúrja ahogy kihasította őket a
térből
állam az államban, ország az országban, elzárva a
végtelenségtől...

1991

KONTRAPOSZT

Egy barátomnak

Szeder ágán szeder érik –
hófehér a színek őse –
néha Istent szül az ember
s a Teremtő kicsi műve
csak az ember.

Szeder ágán szeder érik –
a fehérben feketéllik
a homályos, az a gyötrő
az az ékes, az a véges
ami érik.

Szeder ágán szeder érik –
kormozódik, feketéllik
a halál a születőben
(hófehér a színek őse)
ha beérik.

1992

OTTHON

Horváth Annának

Ott, hol karéjban állnak és lágyak
nem kékek, mert visszaszállnak
rájuk a színek (kis lepkék tenyeremre)
és enyém minden, mi megfelezne
a kéket oldja a zöld, a sárga
az umbra, a vas vöröse lángra
lobbantja göröngyeimet:
otthon vagyok, őriznek a hegyek
a pusztulás is sorsomat vigyázza
nevemen szólít a felbontott járda
az utcák lógó beleiben
vándorol múltam, emlékezetem
öntudatlan örömeim járnak
érrendszerében, elektromos tárlat
a felvillanó, áradó idő –
a táj kimondja verseimet. Várnak
felnőtt szavak, tükrökben nőtt alázat
az ízek vegyi gyárában remeg
a változó, vibráló élvezet
hogy otthon van minden, mi otthoni.
Isten se tudná széjjelhordani.

1992

FÖLDKÖZELBEN

kifeszített vitorlavászon a pillanat
ahogy belekap a több a kevesebbe
a láthatatlan a láthatóba
a teljesebb a részletbe
az egész a töredékbe
a kifeszített pillanat vászna ez
ez a nem anyag idő
ez a szellem-valóság
ez a valótlan szellemiség
ahogy gyűrődik, feszül, dagad
ahogy veszkődik, vajúdik s beledagad
egy másik pillanatba
az egymásutániságba
a folyamatosba
a folyamatba
az IDŐbe
s kifeszített vitorlavászon idő már ez a
pillanat
mert megnevezi magát
mert elfészkelődik jelölt helyén:

földközelben
horizontközelben
valóságközelben
anyagközelben –
megmásíthatatlan.

1992

ÉJSZAKAI RONDÓ

Tele az éjszaka eleven versekkel
versekkel telve az éjszaka.
Ultramarin, azúr és kobaltkék
olvadt a fekete magasba.

Tele az éjszaka zuhanó fekete
magassal, kövek a szárnyakon.
Lobogó fekete matatás, motozás
moccan a szűkre zárt ajkakon.

Tele az éjszaka hangtalan szavakkal
rejtőző szavakkal befedett.
Csontokban rejtőznek, sejtekre vetkőznek
álmunkban tartalmuk megered.

Tele az éjszaka álommal, ólommal:
fogságos emlékek nyomai.
Kalapál, zakatol, duruzsol, lomotol
egyszerre idebent s odaki.

Tele az éjszaka verdeső versekkel
versekkel telve az éjszaka.
Lecsuklott vállakon, elnémult tagokon
zsibbadtan hervad a hold hava.

1992

JELEN-LÉT

A csönd kihajtott gallérjára lebben
a szénaillat pillerebbenéssel.
Ahol vagyok: létem kigyúl és fénnyel
mutatkozik, mint pályaudvar éjjel.

Mert minden idehordott elmúláson
kinő a fű, és gyalogol az élet.
Magába szőve szétbogozhatatlan
teremti önmagává az Egészet.

Palánkok árva rothadásban állnak
foghíjas léceik között zizegnek
az oda-vissza nyüzsgő mozdulások
és minden fölöslegeset kivetnek.

Ahol vagyok: sziámi-iker létben
egymás testéből él múlt és valóság.
A gyors szikét rejtsd mélyen el zsebedbe.
Nem metsszük ketté közös bizodalmát.

Szenvedjen, kiben halott hiedelmek
temetetlen döge hever hívatlan.
S a titokban már megnevezhetetlen
kívül marad a listázó tudatban.

Míg énemmé buggyan a változásban
az elfutó s örök – hasznos szerelmet
gyámolítok a magban és gyümölcsben –
hódít s behódol maga is a rendnek.

1992

ÉS ORFEUSZ VISSZANÉZ…

A szellem ott van mindenütt:
idő és tér beléje tárva.
Mikor találjuk fel, miért...
Van, aki végig cipeli
ostobaságai nyűgét.

A szellem ott van mindenütt.
Leng a fűszálban öntudatlan.
Kőmívesné lesz, nyöszörög
századokig hörgő falakban.
Lehet, megáll, magát mutatva
int ujjadon, még el se rebben.
Pisszen a csend. Sercegve lobban
véred felől, agyad felől
egy gyufagyújtásnyi titokban.
Teázz nyugodtan. Írd a lapra:
a szellem mindenben örök.
Örök a titka és nyugalma.
Akárki lelne rá: kimondva
ugyanaz lesz, ugyanúgy éled.
Képletté válik, magába gyűri
a részleteket s az egészet.
Morzsájában is a kenyér.
Idézi mindazt, mi lehetne.
Törvényével mutatkozik
cseréld akár az egyszeregyre.
És valahányszor megtaláltad:
bámulhatsz, milyen ismerős.
Milyen közel van ez a távlat.

Kotorsz utána, lázadsz érte
toporzékolsz, sírsz is talán:
szenvtelen, hozzáférhetetlen
nem hódol, nem hódít, lazán
pókháló-szálon lóg a léten
pillantását se foghatod
pedig figyel, és látásából
magadat ki nem vonhatod.
Csak tévedj, ronts, bukj el egészen:
semmisülj önmagad alá.
Hagyjon faképnél minden éden.
Majd ott terem a széthullásban:
új cél a megsemmisülésben.

Mikor végleg eszköztelen vagy:
kudarcaidból születik.
A romokból ismét kibuggyan.
Hogy semmi lettél, feltalálod
kilakoltatott önmagádban.

1992

SZÁRSZÓ

A nyár megmártja magát, agyamban pancsolva
legyint
szétszórva a tárgyak, az árak drága orchideája
de művi a készlet, benne elevent úgyse tapint
se a szem, se a lélek, lekonyulva bukik
a lélegzet nélküli, elbabrált tárgyi világra.

A temetőben, mondják, ledöntve a költő síremléke
– kinek fájna a sír, ha nincsen népe a Nagynak –
butikokba szorult a butik összes angyali cukra
mézes szájjal a gyermek tépi magát csak odáig
hol tőzsdézik a játék, s hintázik az árak napilapja.

Menekülni? Hová? Ide jöttünk pihenőre, reményre
a töltekezés nyármelegét beimádni
balatonszagú szél szederágán felkarcolni a bőrünk
ha kiitta nedveit már a nap is, s csokoládét
nyal rólunk, dzsungelbéli babákról.

Szedd össze magad, feltépi a lélek orgonasípjait ott az
a sírhely
ahová kimegyünk, pár vérvörös szegfűvirággal a
kézben
felocsúdni magunkra, belenézni a lét nagy magasába
s a mélybe.
Már szorgos táblák igazítnak is útba
József Attila első sírhelye merre rejtekezik.

De hol az a sírhely? Rémülten kapkodom össze
az útmenti tájat
mit rákattintott egykor valaki az elmúlásra
a sírók, sírások távlatos egyvelegében, háttal a
fénynek

háttal a szembesítésnek, belezárva a télbe, zokogásba.
A síron semmi. Se név, se jelzés, se tábla.

Három tölgyfa vigyáz csak. Az élet. Már tudja a
látogató
ki a társuk. Hisz minden kis síron önfeladóan: nevek.
Ez az egy nevesincs betontakaró, tölgyfavitézes
csak ez lehet az, hol egy nemzet levitézlett. S átnéz
a lombokon, fényeken, rajtunk az isteni gond-viselés.

A sír, ahol nemzet és költő süllyed a mélybe, a
szentség
lám jeltelen és dacosan itt űz csúfot a létből.
Kiröhög Herder jóslata betonburkolatából
lepusztul róla Sütő András és Mikes Kelemen
kicsi Kárpátalja, te mostohatestvér, szólalj.

Már társtalanok a csodák, a biztos holnapon csak az
űr hízik kerekebbre
vízihulla-kövéren úszik a Léthé vizén
angolna-járvány, hulla-járvány löki mélybe hogy
visszadobja
s ringatva vesse a nyálkás partok elé.
Ki vigyáz most? Csendes a titkok isteni szobra.

És mégis: a tölgyek karcsú derekában árad az áram
az önmegadás, elvágyás szomorú görcse az ágakba
menekült
a „majd eltűnök hirtelen” jóslata lebben a lombban
szomjas utókor, idd a szavak fészekmentő szigorát
idesejti a lomb pihegését, s kibeszéli a múltat a tájék.
S kibeszél bennünket a jelen, még ez a sírhely is
rólunk töpreng
kicsoda nép ez, kicsoda ország, kicsoda költője a költő
dél-afrikai hercegek nyúlnak érte koszorús fényben
olasz diákok habzsolják nedvét, igazát
az Isten is békén eltűri jobbján, törékeny titkaival.

Megölelte a tájat – övé ez a táj.
Megölelte a szegények szégyenét – nekiadtuk.
Megölelte korát, beleroppant az a kor
s az ölelésbe beleroppant a költő maga is.
Megölelte a kor, s csigolyáit gyöngygurulásra cserélte.

Öleljük vissza széthullt szellemét jelenünkbe
öleljük vissza széthullt verseit a jelenbe
öleljük széthullásainkat össze
kiket kimondott, feltárt, eljövőt is
öleljük vissza a folyamatba, széthullásunk
haldoklásaiból.

1992

AZ IDŐHÖZ

Taníts meg, rengeteg idő:
bátor legyek, akár a játék.
Inkább pimasz, mint ostoba
hiszen jár néha az ajándék.

A lapítók ügyefogyott
apadó, apró kis ügyében
ne legyek mákszem vagy homok
de kinek jár olykor az éden.

Legyen bátor a tétlenség:
nem talmi renddel elodázott
de boldog ívű, delejes
mely átfog rendet, rendszert, káoszt.

Taníts meg, rengeteg idő:
milyen kevés vagy, milyen elvett
milyen fosztásban vétkező
s csak teljességben a kegyelmed.

1992

BETLEHEMI CSIPKEKENDŐ

Fehér csipkén varjúének –
hűl a táj és hűl az élet.
Csipkekendőn varjúének.

Varjúének csipkeágon
hó piheg halott fűszálon
varjúének ver a tájon.

Ül a jászolban az élet
gőgicsél egy nagy kísérlet
fészekbe bújik az ének.

Térdepelnek vének, vállak
érintenek vénhedt vállat
párolognak, mint az állat.

Borjak térde rogyva roggyan
térdepelnek az alomban
fázódnak mind egyhalomban.

Sír a kisded, a madonna
melegét köréje fonja
gyöngyét ékszerként befogja.

Fejük fölé csillag robban
– édes tej kicsiny torokban –
tündököl a nagy titokban.

Köténykébe friss kalácsot
árnyékos pillára álmot
kistálkába mécsvilágot

libbentsetek, lenge árnyak
lássanak, kik odaállnak
gyermeknek vagy kisbáránynak.

1992

VERONIKA-KENDŐK

Pardi Annának

A megváltás szüneteiben fondorkodó magány
az elhagyottság békanyálhártyája a megrekedt vizeken
a megváltás szüneteiben arccal a vízbe fordult gondolat
arccal a sárba fordult kétségbeesés
tejút-pöttyös kiütések a bőr alatt
viszkető betegségtudat, eszmélet-hányinger –
a megváltás szüneteiben kiakasztott Veronika-kendők:
gyermekpelenkák a nap tűszúrásai alatt.

És felnőtt költők lengetik a kendőt –
béke van, uraim.
És fehér gyolcsokba égetett feltámadástudatunk
illatos fiókokba kerül számolatlan.

1992

GYERMEKLESEN

Lassan kinövik a kabátot
a kisruhát, a kiscipőt
végül bennünket is kinőnek.
Csak ne hiába! Ne hiába...

Mozdulatukat zabolázzuk
lessük agyuk áramait
a lélekben a kis szikrákat
s ők visszalesnek, mint a tükrök.

Mérjük karukat, vállacskájuk
lábukat és hogy milyet lépnek...
Dalocskákban buggyan a hangjuk.
A dal miénk volt. Most övék lett.

És így tovább. A föld, a csillag,
a lét a kozmosz távlatában...
S amíg befogják, ami kint van
lassan kibújik, mi van bennük.

Lassan kibújik, mi van bennünk.
S már azt kutatják: mi hiányzik.
Legyenek csak egészen mások.
Változatok a változásban.

1992

KRUMPLISÜTÉS

Ki jön velem krumplit enni?
Krumplit enni ki jön vélem? –
Magányosan áll a Holdban
fél országnyi gyermekségem.

Én vagyok a játék háza:
engedelmes, ellenálló –
gyermekeim birodalmán
– önmagamon – messze látó.

Ki jön velem krumplit enni? –
Hogy a Holdtól visszavettem
gyermeklelkem, két kis kölyköm
bújócskázik a szívemben.

INTELEM

Amit kiszelsz a mindenségből:
az csak szelet.
Születésnapi tortádat trancsírozod:
az életed.
Istenre sandítva figyelsz
míg majmolod
kutyádat, kinek ami jut
csak azt dobod.
Bensődnek csupa maradék
a jutalom.
Kérdezd meg Villont. Mennybe ért
a poklokon?...

Utóirat:
Herceg, akivel kövér asztalod
megoszthatod
vigyázz: kutyába sem veszi
ha jóllakott.

1992

HELYBENFUTÁS

„A múltra irányultság és a jövőnek a nyelvi korlátok által akadályozott elgondolása azt is eredményezi, hogy a jövővel nem nagyon foglalkozhatunk.”
Miklós Pál: *Idő – kínaiul*

Egészen kínai vagyok.
Nem mustrálom a tegnapot
vagyok – a holnap csak szavak
bugyrába rejtett csillanat
se anyaga, se tere nincs
ajtó, melyen nincsen kilincs
s mondhatod: lesz még, ami nincsen.
a VAN szuszog minden bilincsben.

Egészen vagyok úgy, ahogy.
A térben órarend ragyog
sikátorok: csellengenek
a sokak és egyetlenek
mutatóujjra jár a nap
nem múlik – van, mégis halad
már változásában is ismerős
jövőt idéz, pedig maga az ős.

1992

VILÁGOSÍTSA ARCODAT

Serfőző Simon 50. születésnapjára

1.
Világosítsa arcodat a Hold
ha egünk feketére komorult
felgyújtott versek éjszakáiban
eged sose legyen csillagtalan
mindig találd meg fényadó tüzed
zsebedben toll lapuljon és füzet
ostorlámpák alatt vagy asztalon:
mindig adódjék írni alkalom
mert amíg írni tudsz, írástudó:
az éj retten, a fény gyarapodó.

2.
Világosítsa arcodat a Hold
ha már a Nap hatalma kifakult
ha üszkösödne rettentő tüze
vagy számon kérni többé nem ügye
bitangnak, szentnek – sugározz magad
mint az urán, a jó szándék, a fagy
pólyából is villantja karmait:
rejtve is hassanak hatalmaid
bitang vagy szent álljon eléd takarva
süssön át rajtuk hiteled hatalma.

3.
Világosítsa arcodat a Hold
ha már a jó, a rossz egyként koholt
ha semmiségek nőnek fel az égig
ha szemétre dobják a jót, a régit

s új gonoszok oáznak új divathoz
hasznod haszontalan, csak haragot hoz
ha nincs remény se jobbra, se különbre
és semmi méz nem csurran az ürömbe
örömre lelj önnön valód fokán
ha egyedül, ha ront is a magány.

4.

Világosítsa arcodat a Hold
mások kutyáját ne halld, ha csaholt
csaholjanak holdarcod udvarára
vágd fényedet a csahos horpaszába
legyen fényed íve, tüze szabad
melyben kiteljesedik igazad
s míg mások piacolnak tülekedve
fehér fényeddel nekik is üzenj le
számolják csak holdfényben semmijük
hisz aprópénz hatalmuk és hitük.

5.

Világosítsa arcodat a Hold
ha már a Nap roskadva beomolt
s magába temetetten füstölög
fáradt vulkánként, hevét a rögök
a mélybe fojtják, és csak pára leng
pernye és pára, hogy a végtelent
gomolygó sűrűjével befagyassza
s holtan pöfög a homályos magasba –
emeld arcod elé a holdhideg
riadtan rebbenő ítéletet.

1992

KARDAL KASSZANDRA KÖRÉ

Etethetsz kisdedet, naposcsibét
kiteljesedik, Kasszandrám, sorod.
A bűn száján még gyöngyözik a tej
de koravén szemében jel lobog.

A jóslatokra jól vigyázzatok
folyónk csendes, a tenger háborog.

Hogy Kasszandránál járt öreganyánk:
bolond beszéd, amit onnan hozott.
Etesd csibédet, karon gyermeked.
A táj kihajt, a föld szépen szuszog.

A jóslatokra jól vigyázzatok
a tenger csendes, folyónk háborog.

A kisded vért szopik, csibénk beteg!
Istenhez szól a borjú, míg rogyik.
Etesd a földet, hadd hízzon a táj!
Hitünk bevérzik újra alkonyig.

A jóslatokra jól vigyázzatok
folyónk csendes, a tócsa háborog.

Igyunk, együnk, az éj semmit se tesz!
Szemére húzza záros ujjait.
Fecskéket röptet, él az alkonyat
és újjászületik új alkonyig.

A jóslatokra jól vigyázzatok
a tócsa csendes, folyónk háborog.

Az égből hullt esőt se hidd nagyon.
Úgy veszteget, szeszéllyel, mint a fény.
Kihűlnek nedves szájú fellegek.
Munkál s átgyúr mindent a lelemény.

A jóslatokra jól vigyázzatok.
Folyónk csendes. A túlpart háborog.

Etesd a fényt, itasd a felleget.
Az isteni gyeplő emberkezekben.
Hajrá, fusson kerék, négyláb, hajó!
Angyalnak jött, kit sátánként temettem.

A jóslatokra jól vigyázzatok.
Folyónk csendes. A két part háborog.

1992

NEM KÉRDEZEM…

Már nem kérdezem, mit akar az Isten:
bennem akarja úgyis, mit kíván.
Tükör vagyok? Vagy épp hangyányi láncszem?
Hogy híd, vagy part? Loboncos fűzfaág?...
Már végleg mindenségbe erezetten
mindegy, hogy mit akar az Isten
mert bennem hordozza magát.
A vas, a víz, a tűz, az illatok
párák, gomolygó testű melegek
tócsák csillaggal, napszilánkosan...
már nem kérdés, hogy melyikük legyek.
Felnapraforgózott mezőkön képzeleg
papíron is, bár csend van, és szobám
három falán matat, babrál a szél –
felnapraforgózott mezőkről képzeleg
a bűvös ész, a hófehér papír.
Vagy bodzasorról, útmentén a nyárról
ahogy szökik, körül se nézve, fel.
A dárdás nyárfák igyekezetével
szökik szemem mind följebb, ha figyel.
Hogy Sors? Velem vagy ellenem igyekvő?
Hisz ellenemre is velem marad.
Olvasni kell a mindenség szeméből
s szavakba göngyölni a dolgokat.

Sírást tanultam, örömet tanultam
s tanulom mindazt, ami kényszerít.
Minden irányba szétbogozhatatlan
lökődik létem, s mint amikor baj van:
némán figyel, és tanulva tanít.

1992

EZ HÁT A TÉR…

Mi az, mi súlyos
roppantul anyag
(ami roppan:
mindig belül marad)
mitől a tér
tömb-nehezékei
a kőszirtek, a sziklapadozat
(ami belül köt:
sokkal súlyosabb)
miért ragad magához
nyom, emel
mi bárhol másutt
nem az, csak a jel
jelzi, hogy ilyen
ami ismerős
de nem rokon
veled nem egyidős
az ismeret
hogy meglelted magadban:
ez az a völgy
ez az a domb, a katlan
ez az az út
az utca s házsorok
mi veled nőtt
benned korosodott
mi hát a tér
és mitől lesz anyag
az ismeret
mitől árad-apad
miféle kémia dédelgeti
hogy örökösben is csak egyszeri
viszed magaddal
s nincs feltámadás

ami kiújul:
emlék, nem varázs –
mi hát a tér
mikor emlékezet
mutatja csak
vagy a lélegzeted
a pulzusod, az agyi áramok
(az aurádon gépfegyver-nyomok
behegedése: újra benne vagy ...)
ez hát a tér
hol megláttad magad.

1993

BUROK

Bezsugorítva ebbe a bőrbe
gyámoltalanná sikkad a bátorság
a szárnyak burokba gyűrve
viszketnek és csiklandanak
a belső tér, a tágasság kisurran
a bőség, az érett gyümölcs leve
rákeményedik mézgaként a burokra
holott a buggyanás az eleme.
Bezsugorítva ebbe a bőrbe
száműzött terpeszkedések nyomait
csíkozza a bőr, akár a kismamák hasát
a tengerjáró magzat feszülése –
s a vonalak írások a végtelen időn.
Ki olvassa majd, olvassa-e valaki – ?
Viszolyogva tántorog a burok előtt
míg önnön burkába préselődve
küszködve kapkodja a levegőt.

1993

ÁBRÁK FEHÉRBEN, FEKETÉBEN

Teleírt papírlap a táj.
Fehérben feketével,
jegenye-firkákkal,
barázda-sorokkal,
jégtükrök villanásaival,
nyírfák törzsre írott
költeményeivel,
fehérben feketével,
feketében fehérrel,
zuhanó varjakkal,
íves szárnyak
levegőbe rajzolt ábráival,
felszálló, olvadó jelekkel,
februári párákkal,
szívmeleggel, tollmeleggel,
feketében fehérrel,
fehérben feketével,
földre karcolt,
égre rajzolt
agancsos vázlatokkal,
egyértelmű, magát kitáró
meztelen látvánnyal,
jelekkel,
a röntgenképek tárgyilagosságával,
mint a betűk a papírlapon.

1993

ÁPRILIS

Az irtás helyén homoksivatag
gólya bóklász, gallyak után kutat
a szemhatárba fércelt nyárfasorból
kikopnak a varjúhadak.

A szomorúfűz haja egyre szőkül.
A gyep: selyembe fordult zöld pihe
a felhők zúgó vonulása rálóg
a csupasz fák kócos tüskéire.

S miként ha finom kelme felrepedne:
szakad a szélbe, ágba botladozva
a szürke, könnyű tüll, s e szoknyás árnyék
tépett csipkéit esővel siratja.

Jaj, sírdogáló kisleány-tavasz!
Vézna, esetlen, éhesen zörög
kis mellkasában gally és áhítat
gyöngy-könnyeit felitatja a rög.

Perdül a széllel, fordul az idővel
csapzott haja kis arcára tapad
rátekeredik könnyű derekára
az április, e színtelen szalag.

1993

TEREK ABLAKOMBA

A távlatok hideg hisztériája
április-hullámzású bódulat
a horizont körül köröz, kering
és ablakodnak koccan néha szárnya.
Sirálysikoly, tengermoraj hívása
csalása csel, álság a szelleme
mit kitenyészt benned: szivárványhártya
kékfény-lidérc, északfény hidege
láng-árnyék teste tűnő, átüzen
az imitáció rajta kékkel befestve
s e láttatás a látótérben folyvást
nyugvóhelyét kutatja, hol fakad
a hihető, a biztos horizont
mit összevarr a tájjal és kibont
fehér galambok éber villanása
és Pénelopé szőttese után
e plagizáló ötletet vigyázva
az ablakodba írja íveit
a szárnyalás izgága mágiája.

1993

SZISZEGŐ

szirom szitál
szorong a szél
a száj széled
sziszegve szemközt száll
egy szárnypihe
szurkál a szívtájék –
színig tavasz.

1993

ALKONYAT-PILLANAT

Te glóriás kohótűz!
Fehér izzásba csobbant fény-göröngy!
Gyűrűző fellegek medrében vakító égi máglya!
Hogy hull az izzás a tájra
hogy vibrál a kő, a házfalak!
Totálfényben vakító irkalap-
fehéren, magas-hőfokon, mégis keményen:
milyen élesek, milyen sarkosak!
A tokaji hegy kék keble fölött
a sárguló, éber alkonyat
rajta örvénylő felhők nehezéke
ahogy szemlátomást halad keletre
maga alá gyűrve a kobalt habokat!
A zsenge nyárfák angolvörös rügyeire
rajzolódik a látvány hideg tüze
míg pattanó zöld füzesek kerítenek
folyondár, megrekedt tükörvizet.
Éber, ostromló-égő alkonyat!
Az ég egyszem-nyílása ráhasad
a földfelszínre kirakott világra.
Gyújtja, izzítja, amíg fókuszába
szorítottan a nap aláhalad.

Kenézlő, 1993

TAVASZ-FELTÁMADÁS

Valami rendkívüli vár a világban
amit nem láttál, amit sose láttam
a dolgok hívása ide hallik
ahogy a fűzfa gallya hajlik
madár rárebbenése rázza
körbemutat a fecske szárnya:
világunk átjárható labirintus
benne a pillanat keresztjén Krisztus
a függőség vaskos kínjaiba verve
nem adatik az ájulás kegyelme
mindent józan harmatvíz permetez
éleszti, fenntartja figyelmedet
s magadra látva a kereszt magasában
nem szólhatsz már csak magadról bátran
a dolgok elveszejtik őserejüket
Sámsonok, kiket megnyírt a szédület
mit is tehetnél országos ügyekben
se országod, se néped nincsen
egyetlen támpontod ez a kereszt
mit nem eresztesz már, mi nem ereszt
s nem vallásos mágia írja a szádra
hogy minden élőnek lehet égi mása
mert egyetlen magadat ha behelyettesíted
lehetnél sármány, gólya vagy a fészek
a tavalyról maradt gallyak fióka-háza
fészket bújtató nyár, tüskés akácfa –
érzed, micsoda sajgó szédület
vonz szét a tájba, mi minden lehet
fészekrakója időkoronádnak –
körben kicsi pilátusok vigyáznak.

1993

MEDITERRÁN LÁTOMÁS

Velencében vagy valahol
amerre sose jártál
egy téren állsz, a fény vakít
a tenger kékje felszáll
az ég azúr, magas, kitelt
távolba lengő hártya
burkában szikkadtan piheg
a kövek sókristálya
tüzes virágok gyöngyözik
dús fűszerét a csendnek
a virágárus szivárványt
locsol, vibrál a permet
ráérsz, nem vár dolog, találka
fehéren állsz a térben
galambburukkolás ragyog
a márványkocka délben.

1993

AZ A PILLANAT A REPÜLÉSSEL

Köröttem széna-, szalmaszálak
puha, meleg az oltalom
e fészket el miért hagyom
mikor anyám csőréből csippen
virgonc és biztos kukacom.
E fészket el miért hagyom?
Az illatok is ideérnek
odafent felhőlelemények
alattam: csupa izgalom.
E fészket el miért hagyom...
Iszonytató a mély alattam
karmom a fészekszélbe mélyed
– e fészket el miért hagyom –
borzongatnak sötét veszélyek
szárnyam emelve intelem
anyám köröző verdesése
– e fészket el miért hagyom –
hol van a tegnap menedéke
alattam habos zöld, fölöttem
a kék magas rugdossa szívem
– e fészket el miért hagyom? –
szél fodra száll a szívverésre
s billen szárnyam vitorlavászna
lábam alól a fészek elfut
kicseng csőrömből remegésem
még köthetnék anyámmal alkut
kifut torkomból szívverésem
szárnyam vitorlavászna felkap
fejem magasba tartva szállok
íves szárnyam remegve felcsap
s nyílként zuhanva, felszökellve

és ismét dermedt zuhanásban
majd fejem újra fölemelve
tapasztalom: röpít a szárnyam.
S amíg körözve jár utánam
anyám, már elmosódik kéken
milyen is volt a fészek széle
hogy hullt alá a szívverésem
s majd újra fészkembe húzódva
begyemben, tollaim közt éled
az elválás hívó varázsa
a pillanat a repüléssel.

1993

SZOBOR

Csak ül.
Csak áll.
És mozdulatlan
felszállna minden mozdulatban.

TÖRTÉNELMI VÁZLAT

És egyszer csak megtörténik.
És attól kezdve minden másként lesz.
Folyamatosan másként.
Állandóan másként.
Mígnem a másként: más lesz.
Ami más lett, már az is más.
Majd ez a más: állandósul.
Ami állandó: az már az, ami.
Valami, ami folyamatot kap.
Él, mozog, gyarapodik.
Pedig állandó.
Sosem tudod, *hol* vagy benne.
Benne vagy, benne vagyunk.
Az állandó folyamat valamelyik szakaszában.
Talán már nem az elején.
Mert állandó.
Az, ami.
Régóta. Egyre régebben.
Aztán: mintha örökké.
Mintha másként nem is lett volna.
Nem is lehetne.
Aztán megtörténik, hogy másképp már
nem is lehet.
Úgy van, ahogy.
És folytonosan.
Aztán kérdez a kérdés:
meddig tart még, ami tart?
Mintha már a végén lennénk.
De még nem vagyunk.
Még minden olyan.
Még minden folyamatos.

Kicsit rosszabb.
Kicsit kopott.
Kicsit laza az, ami van.
Laza és foszlott.
De még megvan.
Még liheg. Igyekszik.
Csak talán már mégsem egészen az, ami.
Talán már valami *más is.*
Kicsit más. Levegősebb.
A réseken átüt a fuvallat.
A réseken átüt a mozgás.
Pedig képtelenség.
Pedig lehetetlen.
Mert minden az még, ami.
És aztán egyszer csak: megtörténik
az, ami várható lett volna.

Csak képtelen.
És attól kezdve minden más.
Más kezd lenni.
Olykor nagyon. Máskor alig.
De ami más – szokatlan.
Bele kell tanulni.
Bele kell rázódni.
Mert más.
Egyre másabb.
Majd az a más: megtalálja anyagát.
És már önmaga.
Elindul útján.
És akkor már folyamat.
Már érzed, hogy nem az, ami volt.
Mert idegen.
Valami más, ami még idegen.
De nem áll le.
Halad. A folyamatba.

Gyökeret akar verni.
És megteszi.
És számolod: hányadszor már?
És lesed: megtanulhatod-e? *Még.*
S közben ráébredsz:
valamelyik más *már megtörtént.*
Ismerős. Mintha visszatért volna.
Csak más.
De egyre inkább önmaga.
És elfogadod, mert ez a te időd.
Még a *tiéd is.*
Amíg benne vagy.
A folyamatban.
A tankokat elfelejted.
A hullákat elfelejted.
A zászlókat elfelejted.
Elfelejted a pénzeket.
Elfelejted, hogy elfelejtetted,
amit láttál.
Csak a fájdalom emlékezik tökéletesen.
A bőröd emlékezik tökéletesen.
A gyomrod, a zsigerek, az indulat.
Szemérmetlen időutazásban
elébed dobhat bármit.
Ami mindig ugyanaz.
Mert jelentése másíthatatlan.
Mert jelentése örökös.
Mert jelentésében az erkölcs.
Mert ez a jelentés az,
amiért egyszer csak megtörténik.
Amiért egyszer csak más.
Folyamatosan más.

1993

SZAVAKBA ÁGYAZVA

A szavak béklyójába verve
gondolatig hanyatlik a vágy.
Több tapadna a képzeletre
ha nem sodorná agyadig magát.
A fogalmak lim-lom jeleit nyelve
csapdos, fuldoklik a megfogalmazás.
A zenéig, a csendig menekülne
hogy ismeretlenné zsúfolja magát.
A megszólalás kockázatában lázad
a kimondhatatlan, a nincsen-rá-szavam;
ahogy a vasárnapok tiszta egén
az égő labda földig zuhan.
Oltár-lélekkel, szobormereven
dermednek ismeretlen mitológiák.
Felszállni, madár-egykedvűen:
mi sem lenne természetesebb –
s szavakba ágyazva (földbe a fák):
elhúz értelmed mellett a sejtelem.

1993

A SZIKLA ADJA

D. P.-nek

A szikla adja lényed,
nem a víz;
a roncsolható, zúzott anyagok
szétdúlt, átszerveződő halmaza
rajzolja minduntalan alakod.
A szikla adja lényed,
nem a víz.
Bár nedveid a tengerbe szakadva
hömpölygetik, simítják ráncaid:
a szikla adja lényed, nem a víz,
a roncsolható, zúzott anyagok,
s szétdúlt, formátlan alakváltozásban
roppantják arcod, erőd, haragod.
A szikla adja lényed,
nem a víz.
S az összemberi, makacs roncstelep,
hol minden rész, részlet, elem, darab:
keresi, tárja, rengeti eléd
folytonos, rakosgató szédülésben
rendezni kérő teljhatalmait.
A szikla adja lényed,
nem a víz.
Roppan roppant halmazba tömörítve
az alsó régiókba száműzött
múlt-kacat, múlt-tárgy, múlt-kő,
múlt-szövet,
zsibongva reccsen, szól, komisz nyomásban
siránkozva a jelen felszínig.
A szikla adja lényed,
nem a víz.

Folytatható vagy fémben és kövekben,
sók selymében, savak sikoly-marása
alatt rajzoltan, ábrák folyosóin,
a mélyedésben, homorú alakban,
a negatívan rajzolódó képben
eltömítődve, újra képbe marva,
átváltozásban újrafogalmazva,
térképes szövevényben, hol határok
nagy forradalmai írják léted, a győztes
kudarcok részletéből alakítva
vonzóvá mindazt, ami még taszít –
a szikla adja lényed,
nem a víz.

1993

SOKKOLNAK SZÜNTELEN, AVAGY GYŐZZÖN VÉGRE A TI MAFFIÁTOK!

Sokkolnak szüntelen s alapos
gyanúval élve, hátha nem bírom ki,
sokkolnak vértelen és ténytelen,
minekutána nem gerjeszteni
a ki tudja mit:
régóta nem otthonos.
Sokkolnak sokan és folyamatos
hullámzásban terpeszkedve
a pillanat, a tér
a terjedelem tömegével,
sokkolnak simán és tárgytalan,
témátlan derengéssel,
áttűzdelve a zúzmarás pára
gomolygó anyagát a valami
tűhegyszúrásaival, rejtett
rendreutasításaival,
hogy ki nyugalmam Noé-bárkájában
pillanattalan ringok
(bársonylebegésem a táj tenyerén,
titoktalan játékaim e ringás melegében:
anyaöl-lágyban, sós-szomjas kortyolásban…) –
átzökkenjek a fedélzet innenső oldaláról
a túlsó oldalára,
az ár terjeszkedő dühöngés-sodrába,
át-, és el-, és szét-, és össze-,
míg tör, ropogtat, szaggat, csapdos
öklös-körmös erejével,
és saját partjára hullajtja hulláimat.

1993

KISZÁMOLÓ

Neked semmi, nekem semmi
csak ne kéne lépre menni...

1993

JELMONDATOK

ÁT KÉNE TÖRNI MINDEN FALAT
AMI ELVÁLASZT MEGREKESZT GÁTOL
ÁT KÉNE TÖRNI MINDEN FALAT
AMI ELVÁLASZT MEGREKESZT GÁTOL
NEM TANULHATOM MEG AMI NEM IGAZ
NEM VEHETEM ÁT MÁSTÓL
ÁT KÉNE TÖRNI MINDEN FALAT
AMI ELVÁLASZT FÉLRETÁJOL
Szegény dolgok, esetlenül
szoronganak, fenekednek
bujkálnak elvadult arccal
bűnökké testesednek;
burjánzanak, terebélyük
alámossa a létet.
Beszakadt bányajárat:
aládúcolni is félek –
ÁT KÉNE TÖRNI MINDEN FALAT
AMI ELVÁLASZT MEGREKESZT GÁTOL
ÁT KÉNE TÖRNI MINDEN FALAT
AMI MEGTÉVESZT FÉLRETÁJOL

1993

PROFÁN BÚCSÚ

Semlegesítse vegyszer, véred
ezt a kihűlő ezredvéget.
A dilettáns poklok helyébe
egy szakszerű éden ha lépne…
Tocsogó pocsolyákra bárha
gyepszőnyeg forrna s rajta járda.
Bárkába gyömöszölt vigécek
helyére ha zsenit cserélnek
kik ingyen is erényesebbek
mint vagyonért a kevesebbek
és ezt a cserét elkövetve
pottyanhatnánk át kétezerbe –
ha ezt a puccsot megbuliznánk
s nem szakadna linkség megint ránk
a dilettáns poklok helyébe
egy szakszerű éden ha lépne
s ha Noé-fiúk legjavával
a „szürkék hegedűse” tárgyal:
az legyen legnagyobb reménye
hogy velünk érkezik a révbe.
Az ezredvégi kongatásban
ha rend kolompol majd a tájban
és titkokat levedlő termek
terített asztalokra lelnek:
semlegesítse búcsúnk élet
ha temetjük az ezredvéget.

1994

EZREDVÉGI IMA

Fésüld meg szavaim ma is, mint rendesen,
Istenem.
Ne lógjon fejemre honbú, bár ereklye,
elhiszem.
Stoppold a réseket, amit a képzelet
kitagad.
Láthassak stoppolt, de mégiscsak egybefont
magasat.
Lötyböld ki agyamat naponta, neked az
semmi se.
Szárazon, vizesen, mindegy, csak üresen
add ide.

1994

CUCCPOLITIKA

Dühöngj csak, tévedj, lélek,
fényed: erényed.
Nincs habja, pelyhe már a szónak,
bevasaltak igaznak, valónak.
A jók mondhatnak róla többet,
mi a több vagy a könnyebb.
Szemed sarkában lábad a szarka
s betakarja pillantásodat,
ha balga dolgokat vesz sugarába,
s ha átlátni gyáva.
Nézzem, lássam: kedvemre éppen
mi fortyog a lében?
A fazék tiszta volna, de másé –
hússal töltve, s testes a limonádé,
dádé.
Puckos a szentem, az emberiség,
kicsi fazékban pirul az ég,
az isteni lég.
Karomba veszlek, tél és tavasz,
öleld a vastagabbikat,
ha rügy fakad.
Játszom, s imám a táj havazása:
elnyílott kökényfa virága
vagy annak a mása.
Mindig az égi lesz a jelzés:
leteremtés vagy szelíd kellés –
de kitekintés.
Hát vegyük számba lelkeinket:
ki ad rá szoknyát, gatyát, inget,
és ki legyintget.
Kedves barátaim az Úrban!
Amim van, azt is frissen túrtam,
Anno ’94-ben az Úrban.

1994

EZREDVÉGI SÉTA PORLADÓ TEREKEN

Nincs bennem semmi, csak a perc
suhog, mint parkban felzavart
madárrajok, és visszaszáll
a semmibe a pillanat
akár a visszacsendesült
bozót közé a madarak.

Lehetne arcomon mosoly
vagy szél kikezdte könny-maszat
bólinthatnék, ha kiderül
kimondhatnám az igazat
a titkok közé rejthető
hamis-pénz rejtelmek közé
sorolhatnám a napokat
amikor mégis beborul
de hát hiába menteném
feltárja önmagát a csend
mit megnevezni rémülök
szétdúlja múló rejtekét
világra jön, felém mutat
kitakart látványaival
szavakba foglalja magát
terítgeti megnevezett
vermeit elém a világ.

Lehetne minden már nem így
gyúrhatná más rendbe magát
a foglalatba ágyazott
képlékeny, ékkő-álca trend
kiköthetné szabályait
a feltételek piacán

adna-vehetne lényegi
és felejthető részeket
feszítgetve a részletek
magházait, mint gyermeteg
csíra rúgja szét otthonát.

Nyíltabban törhetne reám
a következés síkjait
felfedhetné, bazárosok
kínáló gesztusaival
dicsérhetné erényeit
arányait és árait –
helyette mindent eltakar
csomagol és elcsomagol
lezár, hermetikus burok
minden kiváltható titok
s rám sózza, meg sem kérdezi:
mit adnék érte?, akarom? –
Elmarkol bármit, zsebre tesz
az értékét ő szabja meg
s hallgat, vállát vonva vihog
amikor teljesen kifoszt.

Megállni, eldugni magát
kicsenni csontos foglalat
fogságából mégsem meri
senki, hisz ő is egyszeri
csak nyitogatja tétován
kagylóhéj-burkát, tapogat
illesztgeti, mit meg sem mért
a kölcsönkapott napokat.

1994

VÁLASZOLATLAN

Ki rusnya időnek kántora, szónoka, tolla,
szócsöve, billentyűs gépzene-mindenható
istene, isteni helytartóképű, kirendelt
mindenes pofazsilipnyitogató
kódisa, jámbor, ebszívű, falkakerítő,
vakkantó, terelő tudora:
mért hiszed, hogy a szavak
nyomán a rend titka szakad,
s rongyod, a Göncöl-csipkebugyi
betakar ott is, hol a lélek, a csont
idegen vacog a bőrben,
hogy tőrbe dőlt nyíltszíni igazak
vérmocskos hulláin kivirít
az Egyetlen, az Örökös,
a Végtelen, a Csupasz Igaz…
Gőg ez, madaram, ásványi, oldhatatlan,
kőzetesen üledékes, pohár fenekén csücsülő,
mért hiszed, hogy a véges
bírás, győzés tiéd lesz,
hogy nem tűnik el, amit visz az idő?…

1994

ELŐSZÓ, AVAGY A KÖLTŐ KILÉP ALAKZATAIBÓL

A lét-tengelyre spulnizódott létet
feszítik kétfelé a pólusok.
Isten felé vonszol a pozitívum
az anyagig a negatívumok.
Mindig a választásra kényszerített
időkkel ringatott az idea.
A lét maradt csak egymagában teljes.
Amit gondoltunk róla: az soha.

Az áramos, élő, eleven játék
mit a törvény belülről bolygatott
rendszerbe kényszerült, és katonásan
bokázott, szabdalt, toldott-foldozott.
Ugyan, barátom, mért kell képzelődnünk
e színjátékban statiszták gyanánt?
A folytonosban semmi sem közömbös
a valós rend minden göncöt leránt

komédiázó, szerepes ügyekről –
átélt, felélt, szétrágott képzetek
a csontvelőig rágcsált mámorában
éheznek teljes, mély lélegzetek.
Ha nem találod fonalát a létnek
pedig temettél, szültél rend szerint:
ne feleződj a felekezetekkel
ne szállj alá a részletig megint…

Ha már születtél, szültél és temetsz
sorrend szerint, s a titkok anyaméhe
életképesre gyúrta sejtjeid:
ne vess semmit többé a lét szemére.
Egész marad, ami nem csonkított
mit nem cseréltél ezzel-azzal el
nem könnyítetted, ami súlyosabb
s nem nehezítetted, mi felemel.

Herceg, ha lennél, hidd el, boldogan
vezényelném eléd alázatom.
De oly nehéz követni, ami nincs.
Inkább valónk valóját vallatom.

1994

ANYAG-CSERE

Pohárban a víz
vízben a pohár
szomszédolnak a dolgok
ahogy esőben a virág
virágban az eső.
Átjárható az anyag.
Minden ami magába fagy: halott
de az anyag a halottal is egy.
Átjárhatóak az anyagok
eszi egymást az élő és halott
a halottat az élő eszi meg
az élő halottat eszik míg ehet.
Átjárható az anyag állaga
életből életbe vándorol
egyik életéből kihalva
beleszületik másik életébe.
Mikor lesz vége minek hogyan
mikor kezdődik mi miért –
eszi egymást a végtelen anyag
vég nélkül hal és születik.

Pohárban a víz
vízben a pohár –
szomszédolnak a dolgok
ahogy esőben a virág
virágban az eső –
átjárható az anyag.

1994

HALOTTAIMNAK

A hold homállyal átdereng
tirajtatok kik voltatok
ifjabbik elmúlt életem.

Átfedve most a kupola
az éjszakai mélyszínek
opál lengésű veletek.

Köztem s az űr között lebeg
elnyűtt emberi szívetek.

Átfedve égboltom ezért
hogy szűrő leng a Hold előtt
s lencséje alig lát csak ért.

Lengtek most már alaktalan
anyagból feltört nyugtalan
energiák és ingerek.

Mint felvételen zongora
már halhatatlan futama.

Pedig a hangszer elveszett –
örökre-nincs a szólaló
de hangot fog a mennyezet.

Legyen örök nyugalmatok.
Felingerelt mélyhegedűk
ne ríkassák meg a derűt.

Hisz vagytok most már végtelen
szeretet csönd és félelem.

Utóirat:
De utóbbit visszavonom.
a szó hatalmát ki hiszem:
bátorság kedves végtelen.

1995

ÁTHALLÁS

Menetel az idő.
Határain kis mezsgyét túr a kudarc
kiiktatott arccal a megtagadott
múlt vicsorítja meztelen vigyorát.
Közönnyel nézem, mint kinek nem ideje
ez a hontalan, senkié-se-idő
melyet magába mos a folyamat
(tenger a kavicsot, kovát).
Ami csontjaimba köti a meszet
– életidőm – azt ölelem
s azokét, akikben lobogva ragyog a perc
időmbe olvadva, velem.
Tudom, hol tart a világ
merre jár fegyver, kolera, ínség
mit terített szét hatalmas tartományaiban
az önpusztítás
de szánni egyre kevésbé tudom
pucér lelkű gazdáit
kik a tejúton búgatják álomkocsijaikat
s onnan küldik a megsegítést:
levetett rongyaikat
elnyűtt ízlésük hulladékait.
Bizony, felhevült nyelvvel már alig tudom
kimondani az eszmék varázsszavát
mert bennem is oldotta e kor
rajongó indulatait
már nem fognak be az ideológiák.
A meghasadt atommal megfelezte magát
a végtelen idő
ki-be jár huzatos járataiban
a mester agyvelő.

Átszerkeszti magát, hogy kicsusszanjon
a mikroszkópok pillantása alól;
el kell rejtenie, mit csak az elme ért
míg nem a szív az alkotó.
Valami rendet celebrál a perc
mozdulataiban felemás hittel vacog a tudás.
Mit meg nem él maga, hamis
az eskü is árulás.
Bedeszkázott ablakain az ezredvég nagy pavilonja
vaksin figyel jövőnk felé
szűkölve szűkül, zanzásítja magát
egy kutyaólnyi foglalatba.
Fölöttünk cirrog, dorombol a kozmosz
nem éri béke porait.

1995

RÁKÉRDEZŐ

Ha rákérdeznél napra nap
miért mozog, miért zizeg
miként ragyog, sötétedik
a körülvevő s képzeted –
ha rákérdeznél napra nap
miért a szín s a színtelen
az elhulló s a születő
s miért *ebben* a végtelen –
ha rákérdeznél napra nap
a hold napot miért cserél
a föld a holdat mint fedi
mitől rajzik az éji ég
s hová bujdosnak fényei
csillagbogár szárnyon hova
zizeg az égbolt potroha –
ha mindent tudni értenél
s kérdeznél nap-nap új-megint
nem tennél félre titkokat
de nézegetnéd: ékszerész
ahogy vizsgálja ékkövét
csiszolva rajta folytonos
szorgalmát, és e szorgalom
betöltené az életét –
ha rákérdeznél napra nap
mitől lesz más az indulat
a szívverés, a ritmusod
mihez méri a tamtamot
a döbbenet, a nyugalom
hogy intonál az üstdobon –
ha megköszönnéd napra nap
hogy ez a játék befogad
hogy nyitja-zárja szemedet
a fény-sötét, és eleget
tapasztalhatsz, hogy magadat
kiteljesítsd és abbahagyd…

1995

DURUZSOLÓ KISFIAMNAK

Magzat (varrat)
magzat (varrat)
nem adhatlak a kudarcnak.
Tested testem folytatása
időd időm maradása
agyadban már csobog énem:
patakocska, szellem-éden.
Nem adhatlak senki másnak
csak a folyton-folytatásnak
jövő idő jelenének
csak az örök feledésnek
újrakezdő akarásnak
mit a világ sose láttat
sose mond el, sosem adja
szádba fújni – ez a sípja
az ő sípja, neked fújja
minden újonc újrakezdő
dobogását, táncos, fényes
újrakezdő topogását
lábad elé neked fújja.
Ne körözz a feledéssel
ne körözz a jelenéssel
kis időknek kis kalitja
sose fogja pelyhes vágyad.
Áramlásod, áradásod
ne szorítsa be a térbe
a tenyérbe, a kalitba –
áradj át a végességek
végtelenbe tárt, igyekvő
ózontöltetű magasnyi

szabadságos kapuján át
szétterjesztett önmagadba.
Nem adhatlak senki másnak
csak a végtelen tudásnak
felfedező feledésnek
(bolygósodjanak a részek) –
magad légy a rend, a játék
különb, amit kitalálnék.

1995

ANNÁNAK SZÜLETÉSNAPJÁRA MERÍTŐHÁLÓVAL, NEM PANEGIRISZ

Hogy mit keresünk itt a földön
és kit keresünk itt a földön
és mért keresünk folyton folyvást
miért lesünk ajtónyikorgást
és mi az öröm ami várat
ki lépi át belső szobánkat
a küszöbök kinek köszönnek
kik mennek el és kik is jönnek
és miért ez a ki-be járás
miért oly fontos ha kiszállás
ha átmenő időleges csak
mért tartanánk ha nem maradhat
s mért küldenénk mikor maradna
s ha elmegy mért zárjuk szavakba
hová is zárjuk ami elmegy
az emlékezet mindent elfed
ha megszökünk mért jön utánunk
hová tesszük mikor megállunk
és mit keresünk benne rajta
játékainkat ki akarja
ki akarja miért és meddig
hogy vele játsszuk végig ezt itt
és örül vagy elégedett-e
ha megtesszük amit szeretne
s ha megtesszük mért titkolódzik
mért esküszik ha folyton lódít

s miért kívánja hogy keressük
hogy magunkat vele szeressük
és tudakoljuk térdre hullva
hogy merre van a hadak útja.
És mit keresünk itt a földön
ha fentről méri mi kitöltsön
mért kölcsönöz ha visszakéri
mikor létünk neki tenyérnyi…?

1995

KÖLTŐ NEM ÁRULJA EL ÁRULÓJÁT, MERT RÜHELLI AZ ÁRULÁST

Valami nagyon szemérmetlen abban
ahogy árul az árulás.
Pedig nem vagyok tapasztalatlan.
Mégsem segít a pillanatban
ha rám szakad a perverz röhögés
s hét és fél méteres bélrendszerem
vezekelve remeg
hiába tekeredek rá én
éles csontjaim foglalata.
Van valami szemérmetlen abban
ahogy kiröhög a megöklözött szívverés
a hasba rúgott ámulás
a tüdőn vágott köhögés
van valami szemérmetlen abban
hogy még a test is cserben hagy
akkor, mikor széthull a bent
szerkesztett rend
a míves ötvösmunka szétesik
és a szó nem talál magára
kellő megértést tanúsít
ott, ahol épp a megértés esik kétségbe leginkább
összeköltözik, összefekszik
a dolgok árulásával.
Mit is mondhatnál a szavak árulásáról
kinyilvánítójuk árulását követően
zsigerekkel kapaszkodó zuhanásban

érintetlen szavaiddal
szemelgetett szavaiddal
őrizni érlelt szavaiddal
mit is mondhatnál az árulás perverz pillanatában
anyádnak, testvérednek, barátodnak, szerelmednek
mit is mondhatnál az árulás szentségtörésében
a megnyilvánulás pillanatában
miféle kinyilatkoztatást
miről
hirtelen elhalt szavaiddal…

1995

MIKOR KIKÖLTÖZTEM VALAHONNAN S BEKÖLTÖZTEM VALAHOVÁ, AVAGY MIKOR KIKÖLTÖZTEM VALAKIBŐL, S MÉG NEM KÖLTÖZTEM SENKIBE, AVAGY AMIKOR ELÁRULNAK ÉS ÉN KIKÖLTÖZÖM VALAHONNAN, VALAKIBŐL, ÉS FORDÍTVA

Mindegy, mit nézel ablakon át:
a Szajnát, egy földutat vagy a mezőt…
Az ablakon túl van a világ
s te itt vagy az ablakon belül.

Célt téveszt, aki célra szalad.
Nem egyirányúak a dolgok.
Egyirányú csak a képzelet lehet
ha boldogtalan vagy ha boldog.

A kötelékek egyirányúak.
A hit-remény-szeretet
egyetlen szemvágásba tolja
a végtelent játszó kísérletet.

A gyávaság megannyi leleménnyel
kerülgeti a határokat.
Amit bejár közben: a senki földje
mely birodalmak felé mutogat.

A bír-ni, birtokolni-birodalmak
eladva, kisorsolva, foglalatban.
Íme egy ékkő: senkié
mindent begyalogló nyugalmam.

És mindent elkerülő útvesztésem
csapásain (mert akad benne bőven):
utat járok egy képzelt egyeneshez
melyben feneketlen a kényem.

S jobb lenne másként, más helyütt
lehettem volna: másik?
Amíg a semmit figyeled
a világ átvilágít.

1995

ELLENPÁROK

Ha tűz a vízzel nem pöröl
éj a csendet nem töri
fém az izzást kerüli
üveg nem dermed, hevül
víz forrásban nem zubog
szél nem hűti Dél hevét
láng nem olvaszt jegeket
mit beszéljek én veled
világra rontott árvaság
ha ellentéteid helyett
bezárod harcod kapuját?…

Békére mormoló ima
öreges rettegés napod
pedig minden ellenkezik
mikor kiáltja, hogy: vagyok!
Nem várja túlvilági csend
unalmát kő és rögdarab
virág sem tölti istenét
szavakkal arról, mi hogyan
következik, ha hervadás
matat tüzes szirmaiban.
Ha elpereg a mag, a kő:
már készül benne új idő –
eföldi, ide tervezett
visszatérését szervezi
s nem kérdezi: mivé leszek?

Az éden itt harcol veled
lábad alatt uralkodik
körötted tölti semmijét:
léggé szivárgó ihletét –
s föléd tornyozza szárnyait.

Itt munkál sokdimenziós
távlatokban, leheleted
vegyül vele, és sejtjeid
tölti táplálkozás gyanánt
cserélgeti magát veled
s te öröklétét kergeted
hogy jelenlétre váltanád.

Ellenkezz mindenekfelett
magaddal, békétlen hazug!
Éden helyett az édeni
jelenvalót éhezd, zabáld
és gyomrod mély áhítatát
figyeld! Az őszintébb ige
mint alaktalan álmaid.
Minden fontos és egy veled.
Részlet vagy, változó anyag.
Éhen nyivákoló agyad
nem szűkös képzet eteti:
étked a mindenség-falat.
Önevő, jámbor misztikád
kannibál-étvággyal harap
álom-asztalra álmodott
eszméket, titán terveket
szörnyeteg rendet, rendszerek
kínjába szervezett, csodás
jövő-kalandot, nincs-jelent –
pedig a jelen: csak a *van*.
A többi költött, nyugtalan
álom – riasztó ébredés
benne a halál, születés.

Én édenem, poklaimat
bejárni törekedj naponta.
Az legyen misebor és ostya
ami körém kerekedett

ami sírásra ösztönöz
és nevetésemet veszi
hullámoztatja létemet.
Szegezz naponta megfeszülni
és támassz fel újult napokra
töröld le újfent arcomat
írj rá új nekifeszülést
szellemem bárhogy riadozna.

1995

PRÓZA

Hétfőn helyettesítem magamat
kibúvót keresek hogy elbújhassak magamban
nem ízlik a házimunka az írás nem megy
leásnám magamat mélytudatomba
de nincs mélytudatom.

Kedden már könnyebb rám szakad amit elhanyagoltam
nincs döntéskényszer döntenek a dolgok
már megy a verkli morzsolja létemet
ha sikerül magamhoz lopok egy félórát-órát
s megkísértem alfámat-omegámat.

A szerda áttetsző van benne szellem
lekerekítem hát amit muszáj
elbújok kitudni lebegése titkait s ha nem megy
kilevelezem magamból válaszaimat
hogy legyen mit félreértenetek.

A csütörtök alig áll a lábán
rohampozícióból vezénylem le dolgait
nincs hozzá sok közöm csak fegyelemre késztet
hogy minden megmaradjon a maga ütemében
s fejbe ne vágjon az elnapolás.

Van valami felmentő a péntekekben
látni a finis-táblát ahová bedöcög
nem érdemes lihegni minden elrendeződik
belefér ami benne lehet
beleférek elfér bennem a péntek.

Szombaton új élet új rabszolgaság
ez a vége nekem a kezdet
lábam körül bolyhos cicák bukdácsolnak gyermekeim

az ebéd a rend a tiszta ruha értem pöröl
nincs benne könyörület megértés lelki nagyság.

Jellegtelen vasárnapom elfogy ahogy elfogy
nem adatik benne felszállás nem adatok
magamnak semmi módon hadd fogyjon hadd fogyjon
nem nézek hátra rá se nézek
majd hétfőn helyettesítem magamat.

1995

KÜLÖN-VALÓSÁG

külön van a szék amin ülök
s külön vagyok én aki ülök
külön van a vers amit írok
és külön van a toll a papírok
külön van a szék meg a zene
bár mind a kettő velem lenne tele
és külön van a mező meg a tücsök
bár bennem ez a kettő közös csücsök
és külön van a van meg a lehet
és külön van mi már megesett
s ha befogadni képes vagyok
hát külön vagyok én aki vagyok
s bár gyűjtőlencsém görbe tükre
a befoghatót mind begyűrte
és kerekíti kerek képbe
de külön van a tükör képe
mert külön van a vers amit írok
attól amit meg nem írok
miként külön van a szék amin ülök
és külön vagyok én aki ülök
mert külön vagyok én meg a század
én nézem őt ő elfordulva lázad
és külön van a vers irodalom
és külön vagyok én aki írom
külön van a kultúra s a világ
a kulturált lét is külön van nahát
miként külön van az epe meg a vese
és külön van a hús meg a levese
hát külön vagyok én meg a titok
s csak kapuk vannak amiket kinyitok

1995

A KÖLTŐ VISSZAVÁGYIK A VILÁGBA, A DOLGOK BELSEJÉBE, HOGY MEGTAPASZTALJA, AMIT MÉG NEM FELEJTETT

Légy illetéktelen megint!
Terpeszkedd vissza tereid!
Szólj bele, ami nem ügyed!
Légy illetéktelen megint!

Fentebbről, honnan éberen
les egyszeműd, a Mindenek
arcnélküli totem-hite –
kerek világok intenek.

Ingerszegény e mostani
vidéki csend; a perselyek
nyitott száján filléreid:
rossz napjaid átpengenek.

Légy illetéktelen megint!
Szólj bele, ami nem ügyed!
Ne lesd, a gazda mint torol
S hogy retteg az alávetett!

Felejtsd a számtant: mit sem ér
ki mennyiért adta magát.
Krőzus vagy. Ingyen is tudod
felejteni a talmiját.

1996

KÉP-TELEN ÉLETKÉP

Kiszáll a képből valaki
beszáll valaki a képbe
nem kattintható el a gép
mert folyton szétrebben a téma
mert folyvást kilép valaki
mert folyvást belép valaki
fotózhatatlan életünkbe.

1996

SZAVAK NYÁRSON

Marinak kéne írnom
verseket, levelet nem
már soha nem lehet, mert
Mari nincs, csak bennem él
már Mari is én vagyok.
Paradox, hogy vagyok én
Mari is meg én is, biz
sok mindenki vagyok én
már régen, bennem él
és velem annyi sok más
értük van minden szent és
még szentebb beszédem. Így
eltitkolni tőlük nincs
mit, minek, hiszen tudják
mindazt, amit én tudok.
Felejthetetlen élmény ez
a létben, hogy mindnyájan
én vagyok.

1996

VAKFOLTOK

A boldogságot ismerem hiány az
a hiányról is ezt-azt megtanultam
a vágyakról is gondolhatnék egy s mást
a boldogságban még a vágy is ott van
és arról hogy mi mindent kell tanulnom
miről a könyvek oly ritkán beszélnek.

A boldogságról hát ritkán beszélek
(amit tudok a bőrömön tanultam)
hisz minden ami érinti hiány az
(a hiánnyal miért sebezzük egymást?)
beépített világunkban is ott van
hogy hol keressem újra kell tanulnom.

A meglévőből kell újjátanulnom
abban keresnem miről nem beszélnek
abban amit már régen megtanultam
más néven őrzöm álcázott hiány az
hiszen kisemmizzük belőle egymást
de közérzetünk mögött mégis ott van.

A mélyben és a felszínen is ott van
társak szeméből kell újjátanulnom
a tükrök síkjai visszabeszélnek
megkérdőjelezik amit tanultam
vakfoltok amik hirdetik hiány az
hiába állítjuk mögéje egymást.

Hiába takarjuk mögéje egymást
a hiány látomásában is ott van
rávesz hogy mindent újra kell tanulnom
örökös dolgok is visszabeszélnek
elkeverik amit már megtanultam
nem hasznosíthatom mert már hiány az.

A boldogságról is tudom hiány az
s hiába van hogy ezt-azt megtanultam
reménytelen hogy megtanuljuk egymást
hisz a hiány a másikban is ott van
nincs másik út mint újonnan tanulnom
abból amit a dolgok elbeszélnek.

A dolgok csak szándék szerint beszélnek
hát lesz mindig miről tudom hiány az
s mit sem segít hogy ezt-azt megtanultam.

1996

BOLYONGÁS I.

Bejárlak majd titeket is
– morgom – ahogy felnézek este
a januári csillagokra
akár a zempléni hegyekre.
Mert nem hiszem, hogy mind a látott
ne volna belakható egyszer
hogy turista- vagy fényvigyázó
lábaimon, vagy a szelekkel.
A képzelet megcsonkítatlan
spanyol lelkébe belegyúrva
a mindennapok, és valója
a valótlant magába oldja.
Hogy képzelem? – Minden egészen
megtörténik, mikor megélem.

1996

BOLYONGÁS II.

Ott volna jó, ahol vagyok.
Ezt más pontjain a világnak
tisztábban tudnám.
Most vigyáznak
békétlen szomjúságaim
távlatok idekortyolása –
ott volna jó, ahol vagyok –
és rám szakad az égi vázlat
üres keretben ragyogok
csillogok csilló lámpalázat
tanulom magamat világgá
világrendszerbe szerveződöm
pályámon átkering a játék
statisztálnak a helyszínek –
micsoda örök utazásban
ülök a küszöbnyi világban:
lábamnál hűség, szívemnél szárnyalás.

1996

ÉGI FRESKÓ

Molnár Gézának

Szarva között Napot viszen
oldalában van a Hold
kettőezer éve is van
hogy ez a kép beomolt.
Csordultig a Tejút-rendszer
gyomrában a csillagok
nyüzsögnek, és emésztenek
időt, teret, anyagot.
Égi baktériumfelhő
sziporkázó csermelye
átragyog a kupolánkon:
szarvas testű Emese.
Szarva közül elgurult már
labdajátéka, a Nap
amit méhében megérlelt:
emberarcú pillanat.
Csodaszerek, csodaszavak
szarvas léptű látomás
szarvas-űző nyilazások:
hol van a feltámadás?

1996

VILLON NYAKÁBA VESZI AZ ORSZÁGOT

A táj, ahol sok barna festék
fittyent alá, és andalít,
bár angyalok szemük kilesték:
kié e szép kis gyarmat itt –
biz' költőjének nem hona.
Lásd, mit sem árthat. Megtanít
szeretni Párizst Tours, Troyes.

Mikor születtem (azt mesélik),
állt itt a bál, s nem reggelig.
Jeanne d'Arcot vígan füstre tették,
s tartott a százéves kredit.
Mit kölcsönvettek, lenne mit
most visszakérni! Sors bona…
Lásd, mit sem árthat: megtanít
szeretni Párizst Tours, Troyes.

Hogy gazfickó barátok tették
tollamra lopva dalait
a nyomorúságnak, s az eszmék
ezért mutatják karmaik:
a válasz többé nem derít.
Megyek, ha mennem lesz hova.
Lásd, mit sem árthat. Megtanít
szeretni Párizst Tours, Troyes.

Ajánlás:
Mivel számomra nincs kredit,
s ki befogadna: nincs hona –
lásd, mit sem árthat! Megtanít
szeretni Párizst Tours, Troyes.

1996

VILLON A SZÓBESZÉDRŐL

Azt mondják, most, hogy odahagytam
Párizst, már nem is létezem.
Biz' kenyeren s vizen maradtam,
de megvan még az életem.
Hogy hol is lenne jó nekem,
hol nem háborgat gond, kötél:
a titkot fel nem fedhetem,
hisz száműzött a szenvedély.

Azt is mondják, hogy halhatatlan
vagyok, mert többször kötelen
végezhettem volna. De hajlam
nem volt rá bennem semmi sem.
A túlvilágot nem hiszem,
mert látom, mint rongál a tél.
De magamat kibérelem,
ha száműzött a szenvedély.

Mondanak mást is. Albionban
találtam volna meg helyem.
Sorsom királyi kézbe adtam,
s hogy módfelett jól megy nekem.
Rossz lelkiismeret terem
ily bőkezű mesét. A cél,
hogy ne legyen több gond velem.
Így száműzött a szenvedély.

Ajánlás:
Boromat verssel fizetem,
légy pártfogóm, itass meg, éj!
Párizs kiköpte énekem,
és száműzött a szenvedély.

1996

VILLON UTOLSÓ ÁLMA

Köpenyem magamra terítem,
fejem alatt egy kő pihen,
és átkocog egy könnyű hídon
az álom és a lét velem.
Felparittyázom énekem,
e hattyúdalt, múlás, neked!
Takard be, anyám, a szemem.
A csillagok kísértenek.

Vihart kavar nevem az úton,
e „V" betű, és jeltelen
nyughelyem nem fedi fel sírom,
kozmikus csendem végtelen.
Csak nevem s versem nem pihen,
csillog, mint űrbéli sziget.
Anyám takarja két szemem
ha csillagok kísértenek.

Csavargásomban a Tejúton,
mint száműzött fejedelem,
– per saldo – gondjaim benyújtom,
nem tart már fogva semmi sem.
Kiszabadul a szellemem,
rossz testem elejtve, lebeg.
Anyám takarja majd szemem
ha csillagok kísértenek.

Ajánlás:
Vándor, nem sír ez: jelmezem.
Nagy „V" betű a táj felett.
Takarja anyám két szemem,
így csillogok s kísértelek.

1996

BÚCSÚ VILLONTÓL

Most, hogy Villon bőrében jártam,
nem mondhatom, hogy jól vagyok.
Írhattam volna más kantusban,
ha láttam volna szebb napot.
Imádkozzanak a papok,
jobb sorsomat verssel vívom.
A fátum rám nem hallgatott,
kitartó, mint egy versidom.

Azért azt mégis megtanultam:
festett egekben nem ragyog
földi pályánkból semmi józan,
csak hisztériás angyalok.
De akad itt lenn balga sok,
s ki mindahány nyűgét bírom:
hiába, hogy ők boldogok,
ezt magamról nem mondhatom.

Ha már jelenben nincs, a múltban
keressünk példát, mily nagyok
a nagyszorgalmúak – tanultan
mit tanuljak, ha tanulok.
Hogy mindenben marad titok,
bizony, régóta gyanítom.
De azt, hogy mégis ki vagyok,
akárcsak Villon, nem tudom.

Utóirat:
Hogy tőlem távol mi ragyog,
mi izgat, mikor izgatom?…
Zárt ívre lőtt űrkomp vagyok,
vagy kényszerpályás versidom?…

1996

TÜZET VISZEK, VIZET VISZEK

Tüzet viszek
vizet viszek
belobbantom, oltogatom
tegnapomat, jelenemet.

Tüzet viszek látva látni
vizet viszek iddogálni
itatgatni lángos liget
lobogójú indulatot
szalmán gyújtott idegeket.

Tüzet viszek, vizet viszek
kezem piros, kezem hideg
izzó-jeges jobbom-balom
vizem-tüzem váltogatom
tüzet viszek, vizet viszek
veszedelmet vesztegetek
iszonytatok iszonyatot
vizet viszek, lángot hozok.

Csukogatja, nyitogatja
két szememet sötét-nappal
téli, deres, hófúvásos
rettenetes vörös hajnal
vörös ércű kupolában
rettenetes, kövér hideg
dideregtet, szemem nyitja.

Pirkadj, ember, hidegemre
toppants penge-idegemre
lábad vérző ragyogása

havaimnak pipacs-ének
dalos élet lobogása.
Kiderítem érkezésed
melegednek dobogását
kikutattam, be is férek
kalapácsos kopogású
melled égő pirosába
parazsába belefúvok.
Te dalodnak melegébe
beleoltom havazásom
olvadozó vizeimre
vörös húsajkaid nyílnak
rádermednek dereimre.

Tüzet viszek
vizet viszek
fagyon pattan el az ideg
lángon lobban el a szála
átalpeng az elmúlásba.
Kicsi bimbó itt a szándék
játék marad az ajándék:
tüzet viszek, vizet viszek
izzó-jeges jobbom-balom
jegem vízzé oldogatom
oltogatom tüzeimet
tenyeremet váltogatva
párásítom, pirosítom
delejezem teleimet.

1996

A TÉR ÉRTELMEZÉSEI

Mire odaérek már nincs meg az *ott*
már ide kéne visszatérnem.
Jelenlétlista jár a térben
hol Isten szeme lát csak mindent
de Isten szeme engem is lát
és cseppet sem zavarja Őt
hogy mire odaérek már nincs meg az *ott*
s mire ideérek már nincs meg az *itt*
a jelenlétlista is közömbös
számára mint a helyszínek.
Nem kell hát odaérnem
és visszatérnem is fölösleges.
Ki lát az láthatja létezésemet
vagyok lélegzem *valahol*
befog de nem zár be a tér
és jókedvében néha felmutat
vállára emel ünnepnapokon
nem küld és nem hív vissza bárhol lennék.
Ki lát láthatja: valahol – vagyok.
A katedrálisok: magányos házak.
Szavak: szeretet-templomok köröznek
értelem-imaházak landolgatnak
helyszíncserés bogárka-zümmögéssel
és megtalálnak éppen-tereimben
ha felkeresni kedvük ide járna
hol aki lát az láthatja: megélem
a rám rovottat nekem szánt bizonyság
öröm- és sebhelyes elillanóit.
S ha elvágyódás-hangja van a fénynek
s a tavasz énvelem keresne szállást
és visszatérőben nekem üzenne –
eszembe jut amit már újra értek:
mire odaérek már nincs meg az *ott*
már *ide* kéne visszatérnem.

1996

MEGKÉSETT LEVÉL MARINAK

A hétköznap a legnehezebb.
A lelki nagyság középkori labirintusok
szűk folyosóin, bányavájatain araszol
nem néz össze fölötte az ég
nem látja őt a magas
lekötött szárnyaiba botlik a lába.
Rettenetes itt eltájékozódni, megszerveződni
önmagunkra hangolódni, szinkronba jönni adottságainkkal
s nem azért, mert hétfő van, kedd van, szombat
hanem mert az egykedvű, kis dolgok
falánkak, mohók, követelődzők
mert fontoskodók és erőszakosak.
Ők a keselyű Prométheusz máján
ők az éhség-szomjúság Tantalosz asztalánál
ők Sziszüphosz visszahulló sziklaköve
a Pénelopé-várakozás lebontott szövedéke
Antigoné temetetlen testvér-teste
Solvejg várakozással meglopott ifjúsága
ők az út a végső pont felé
beláthatatlan terepen haladás az ismeretlen felé
az elhagyottság és bizonytalanság
hiszen ki mondhatná meg bizonyosan
hogy ez az út az, amely elvisz a felvállalthoz
a megvalósuláshoz, a beteljesüléshez
amiért érdemes rajta maradni, vele maradni
mert eljön az istenek feloldozása…

1996

ELLENÁLLÁS

„Tudom”– így kezdtem volna rég.
„Lehet”– se mondanám.
Kikoptak számból igenek
s nem lett több a talány.
„Megtölt a világ, s mint a tej
ha forr, kifut veled
majd tolladon, nem bújhatsz el,
kimond az ismeret” –
ez volt a jóslat. S koponyám
körül a rátapadt
világmaszaton dolgozom:
sikálom magamat.
Nem bosszúság ez. Rég nem az.
A virgonc képzelet
még mindig tölti titkait,
hiába fékezed.
S csutakol, tisztít, políroz,
hiába inteném.
Remél valamit tőlem is.
Talán, hogy érteném.
Már visszavonni magamat tőle:
érvénytelen.
Mosom, mint saját piszkomat,
viselem, mint nevem.
Úgy adta rám pedig magát:
erőszakos, makacs
tukmálás közt, s épp ily konok
most rajtam a ragacs.

1997

APOKALIPSZIS

Mint mikor megszakad az ív
Mint mikor elakad a lét
Mint mikor ellankad a kék
Mikor az ég is lezuhan
Mintha a magasan is mély
Mikor a dal is lezuhan
Akár a széthullt repülő
Háztető s vele a falak
Elejtett vaddal a golyó
Szájunkkal rogynak a szavak
Mint mikor minden egyszerű
Mikor már minden összetett
Átágyazódik ami jön
abba ami már odalett
Mint mikor eljöve a múlt
Mint mikor elmúlt ami lesz

Kis Csokonai-pillanat
Versbe takarja védtelen
reményeit az értelem.

1997

ÚJJÁSZÜLETÉS VAGY ÚJRAHALÁS

Már csak a szenvedély trombitahangja –
szeretet-fuvolák, -fagottok, -gordonkák
-mélyhegedűk, -hárfák, -zongorák
szeretet-orgonasípok rekedtek
be-, el- és meg.
Már csak a síp, dob, trombita
harcos szenvedély-robbanásai
a dobhártyán.
Már csak a fájdalmas kifelé
igyekezet a térből, minden
rejtett dimenzióból, minden
rejtett, maszkosított, önmagát
csúffá tevő villanásból.
Már csak kifelé a meglévőből
csak egyre messzebb
csak folyton mozgásban
szét- és kitekintve
csak vissza nem
ráhökkenni az ismeret
idegenségeire
a tudakolás feltartóztatásában
toporgó életképek
valószerűtlen megújulásaira
a hihetetlen konstrukciókra
az átszerkesztés folytonos lávafolyamára
ahogy minden egykori
jelentés
pompeji kőszoborba hal
s a „kik is vagyunk akkor”
atyai dörgedelme
csak kongás üres térben.

1998

VÁLASZTÁS

Akit kiválasztottak
az most előre áll
a többi választottal együtt.
Engem ki
választott volna?
Érdemtelen vagyok
mint a ma született malac…
Bárány…Kecske…
Ugye a bakot lelövik?
Pompás időket élek itt
ahol a kurta farkú malac túr
s szalad beléje a Tiszába Bodrogba.
Bodrogok a lelki szegények.
Bodroguljon mindenki ahogy tud –
ez jelmondat közszájon forog
irdatlan.
Én is megirdalom versemet
ha már szeretni vétek.
És az élen járók kellők
után küldöm.
Vegyétek mondom
ez az én estem-delem-reggelem.
És lőn Világos Trianon svédasztal.
Mindenki tépik egyet
a bőség kosarából.

1998

SZABAD VERS

Ismét szabad versem lám már viháncan hasít
vágtáz a hang mint hajdani gyermeké
pedig se több se jobb a tág tér
fénytelen kor hasadoz atomos.

Meglopja bő kedvünket a máglyatűz
rejtett hevén páncélba öltöztetett
derék falak: a csend virágzik.
Várhatom tompa köpörcölését

duzzadt erők vak mozdulatát pedig
csöppet se várom; sőt! De ha rettegés
lyukas gyomor az ára: féljen
rossz korom törje a frász s ha vétlen:

bűnhődni úgy méltán jogosult hiszen
csak vétkezőn vastagszik a pártfogás.
Kegyét tudom
került már épp eleget!

1998

ÖZÖNVÍZ

Mióta áll már ez a bárka
pedig zuhan alá a víz
s a nap ráég az Ararátra.
De áll a bárka meg se ing
benne az élet tartaléka
alatta szennyes árfolyam
váladék járvány foszlott éden
zajlik mállik bomlik kimossa
alapjait egy régi képnek
amit már nem rak össze senki.
Felnyitja csonthéját a magnak
fészkükből vájja ki a fákat
elmozdít minden állandót és
elmozdítja a házad.
Kilakoltatja a pelyhes fészket
virágoskerteket emel meg
tehénkét ringat lábbal égnek
lovakat úsztat el kutyákat
és ólakat kavar magába.
Az építmények rongyra áznak
megbillen beton kő a tégla
alásüpped az elmúlásba.
Csak agyamban viszem magammal
a gonddal épített időket
a sírkövek emlékezését
filmkockákat egy volt világról.
Az Ararát csúcsán megéled
a pogány Isten és a Jászol
és újra mérni kezd a mérleg.

Atlantiszunk mítoszra vált át.

1998

KÖRKÖRÖS

Elhülyülök mint ez az évezred
elkopok mint ez a kultúra
hízok-fogyok akár a Hold
megújulok mint az idő
cserélődök miként a szív
vezeklek mint a születés.
Fölrobbannak a csillagok
pokolbéli fények az égen
az égen nukleáris tűz
beoltja magát az elmúlás
a születéssel.

1999

EGÉSZEN ÚJ KÖLTEMÉNY

García Márquez ürügyén

Márquez nyirokrákkal verekszik
Václav Havel is vívja egyre
mint Antall József tette nemrég
és anyám is bejárta egykor
akár apám, a kínok lápját.
De Kína nem teng-leng: gyarapszik
mint Clintonék, hála, ugyancsak.
Amúgy még csendes Európa
házasodnak, szülnek, eladnak
a határokon ki-be járók
a békekövetek, csak Czeizel
szenved a tudomány rabkosztján.
Orbán cerberusokat öklöz
a Parlamentben, és sehogy se
tudja az úristen befűzni
a tű fokán a honatyákat.
Kéne egy Mikszáth, hogy röhögjünk.

A halhatatlanság kiirtva
újságból, életből, a műből
kínzó gyomorbajok vacognak
űrbéli, konok hallgatásban
mint kedves doktor úr, a férjem
okádják ezt az ezredvéget
míg stílusosan haldokolnak
oltárképek és istenarcok
s Márquez nyirokrákkal verekszik.
Akár Hitchcock rendezte volna.

Márquezre gondolok, a tűzre
ami átégette a sorsát.
S a szentek haldoklásaképpen
lógnak keresztjein a kornak
a jelen árvái, az egykék
akik már kiléptek az űrbe
és létük üstökös dühével
átégetnek minden szorítást.

A Hale-Bopp lóg házunk falánál
a csillagokra szakadt égen
egy márciusi alkonyatban
vagy Gagarin sétál az űrben
csillagközi porral jegelve
két centivel megnyúlt gerincét?

Márquez nyirokrákkal verekszik
még egyszer felizzik a sorsa
nem akar névtelen maradni
az ezredvégi haldoklásban.

Micsoda Márquez ez, ilyenképp!
Úgy akar halni, mint a század
feltapétázva rossz egünkre
fájdalomcsillagnak, betegnek
üstökös, jeges újsághírben
napilapok halhatatlanját
archiválni új ezredünkbe.

De így ígérte Nostradamus…

1999

SZENTSÉGEINKRŐL

Barátaimhoz

Azok a szép igék
amikben én még mindig hinnék
de magamra hagytatok…
Valami más a fontos mostanság
sugallják illetve hogy én
felhőtlen elkötelezettségben
maradéktalanul
tökéletesen
makulátlan teljességemben
kinek-kinek igénye szerint
ezen igék nevében
érettük
nekik
egyedül
kötelezzem magam eme szentségek
folyamatos betartására.
Mindenki más: szabad.
Nos vannak itt még
egyéb erények is
ha felmondok.

1999

MADARAS

A gondolat még hófehér madár
sebezhető, mint az élet maga
de átégetik folyvást a szavak
s a hóbagolyból tűzmadár leszen
mert megszületik benne a zene.

A gondolat átég a ritmuson
a dalon átvérzik az üzenet
az üzenet legyőzi a zenét
génlánccá lesz e fénybe fúrt spirál
időhíd két végtelen pont között.

A vers az, ami átég az időn
és átéget zavaros korokat
átszisszen vastag, mély ködökön is
és megvillantja útjelzéseit
araszolhatsz ködlámpásként vele.

Hogy fehér legyen mindig a madár
vagy égi kék, vagy súlyos fekete
vagy tűzszínű, vagy változó, színes
hogy milyen legyen tudat-madarunk:
legyen örökre ügye a madárnak.

Csak szabad legyen e sebezhető
élettel terhes, sorssal átfedett
időkön átigyekvő kis madár –
akár dalos, akár csak csattogó –
csak legyen szabad az én madaram.

1999

APÁM HATALMA

Amikor kiszakadt apám a csillagközi térbe
fagy volt, kéktérdű, dermesztő, űrbéli fagy
elfagyott a jóindulat lelki hálózata is
a lehetőségek mozdulata is elfagyott
anyámmal átdideregtük már a délutánt
és nem kaptunk koporsót, szemfödelet, koszorút
a hivatal sem végezte a dolgát
halottunkról igazolást sem adott
és úgy tűnt: nincs már esélyünk semmi
szándékainkat szétmarta a fagy
és ott fenn apám keserűen felnevethetett
látván, hogy hatalma fölöttünk megmaradt.

2000

ÉVFORDULÓRA

Tizennyolc éve már halott apám
s én elfelejtem lassan bűneit
csak sorsa keserves fejezeteire emlékezem
s hogy milyen fiatal volt még benne a férfi
milyen töretlen tűzben égett a lelke
s milyen hatalmas volt ebben a törpe sorsban.
Sosem nőtt fel, mert sosem volt gyerek
és férfivá sem érhetett ilyenképp
kamasz maradt, ötvenegy évesen
ráhökkenő, megbántott, ismeretlen
anyámmal sosem tudott felröpülni.
Anyám felnőtt volt őhelyette is
a játékos, elkényeztetett gyermek
szeppenten bújt az asszonysors mögé
riadtan bújt a nagy ijedelembe
hogy most már neki végleg s egymagában
kell felnőtté lennie, mindörökre.

2000

MONODRÁMA

Hát ezt a verset is magamnak írom
magamba forgatva a szerves létet
és hasznosítva Isten adományát
a gyorsan hasznosítható Egészet
magamba forgatom hogy odaérjek
a kezdetekhez minden teremtésben.
Magamba forgatom a Nagyszabásút
Apámat kivel nem nőtt meg az élet
csak nagybetűi nőttek meg s az álmok
magamba forgatom az Álmok Ősét
s nem baj ha nem lesz mindenből valóság.
Mert úgy érzem hogy élni kell egészen
anyagban sorsban fuldokolva győzni
mohón a ránk zuhant kínzó akármit
és megtanulni önmagunkat újra
miként ha elfeledtük volna tegnap
miközben soha semmit sem felejtünk.
Úgy kell felejteni miként az óra
mely visszatér ugyan csak más időben
s a nap felén túl világost sötéttel
gurít magával mint aki csak játszik
egy sakktáblán ósdi op-art ruhában.
Nem vagyok elbizakodott se gőgös
orromra koppintott a Nagy Vigyázó
jeles napokat s jeltelent dobálva
naptáram lapjai közé köveknek
útjelzésképpen merthogy erre jártam
és jó volt megfeszülni a kereszten.
Túlélni volt jó és újjászületni
– madár a lelkem Ő is tudja rólam –
az ócska zárat elfordítva újra

átzuhanni a sűrűn szőtt halálon
a Feltámadás óceán-vizébe.
Madár a vízben: abszurd és halálos
ha nem ring köztük korvett dingi csónak.
Repülj hajóm légy őrszeme időmnek
amit megélnem őseim vigyáznak.

2000

LEVÉL EGY MEGROMLOTT BARÁTSÁG MARGÓJÁRA

Te nem szeretsz emlékezni
de vannak kis- és nagy periódusok
s a dolgok megismeréséhez hozzátartozik
hogy korábbi élmény- és ismeretanyagból egészítsük ki
a pillanatot
egy meglátást
kérdéseinket és feleleteinket.
A nem-emlékezés hazugság
megtagadás
a jelen mindenek fölé helyezése pedig hamisan gyerekes.
Írok egy barátság margójára
pedig lehet
már rég visszazuhantál önnön sorsod áramlataiba
s onnan teljességgel érthetetlen
és fölösleges igyekezet néhány éves némaság szünetelés után
a megszólalás.
Nem a magyarázat
hiszen saját jóhiszeműségemet kellene itt legfeljebb megindokolni
hogy valóban jóhiszeműség volt
nem hülyeség.
És persze már kezdem azt is érteni
milyen nehéz megbocsátani annak
akit átverünk
hogy nem állított meg
hagyott elidegenedni önmagunktól is.

Már nem lakom csak önmagamban
már visszaköltöztem az anyagokba
vízbe
levegőbe
egekbe is
s a dolgok innen inkább kérdések
mint válaszok.

2000

KÉPEK

Kinő a háttérből s előjön
minden, mi megcsinálta önmagát.
Mint Isten, aki önmagát foganta
mint az anyag, mely önmagát foganta
és nem a kép, mely mögött nincsen semmi.
Hol nincsen semmi, ott valóban nincsen
mindaz, ami átlényegülni képes
mi megteremti folyvást önmagát.
Falon egy városkép, mögötte semmi
míg hozzá képest térben a göröngy
összejátszik láncban a végtelennel
és megteremti folyvást önmagát.
Kinő a háttérből, s szót ért a térrel
átléphető, van mögötte *tovább*.
Falon egy kép, vagy képernyőn egy város
látvány marad, mert nincs mögötte semmi
mi folyvást megteremti önmagát.

HAMLET KIRÁLYFI BARGUZINBAN

Kiszely Istvánnak ajánlom

Prológus
Én istenem, milyen időknek
születtem lenni krónikása?…
„Mit ér az ember”, hogyha költő? –
kilóg a sírból koponyája.

* * *

Kenézlő konyhaablakában
vibráló hófehér kísértet.
Szibériában sem lehetne
e panoráma hófehérebb.
És éjjel van. Mindenki alszik.
Pegazusom se kérne enni.
Senki se bánja, hogyha elhal
gondolat, tálentum, törekvés –
az idő önmagát felejti.
Hány sors jut az emberfiának
és hány élete van a múltnak?
S a mű, így, gombostűre tűzve
lezárva, zárt rendszerbe fagyva
betessékelve vén szobákba
eltessékelve a jelentől
mint védett gyűjtemények tára:
hogyan tud bennünket legyőzni?

Kiásott sírján ül Petőfi.

* * *

(MORMOLÁSZVA, RÖGESZMÉSEKNEK,
BABITSOT SEM HANYAGOLVA)

El kellett menni Barguzinba
Hogy miért éppen Barguzinba
Valahol lenni kell a sírnak
Attila koporsója sincsen
Ezek a sírok vándorolnak
Határtalan bennük a szellem
Ahol leásunk megtaláljuk
És ásnunk is kell mindörökké
Ivópoharunk egyre fogytán
Csontkehely illik itt a kézbe
Hamlet-királyfik jönnek ásni
Mert kis magyar tetemrehívást
Hirdettek meg Szibériában.

* * *

Lehetne Sándor ott a sírban
báju-báj, bájuská, bizony.
Alekszander, más nyelven szólva.
Egy másik sorsba átsodorva:
törékeny alkatú ikon.
Költő-királyfi, báju-báj
szibériai dalba szőve
puha, meleg asszony-ölekben
elaltatott verses királyfi
báju-báj, bájuská, bizony.

Nincs ebben semmi képtelenség.
Az ember olykor el is törhet.
Üvegharangot ütnek kővel.
Az utak hóval temetődnek.

* * *

Ó, nyolcas sorsok végtelenje!
Szaturnuszi, merész csapások!
Hogy valaki most újrakezdi
vagy abbahagyja csak a régit:
ezen töpreng az asztrológus.
A jósnő, úgymond, nem csodálja
a sok gabalyt, merész a fátum
s valaminek eljött a vége.
Báju-báj, énekli az asszony
s a kis Szása elalszik végre.

* * *

Epilógus
Eljátszottam e téli éjen
elárult, rossz szavak hadával
és szent maradt a szent a képen.
Szegény Yorick eltűri vétkem.

2000

KOMPPAL A TISZÁN

A kompról visszanéztem még a partra
a homokpad szakadt husára láttam
a rétegelt iszap lemezkeképpen
csíkokat vésett a folyó falába.
A partot lépett vizek nyoma ez
mi két oldalról mostan keretez.

A megtisztult folyó mocskát kidobta
lerakta lábunk elé szennyiszapnak
s hiába bámulom lemezkecsíkos
rajzát a part homok- s iszap-husának
már benne van a látványban a csend
mint Kharón könnyű sajkán odalent.

Míg átdohog a komp a túlsó partra
még megvillan a Tisza-mélyű égen
a bizalom, hogy élni fog az élő
a tűz, a víz, a szél, a Nap örökre
helyén marad, táplál és nem hagy el
és újratermelődik, mint a tej.

2000

KINEK IS ÍROM?

Kinek is írom ezt a verset?
A bizonyosság ostobáké.
Szétlendített karral az Isten
vezényli ezt az életnyüzsgést
hagyja jönni és elvonulni
s valami egész más köti le.
Mint aki rutinmunkát végez.
Futószalag fölött a munkás
a termék szoros menetrendje
alá álmodja vízióit.
Mint akit a túlélés szólít.
Innen szemlélve Őt, a Végsőt
már érteném, ha abbahagyja:
rágyújtana, pihenne, enne
feltöltekezni vágyna végre
vagy tisztázná olykor: mi végre
e szakadatlan folyam, folyvást
magát sürgetve termő semmi?
És szemét le szeretné venni
e lábbal pattintott, kerekded
golyóbisról, és bármi furcsa:
lábáról a fejére tenni.
Vagy zsebre vágná, és leülne
egy alvó kis galaktikára
ahol még szunnyadnak a dolgok.
Szemét a teljességre vetné
belélegezné űri báját
átjáratná testét a fénnyel
sötéttel, faggyal, forrósággal
megtapasztalni, mire képes.
Hát nem csodálnám én ilyenképp
ha levenné rólunk figyelmét
és bámész két ujjába csípve

miként ha lenne homokóra –
megfordítaná ezt a Földet.
Csak annyi alvás, míg a pergő
idő aláhull új kötegnek
míg összerendeződik újra
a Lent s a Fent, a Dél s az Észak
a plusz mínusszal, minden újra
beáll a starthoz újszülöttnek
s a túlélők „száz év magány”-át
idefelejtik tiszta lapnak.
Mikor a mágneskártya hallgat
az agyhullámok is törölve
se ábécé, se Pythagorasz
se szó, se vers, se nagyregények
csak hallgatag, hökkent csodálat:
mire való világ ez itten?
Az ember gyermek lenne újra
lelassulna, amíg tanulna
s hagyná a régi lelemények
értelmetlen vezérlőpultján
évezredek porát pihenni.
Az első órák ijedelme
stonehengeket teremne, őrült
gigantikus blaszfémiákat.
Egy fél pár bőrcipő a sárban
egy tűzhányó hamvába hűlne.
És minden helyére kerülne.

2000

EVOKÁCIÓ CSILLAGOS ÉG ALATT

Mélybarna illatú könyvtárak odúján
dohány- és könyvszag sípoló tüdejénél
hol összejártam randevúzni réveteg
korok nagyságos szellemfejedelm'ivel
s találkozóm lett volna Vörösmartyval –
egyszerre túl sokan lettünk e kőedény-
szobában, táplálékai az időnek.
És keserű lett arca Tompa Mihálynak
Berzsenyi feszülten nézett füzetembe
Csokonai félrebiggyesztette száját
Juhász Gyula kezével takarta szemét –
„Ki innen!" – szólt Vörösmarty Mihály –
e hely túl kicsi ennyi keserűségnek.

(Könyvlapokból az ott sündörgő kisgyerek
papírcsónakot hajtogatott s vízre szállt –
mindent szabad, gyerekek – szólt a rendező –
csak összeálljon majd a filmkockán a kép.)

A Lófej-ködöt választottuk helyszínül
eléggé néptelennek találtuk éppen
javasoltam, hogy alapítsuk meg a múlt
szimbiózisát minden eljövendővel.
Vörösmartyt egészen más tüzelte fel:
lesz-é különb az emberiség egykoron?…
Én nemesített növényeink példáján
bátran állítottam, hogy ez is eljövend.
Nagy lesz az ember, telt és féregmentes is
csak illatát s ízét fogja veszíteni.

2000

VÉGJÁTÉK

Kipiszkálni sem tudjuk a történelmet
ebből az elvetemült hosszabbításból
amit a játékvezető megint megad
hogy legyőzethessenek az erre ítéltek
és eltakarodjanak a győzők.

2001

OTTHON

A senki-földje lett e kis haza
nem tesznek-vesznek rajta nincs parádé
az Idő él csak jól: mindent befalhat
Kronosz dühödten tömheti magát
utcával házzal régi emberekkel
hogy eltüntesse létünk nyomait.
Talán csak a temetőket kerüli
ott hagyja nőni épülni a hantot
a lombokat a fejfákat virágot
de már a Nagy-hegyet is majd megette
s talán a Holdat rágja róla már azóta.
Kronosz mindenevő depressziós és kövér
sunyin lenyel ásót kapát harangot
országot várost útelágazást is
csak Trianont nem képes már lenyelni
Trianon mint a gesztenyeburok
mint a sündisznó súrolókefe
elakad Kronosz nyeldeklője táján
és visszaköpi krákogva a létbe.
Bordóival sem megy le Trianon
Kronosz törekvő mindenevő torkán.

2001

SIVATAG

A Hold növekedőben akárcsak az este
és minden csillag a helyén
hó szikráztatja a sivatagi csendet
takarja takargatnivalóinkat
általánosít mintha összetartoznának
a teremtés selejtjei és a remek
igazán érdemleges valamik
a csorba árok a csorba tető
a barokk templomtorony
s az ötágú útkereszteződés
semmibe torkollása öt irányba.

Elhinném ha mondanád
hogy itt megállt az Isten
itt mindenki megáll
még a szívverés is lelassúdik
a légzés is ellégtelenül
öt irányba nem jutni sehová
nagy kísérlet az elvéreztetésre…
Szépen meghalni csak gyorsan lehet –
a haldoklás időtartama megfelezi
az élet időtartamát.

Kenézlő, 2001

TÁRGYSZEMBESÍTÉS HUSZÁRIK ZOLTÁNNAL TAVASZDÉLUTÁN

Bogár-leszállópálya lettem
ahogy fekszem a szétfröccsent udvaron
köröttem felhasadt tavasz
naprobbanás-lombozata
zománczöld kanadai nyár
zöld felhő-fodrú nyírfa
rügybojtos fenyőpamacs
s a koszorúvirág menyasszonyi bokra:
reneszánsz ablakkivágás – tátong felém.
Nézek együgyűségemben
nem vagyok Huszárik Zoltán sem filmfelvevő –
tudják: velük szemben teljesen tehetetlen vagyok.
Ideírni többtucat madárzuhanást
a délutáni újhold krétarajzát
pitypanglámpásokat zsombékos fűcsutakkal
fűsörtéken roskadó fénykötegeket
megmetszett bokraim nekigyürkőzéseit
idezsugorítani a mozgást
állóképbe, folytathatatlanul
gyilkossági kísérlet.

2001

LIDÉRCFÉNYEK

Mikor tűzzel
korommal is
átégetődünk.
Szenesednek
emlékeink, jóslataink
és ide egyidejűsödnek
kimondhatatlanul.

* * *

A haragommal
semmit sem tudok
kezdeni.
Szégyenlem
hogy nem tehetek
mást.
Palást
ami eltakarja énemet.
De haragudni mindenképp
muszáj!
Tudnia kell
kinek a keze véres
hogy ölt
és hogy
a fájdalom fáj.

* * *

Ó Istenem! Kazalba hordod
a fölösleget és a gondot.
Foltra foltot, boltra boltot
hadd hízzanak csak a koboldok!

2001

RÁLÁTÁSAIM

Ellopják majd visszaadják a hegyet
a fellegek.
Ahányszor kinézek az ablakon:
megváltozik a táj
a szél lesodorja róla a sűrű leget
s megvillan fémes színeivel
a hideg völgykatlan
hová bezsúfolt engem is a párkák szorgalma
s ahol fonaluk mentén kóválygok
a lét összekócolt üregeiben
s közben engem is kitakar-elfed
a lét lege, páratartalmaiban
ott lökdösődnek idegen erők, anyagok
minőségek, melyekkel nem vagyok vegyíthető.

2001

EMBER A FÖLDÖN

Egy Villon is lehetne.
Alszik? Vagy már halott?
Fekszik a járdaszélen,
nagy kockakő a párna,
s a pehely, az is megvan:
lefagyott hókupac.
Arccal borult a hóra,
széthullt vonásaiból
a fél profil hiányzik,
de másik fele megvan;
vásott francia béres
vagy lókupec lehetne
ötszáz évvel korábban
a magyar istenadta
a huszonegyedikben.
Század, te messze húzó,
elszabadult rakéta…
A táltos már megette
az abrakot, s mesénket
folytatni nem kívánja.
Akár egy Villon-sorsot
leshettem volna benne,
mert Villon is lehetne,
hiszen lehetne bárki
az ember itt az utcán,
akit most megkerültünk,
feje alatt a párna
egy kőpárkány, s a pelyhe,
az is megvan: lefagyva
hóból a járdaszélen.

2001

VARIÁCIÓK EGY APÁRA

Numerológiailag
teljesen egybeesünk.
A pozitív negatívja
a homorú domborúja
csak éppen működőképes.
Belül nem olyannyira üregesre képezett
szövetesebb több ütközéssel és ütközettel
kívül ezért elrendezettebb
belealakított a világba
ám változatlanul: nem alkalmazható.
Van ha nem is önmagáért
inkább: önmagától
mintegy: önmagára gerjesztett
mint aki háztűznézőben
megrakja a tüzet a küszöbön.
Hogy lásson is valamit
amiért odament.
Ez egyfajta bizalmatlanság
a dolgok beteljesítő hajlamával szemben.
Pedig a teljesség a be- és kiteljesedések
háza táján dekkol.
Vagyis oda kell menni érte hozzá
különben az életben nem futunk össze vele
különben meg minek
az élet.
Numerológiai tekintetben
az egyes a négyesnek megfelel
de én az egyes vagyok.
Apám a négyes zavartan
játszadozott még a beteljesületlennel
szidta az elrendezésben

a mindennemű igazság hiányát
jogos járandóságát perelte
de nem volt kitől elvitatni a javakat
nem lévén javak.
Valamit gyaníthatott
a bőség és a jog asztalának
de facto létezéséről
ám életéből teljesen kimaradt
bárminemű találkozás.
Ezért kerülhette el figyelmét
hogy nem minden a másé ami jó.
És így lett jogosult
a teljes boldogtalanságra.
Mindebből én a másik végét keresem.
Mert azt hagyta rám.
Amit teljes mértékben
kívül helyezett sorsán.
És még ez sem az éden.
De innen már felsejlik
és bitang-kemény munkával
lehet sajátot építeni.
Csak: lehet-e lakni az édenben
ha oda mindenki
egymaga sarabolja az utat
maga gyártja a belépőt
és nem tudhatni hogy találkozik-e
azokkal akikért belefogott
e bibliai kertészkedésbe…

2001

ÁRVIZECSKE

Kyrie-kyrie kisdedecske
Tisza menti árvizecske
kisöpröd a magyar tájat
eléd térdelnek a házak
beregi, nyírségi fajta
szatmári is úszik rajta
illa berek, nádak, erek
elsöpörni, amit lehet
hömpölygetni, görgetgetni
hét határon túl letenni –
vagy az Isten, vagy az ember:
mindkettőért nem mehetsz el.

2001 márciusa

DUNA-RAPSZÓDIA

I.

Donau, Dunaj, Dunãrea,
Dunav, Danubius, Isztrosz,
át a jeges magaslatokon,
miként a vajúdás fázisain,
át Európa agyvelején,
a Kárpát-medence-őskoponyán
a megvalósulás langymelegébe:
feketéből feketébe,
erdőből vizek tengerébe,
Donau, Dunaj, Dunãrea,
Dunav, Danubius, Isztrosz.

II.

Mi közöm hozzád, te bő folyam?
Nekem csak a Tiszára tellett.
Kettészelt testéből a táj
nekem Keletet nyújtotta,
s abból sem Pestet. Szkíta,
eraviszkusz, római kor
nálunk másként vetett-aratott.
Hozzánk el sem jutott a római.
De Borzsován és Váriban
fehér izzású templomok
megbillent árnyékainál
felemlegetik még a vének,
mint vonultak át méla hadban
rajtuk hajdan a „gothusok”
(nagylábú, páncélos vitézek),
anno háromszázegynehányban…
Mikor még csak itt éltünk, és nem
foglaltunk hont szabályosan.

III.

Duna, Danubius, Isztrosz,
áthasadsz képzeletemen,
hiába fércelnek a hidak.
Tudom, imádtak a Clark-fiúk,
William meg Adam, kik
rád bilincselték a Lánchidat.
Margit-híd, Árpád-híd, Erzsébet-híd,
Szabadság-híd, Petőfi-híd: kezek,
mik egybeszorítják a kettévágott
jobb- s bal tekét, mit többször elcseréltek
koboldok és fondor Erinnüszek.

IV.

Jó kétezer éve nézi vized
város és népe a parton,
Duna, Danubius, Isztrosz,
már a szkíták s a kelták is mi vagyunk.
Magadba mostad a rómait is,
csak a török maradt idegen.
Szegény Gül Baba! Nem érti, a Duna
mit csacsog, Mikes pedig:
mit mormol a tenger török éjeken.

V.

Donau, Dunaj, Dunãrea,
Dunav, Danubius, Isztrosz,
át a jeges magaslatokon,
át Európa agyvelején:
most kit temetsz magadba?
Testedbe oltott szennyanyag:
az idő és selejtje
megtisztul-e a tengerig?
Vagy szétrohasztják élveteg
árnyékaid a kémiát,

s hákettőó-kalárisod,
az élet lánca: elszakad –
beléd rohadva, mint a rák?…

Finálé:
Kék lánc, delejes áramlás benne,
átúszható, lélegzeted
hajóival bejárható. Csak
valaki folyton összerázza
a képletet.

Lábjegyzet:
a vajúdás agyveleje fekete
a kettészelt táj árnyékainál foglaltunk hont, mikor
még csak itt éltünk
a jeges kezek: Erinnüszek
a Clark-fiúk: hidak, kiket elcseréltek
a „gothusok" a vízigótok megbillent árnyékai
kétezer éve csak a török maradt idegen – Pesten –
Gül Baba nem érti, hogy a kelták is mi vagyunk
az idő mocska a kémia árnyéka
az élet lánca az áramlás…

2001

MAG, MAGAM, MAGÁNY

Egy üres lakásban egyedül
szilvában a mag
magzati állapot.
Örül-e neki az ember
ha betölthet tereket
ahol nincsen más mozgás
csak az övé
s ahol gyakran csak az agysejtek között
folyik komoly kiképzés
s az sem katonás rendben
hanem ahogy a szél bemocorogja
beékeli magát közegekbe
s ahogy átver, átcsap, átdöf
szakadékony folyamatosságokon
jelenlétét tudakolva.

2001

KINT IS, BENT IS

Lesnek rám a vadak
pedig vadász nem vagyok
olyan idilli kép ez
amíg senki senkit se bánt
és ilyen idilli marad
míg el nem dől a végső szereposztás.

2001

TAPINTATLAN TÖPRENKEDÉSEK

Titokban történnek a versek
lopva miként a megcsalattatás
légyottok bamba éjhomálya
s még annál is sötétebb árnyék
mely ott terpeszkedik fölöttem
jégeső fellegét idézve
s az összes mennykövek haragját.
Mert érzi azt a mélyvigyázó
s a fölfelé igyekvő lélek
légtornász agy miként a sejtek
sok kóbor DNS-be zárva:
titokban történnek a versek
titokban történik a kultúra.
A fogantatás mélysötétje
hangolja titkokká e tettet
vagy csak valóban szégyen átok
eltitkolandó bűn gyalázat
hogy verset verselnek a költők
s kulturálnak a kulturáltak?…

2001

ANYÁM FELTÁMADT OLTÁRAI

Még kicsi vagyok hogy elmondjam VELED
mivé lett testeddel ez az anyag
hová száműzte benned önmagát
míg szétfalta boldog testedet
ha boldog volt e test valaha is –
megetetted magaddal az elmúlást.

Ó anyám nagy voltál az elmúlásban hihetetlen
eltűnő tested katedrálisokat suttogott
elfonnyadásod semmiséged roskadásod
kiszáradt töppedésed áttörte a szellemlét csarnokait
s fénylettek szavaid mindenségbe szakadottan.

Úgy éreztem halálod teljes elsimulás volt
felszívódás fényekbe egekbe istenekbe
bele-halás a MINDENSÉG lengő atomjaiba
beleolvadás a teremtés hidegébe
visszatérhetetlenül bátran véglegesen.

Mi zeng még bennem mégis abból a délutánból
rád pillantásom zokogásaiból mi zeng még ide
tizenhatodik éve mikorra már a semmi is semmivé lett
mi zeng belőled TE néma csőrű MADÁR
hol az a szentül szent szavad: SZENTSÉG?

„Mivé lettem" – mutattad – ECCE HOMO –
alig zörrent a hang a szájadon
kiszáradt cserepes ajkad tömlöcéből
rozsdásan roskadt a hang NEKEM:
„…és még lélek van benne…" – mutattad.

Néztük ketten hogy hol lakik ez a lélek
ez a sok őrült nagy birodalom ebben a nincsen-testben
s hova lett ez a test amikor még megvan
hova lett anyag-éned amikor még csak
csontjaid is összezsugorodtak.

Tudós figyelemmel követted mindezeket
az olthatatlan fájdalmak győzelmes poklaiból
mert hiszen ez a TE hosszabbításod volt már
a TE ERŐD AKARATOD évek óta hogy felnevelj bennünket
ez a haldoklás TE voltál mindenestül.

Itt ringatlak sírva mert látom koponyámban a pillanatot
rád pillantásom gyémánt tüskéi ezek
fejedelmien TÁGAS pillanat ez és örökkévaló
húszéves győzelmed az egykori majdnem-halálon
s most engedelmesen haldokolsz és fizetsz…

2002

TŰNŐ IDŐBEN

E hold alatt már teltek szebb korok
tűnő időben végig a Tejúton
és egyre beljebb végig a spirálon
gigantikus génláncon egyre beljebb
galaxisunk csigaház-udvarába.
De van-e útja elhulló valónknak
s van-e iránya – eleje és vége –
előre-hátra kifelé és beljebb –
van-e iránya ennek az időnek
amely nem pattan rá a mutatóra
nem érdeklődik rendszerek iránt sem
a visszatérés sem rettenti s végleg
semmit se tesz és azt is mily kevésszer…

2002

IDŐUTAZÁS

Ahogy Kenézlőről Patakra értem
(siettem várt a sorsom folytatása)
az utca szembe-oldalán
kislány futott a lámpák alatt.
A mozgása a hosszú szőke haj
pulóvere s az arca hisz így is
láthattam autóm párás ablakán át
mintha egy Tarkovszkij-rendezte filmből
lépett volna elő
olyan áttetsző volt és tiszta
s olyan hatékony ez a tisztaság.
Utána szerettem volna nézni
mert annyi felnőtt rémség után
újra üveghangon szólt az Isten
az élet törékeny szentségeiről
s arról milyen örök a szentség
egy új élet templomában.
S akkor a jobb oldali járdán
egyező irányban velem
még egy kislány futott el a járdán
csak most mellettem láthattam a hátát
ugyanaz a fej és szőke haj
ugyanaz volt a pulóver is
mintha az előbbi kislány megfordult volna
s a szembe járdán futott volna tovább
lehagyva engem az ötven kilométeres haladást
lehagyva a fizika összes törvényeit
kilépve egy Tarkovszkij-filmből.
Ez a mátrix mondta mellettem ülő fiam
az Isten most valamiben megerősít.
Miben kérdeztem nem tudom mondta
de valami jelentős dolog fog történni veled.
Igen: ideírom jövőből érkező szavaiddal
a csoda és csodálkozás kísérleteit.

2002

VILLONOZÁS

Villon, vibrálás, viadal,
vígság, vezeklés, veszteség,
virág, világos, végleges világ,
vesztőhely és viaszpecsét,
virtus, visszamenőleg is –
vivát, volt vagabund, vivát!
Veled valami varázs visszatért,
viharos versben visz tovább.
Vinni vitted, vonszoltad is
vereségeidet, valagod.
Volt, ami volt! Valami veled
a végtelenből visszaragyog.

2002

VISSZA A VÍZÖNTŐBE

Voltunk már itt
voltunk már benne
valaki itt volt
volt itt valami
egy sejtem porszem-alapanyaga
tizenkettőször kettőezer
esztendővel annakelőtte…

2003

Ó, ISTENEM, KÖVETSZ-E MÉG A SZAVAK DZSUNGELÉBEN?…

szép porcelán- és tetszetős
törékeny gondolat
edény amelyben gyűjtődnek
halomra a szavak
dobál belé a tudomány
és a politika
a megtévesztett oktatás
is ide tér haza
valahogy együtt képezik
vállunk fölé a lét
árnyat homályt és rejtőzést
teremtő dzsungelét
minden elé s mögé kerül
valami elfedett
régtől titokzatos tabu
a létező helyett

2004

VARÁZSLATOK

Máté Imrének ajánlom

1.
Ez elmúlik
Az visszajön
Varázslat vár a küszöbön
Kőre madár
Madárra kő
Fordul az idő.

2.
Dobomon dübörög, dalol a démon
Madárpihe az inggalléron
Dobomon dalol a démon.
Dob bőrén halovány vérnyom
Didereg, deres az ének
Fordul a lélek.

2004

HA MEGHAL…

Ha meghal bennem valami
ha valamire ráhalok
ha kihalok valamiből
valami belém születik
valami újjászületik
mert születik valami új
az eltűnés, foszlás helyébe
a görcsös kínlódás helyébe
valami tágas ismeretlen
valami romlatlan egész
valami első – folytatás –
ha meghal bennem valami
humusza lesz valami másnak
ami még győzhet rajtam is
ami legyőzhet annyi mást
ebben az örök küzdelemben
amit megúszni nem szabad

2004

KERTBEN

Az alma lombja le
és le az alma is
és pereg a dió
és le a lombja is
szél rengeti, színe
szétzizzen az avarnak
az udvar nyírt gyepén
lomblángok gomolyognak
és idejön az ég
észvesztőn gyönyörű
forognak fodrai
kék-szürke-hófehér
miként ha lenne tél
s pólyálná valaki.

2004

NYÁRESTE, TEMPLOM, KÓRUS…

Nézték az oltárt ihletett papok
hűs illatok, szagok szikáran álltak
kőbe vésett párkányok hajlatában
s az oltárképen ebihal-angyalok
kara foglalta keretbe a szentet
akit a templom kegyeivel kentek
s akit imádott sok élő-halott.

Ez az amott-időben már takarva –
csak arca mása, lenyomat-avarba
sárgállott pergamenszín vetület
idő-nyúlvány, mely idetekereg
felbődülőn egy kórust körbe hallva
szárít szemet, szikkaszt orrot, s fülel
tüdőnkön átpattanó léghuzatainkra.

És Isten sincs jelen, magunk vagyunk
Vivaldi, Mozart, rengő Requiem
roncs nyár, tépett, széthullt lélegzetek
megannyi versbe bódult sorsroham
és számtalan páratlan feszület.

2004

TELI-DAL

Csordultig a kút
vize a vízbe fut
tóba folyóba tájba
fut ki fut szét a világba
csordultig a lég meg az elme
rettentő nagy figyelem a fejembe'
csordultig tátott szája az égnek
miként ha feléd lehelné a létet
teli szájjal a csend nagyokat nyel
kertemet mintha megitatnád tejjel
naphővel forralnád fel ebédem
tiszta lenne az ételem éden
csordult szómat kitenném a kezedbe
folyna ujjaidon a hang cseppekké cseperedve
csordultig ájulásig az esteli óra
fáradásban más álmában göngyölné testemet takaróba
csordultig a vers több hónapos rianással
zubog vize-jege-hava
sorsomat viszi magával.

2005

FÉL HÁROM LEHETETT DÉLUTÁN…

Fél három lehetett délután
a fekete kismacska rosszkor futott
piros volt a fekete kismacska vére nagyon
nagyon piros és élő volt a vére, nagyon.

És mindnyájan eltörött napunkat néztük
menekülni akartunk, menni, nem látni, igen
rossz nap, szorítós, fekete, elgázolt délután
rossz nap és még fájdalmasabb este.

Hogy is van ez? Telefonhírrel az este
halálodat hozta, Anna, amire vártam
meghozta a hírt halálodról az este
növekvő Hold óráin, áttetsző estidőn.

Örültem, Anna, hogy meg tudtál halni végre
méltatlan állapotodat ott tudtad hagyni, örültem
veled örültem, Anna, ki most a Hold felé tartasz
minél távolabb, messzebb, el innen, Anna, el innen…

Veled örültem, sírva örültem, Anna
sikerült, amit hónapok óta hiába gyakoroltál
örültem, Anna, megszabadulásod keserű napján
veled örültem, hogy meg tudtál végre halni.

Hogyan kell halni, hogyan kell élni, születni
hogyan kell, hogyan akarhatja az ember
hogyan, ami történés, ami egyszer
hogyan legyen, amit elszenved csak az ember?

Vittél magadnak kismacskát, az enyémet
vittél cicát, csodamacskát feketében
vittél jelet, elvettél, ahogy téged
elvett a mai nap, ahogy elvett.

2005. október 11.

EGY FEKETE KISMACSKA HALÁLÁRA

Anna halálának napja, egy órával annak előtte

Nagyon piros volt a fekete kismacska vére
nagyon
ahogy az aszfalton habosan fröccsenve foltot
hagyott
messziről tudtuk hogy a miénk a fehér nyakörvéről
messziről láttuk hogy meghal, rándul, vonaglik
a teste
nagyon piros volt a fekete kismacska vére
nagyon.

Még rángott, vonaglott, rángott, mikor felkaptam
az út közepéről
még rángott-vonaglott kezemben is, ahogy
irháját fogtam
nem mertem odanézni, tudtam, kilóg szeme
koponyaüregéből
minden kilóg a koponyaüreg összes résein
kilóg
minden, ami bent, szentesítve, kiszakadt
s vonaglott-rángott kezemben is, ahogy a fűre
leraktam.

Nagyon piros volt a fekete kismacska vére
nagyon
bántott, hogy fáj, hogy nem eléggé, hogy ennyi
semmi hatalmam, semmi, milyen siralmas

a fekete kismacska vére, kocsonyás szeme
kilógó agyveleje
milyen rettentően elhamarkodott, milyen
nagyon…

És eltemette fiam és unokaöccse a kertben
bizony, szakszerűen lapátolták rá a véglegeset
nevettek kínjukban, mit tehet ilyenkor az ember
semmi hatalma, semmi, s a kismacska is
egy kismacska mindösszesen.

2005. október 11.

NE LEGYEN

Ne legyen semmi sem örök
sóvárogjanak a körök
ne legyen semmi sem kerek
rettegjenek a tengerek
ne legyen semmikor, sosem
mindenkoron minden legyen
ne legyen semmi sem igaz
hiszen elmúlik
hiszen elmúlik…
a vigasz.

2005

ANNÁNAK

Holdon járó, réveteg
emlékezet.
Ide fészkeli magát a végtelen
veled.
Tátong mögöttünk az ismeretlen,
a sötét,
holdba, csillagba öltözötten
buborék.
Úszkál a két világ között
egy légtutaj,
és nő a fű a föld felett
s alant a haj.
Lebont mindent: törvényt, titkot
az egyszeregy.
Anyag nyaggat átvághatatlan
ereket.
Vérezne el a bármi, bárhol,
bármikor:
semmi sem új. Minden magába
alkonyul.

2005

BOLDOGULÁSOM

Velem született volna a hajlam
hogy halljam
az élet erezetén ha baj van
és lássam a hangok odvaiban
égben fában talajban
hol a dallam
hogy az érthető egészben véljem
ne a részben
a létem…
A visszabeszélő üregekbe rejtem
a múltat ha felejtem
a tompa robajba ásom
jelenben maradásom
nincs velem baja az időnek
sose kérdi
mért vagyok új ha új vagyok
s mért vagyok a régi?…

2005

TARANTELLA

neki már ige kell, neki már
szavakat zizegő ige kell
harapós idegek kapuján
fut a pók, az a pók, amivel
belezsong a halálba kívánt
eszelős, csodaír muzsika
fut a pók a hideg idegen
belecsíp a csipős muzsika
belegyógyit a fergeteges
beleszédületes muzsika
a csavart, kitekert tagokat
tekerő, kavaró muzsika
neki már ige kell, neki már
tarantella utáni hideg
ige kell, ami majd betakar
letöröl, megitat, megetet
betakar, megetet, megitat
szavakat szeliden szeletel
neki már ige kell, neki már
szavakat zizegő ige kell

2006

SZAPPHÓ TÁRSA

Álmot lát, vígsága helyett a kétely megtöri kedvét
látni hát, folyvást hogyan éli súlyos titkait, szenved
sérteget, s ámbár tüske védi sorsát képzeletétől
feltöri álmát.

Asszonysors lép lába nyomán, megéled, játszik a tájban
tünde nő és fároszi férfi szenved, törpül a sorsban
boldog ég és kéktüzü alkonyat áll, képbe faragták
s nem leli üdvét.

Mennyi fény kell szíveket látni tisztán, feltehetően
rengeteg hajnalközi, délidőben felragyogó fény
alkonyos, drámát feledő haláltánc égi delejben
melyben a szív lát.

Sárospatak, 2006. január 3.

ANYÁM, ANYAGOM

Anyám, anyagom
Anyám, anyagom
angyalom
agyonhordott tudatom
felbukkanó idő őrszeme a falon
óra mutatóján hatalom
Anyám, anyagom
Anyám, anyagom
széthulló csontmalom a karom
ahogy járom, darálom, mutatom
mint a fogam, harapom, tagadom
hogy van nagyobb hatalom
Anyám, anyagom, fagyom
tüzem, poklom, létem adom érted
továbbadom
Anyám, anyagom
Anyám, anyagom
fortyog bennem a kémia dühe
egyek vagyunk, kettek vagyunk
ahogy haladunk, kopunk
Anyám, anyagom
Anyám anyagom
rettentő azonos minden mindennel
bennem te vagy
elrettenek, hogyan haltál meg bennem
mikor én nem
én viszem, ami a tiéd
te már nem viszel semmit
vert visz veretlent
veretlen visz vertet

hogyan vagyok
virág vagyok
kinyíltam
elhervadok
szétszórta szél a magot
szétszórta szél a magot
virág vagyok, hervadok
Anyám, anyagom
Anyám, anyagom
testetlenül is hatalom
bennem léted hallgatom
továbbadom
továbbadom
Anyám, anyagom.

2006

VADLIBA-LES

Átrepül, át, mint a magát
átrepülő vasrepülő
mint a kövér vadliba kél
Délre, ahol elcsavarog
csámborog és visszarepül
mert a tavasz visszakerül
visszakeres, mint a kerek
évtizedek, évezredek –
vadliba-les, vadliba-ég
átrepülő vé-be tünés.

2006

ÁZOTT DAKTILUSOK

Mint aki gyermeteg alkonyi perceket éget
felbukik elpörög rajta a sárgatojás-nap
zizzen a fecske repülve hasító szárnya
bevési a légbe a mozdulatok kacagányos
dolmányos mentés zsinórrajzolatát és
feltűzi rája fondorlatos ficsegését.

Játszik az alkonyi felhőrianás is az égen
sűrű esők is játszanak játszanak egyre
úszik az utca a város a kezdet a végek
úsznak a felhők almásderes paripái
úsznak az égen kiskutya testű habocskák
gólemek és fátyolos asszonyok úsznak.

Ázik a házika ázik a ház meg a kert is
ázik az udvari muskátli meg a lóca
csobban a rettentő fecsegő eresz árka
ázik a kőkerítés meg a rózsafa bokrok
a krizantém és petúnia arca is ázik
s fázik az ázó nedves augusztusi alkony.

Nem rak a nyár heve tűzpiros máglyarakást már
füstöl a páracsomó a mezők tarajából
csillagok szántanak éjjeli lomha sötétben
holdra világít a nap bíborának a tükre
éjbe kapaszkodik a kései lassú uborka
Éva kertjét keresve kúszik fel az égbe.

2006. augusztus 9.

CIVILIZÁCIÓS KESERVEK

Széthull a pillanat
alkalom alvatag arca.
Másmilyen éleket
élveteg érveket élez.
Szemtanú napjain
lomha parancsokat alkot.
Nem köti semmi sem
nem nevel gyermeket barmot.
Gizgazok kertfüve
virága legszebbje pitypang.
Így marad így erez
sorsunkba így vezet villanyt.
Csatornáz mobiloz
kanalizál kerekezve.
Mégiscsak itt ülünk
csillagok árnyait lesve.

2006. augusztus 17.

ÖNVIZSGÁLAT

Hogy el nem jutok ahova indultam
hogy már régóta ott vagyok
hogy születésemtől csak arra
vetődöm és irányulok
hogy mindhiába térít széjjel
magnetikus erő széthullt figyelemcserepek
mindazonáltal mindvégig és folyamatban
ott vagyok ahol lehetek
ennek van némi titka
lehet rá keserű pirula
hogy az én bőröm amit hordok
s én lakom benne a bennem lévők
egyetlen tudora.

2006. augusztus 25.

A KIHAGYHATATLANRÓL

Van-e kihagyhatatlan dolog
kihagyhatatlan-e valami
minden betört a létidőmbe
hívatlanul, kéretlenül
Van-e ami kihagyhatatlan
ha nem hagynak belőle ki
a nagyszorgalmú sorskerítők
Moirák, Párkák, Boszorka Borkák
kik erre járnak, arra mennek
mindenfelé jelenkednek
bennünket is magukkal vonnak
vonatozunk a sorsvonattal
Nincsen hát nincs miért sietni
mindenhová mindenkivel
megérkezünk a kijelöltre
odavonszolnak vontatóval
odavezetnek vezetővel
odaérünk ahova érünk
csak éppen mennyi fájdalommal…

2006. szeptember 1.

A XXI. SZÁZAD KÖLTŐI

Petőfi Sándornak küldöm

Barátom! – mondanám szívemből:
kettőt fordultak századok,
s mégis, mint akik elaludtak:
szerzőink némultan nagyok.
Ó, nem poéta nincs, vagy gyáva,
gyáva csupán a lét, a kor.
Mindnek ráléptek lábujjára,
s most sajog és sír valahol.

Itt minden elhúzott felettünk:
repülő, vadliba, iram,
s mi itt ragadtunk, számlálgatván,
mennyi a versben a ficam.
Irgalmatlan és ismeretlen
velünk a jelen, a jövő.
Mi volt, ha nem lett semmi szebben,
s mi van, ha nincsen rá idő?…

Én mondanám: ne add fel, Bajtárs!
Vagyunk, leszünk, nem maradunk
örökkön fiókokba gyűrve,
bár, kétségtelen, hogy halunk.
De elhiszi magát a szó is,
miért ne hinnénk mi neki?
Felírták neved is az égre,
azt szélvész el nem kergeti.

Itt nincs kosár, mert hazavitték
minden érában valakik,
itt nincsen bőség, zsebre vágták,
roskadnak svédasztalaik
a keveseknek, akik éppen
szolgálnak bennünket – vakon,
s mi oly hálásak vagyunk érte,
hogy övék pénz és hatalom.

Sötét középkor tört reánk itt,
szegény, buja és ostoba.
Lefejez, meglop, rosszra csábít,
s házunkban van az otthona.
Hitetlenkedhetsz, drága Ifjú,
ki semmiért mindent adott.
Mi most naponta megtanuljuk
hogy lőjünk célpontra – bakot.

Megállnunk kell, és nem rohannunk.
Szétnéznünk, merre is vagyunk.
És tájolóval megkeresni
szétszórt önérzetünk, fajunk.
És új Isten kéne. A régi
elgázolt és cserbenhagyott.
Egy új század tört ablakán át
vizsgálgatjuk, ki a halott.

2006. november 10.

ANNÁNAK MÁRIÁNAK

Leonardo: Szent Anna harmadmagával című rajza alá

Ott ültök ketten szótlanul
örök mosolyba fonva
életekben gyámoltalan
fiamba gabalyodva
szemhéjatok árnyékain
a talján táj varázsa
szemhéjatok fénylő fala
fejembe tetoválva
Anna Mária Gyermeke
mind Isten foglya vagytok
időz a kartonon a por
az isa pur is vogymuk
minden mindennel azonos
a rímekkel a rímek
a szavak is ugyanazok
templomjárók és hívek
ezüstfonál-vonal papír
teremti az egészet
egy tüköríró álmodó
kreálta meg a képzet
ott ültök ketten szótlanul
életekben a játék
istenfiú embergyerek
ajándék aki vár még
örüljetek amíg lehet
amíg a képben vagytok
míg meg nem szökik a fiú

s ti aggódva elaggtok
örüljetek amíg a szó
nem fordul be a könyvbe
és nem lesz végig végleges
míg akármi lehetne
addig a mosoly csak mosoly
a kép csak kép és ennyi
addig gyermek a gyermek is
és nem lehet letenni

2006. november 29.

ESZELŐS

Az ész az tudja az egészet
az ész semmit se tud
fordulj be és aludj agyam
a gondolat kifut

Az ész az nem tud semmit sem
az ész az ésszel él
hibátlanul támaszkodik
magára aki fél

Az ész eszetlenül siet
gondolni szüntelen
pedig ha nem gondolkodik
akkor is jár velem

Forog akár a körhinta
a csodapalota
forog és befurakodik
minden kis odúba

Ide-oda odúzgatás
nekem fölösleges
kijátssza fejem önmagát
meg a kerekemet

Most is amikor semmi se
nincs benne csak magam
úgy tesz mint akit megbámul
minden világtalan

Becsuknám mint a könyvemet
de nyitva a szemem
az is övé ahogy minden
ami csak megterem

2006. november 29.

A HOMOKÓRA MEGFORDUL

A homokóra megfordul a penge
szeletelve levesz az időből
állnak a hegykoszorúk is
állnak az óceánok nagyvizei
állnak az állomások
állnak a vonatok.

A felleges látkép is elakadva
nem mozdul a tű-foka égbolt
nem mozdul a mozdulat állva
marad a ringás a toppantás az ütem
nem forog a forgás nem kopog a kopogás sem
a hang hallgat nem beszél ami nem mozog
ami nem mozog nem is él.

Mindenki van valahol
a világ megvan el sem veszett
csak kiveszett valami a mozgás nem gravitál
nem tapad ami vonzana mert nincs vonzás nincsen delej
égi jel sincs nincsenek jelek nem alakul a molekuláris
az atomi szint sem
semmi sem alakul és nem tudni meddig nem.
Valaki tüdőn vág úgy éled meg valaki hátul
szeretettel hátba ver nem támadólag
felköhinted lélegzeted elakadt morzsaszemét
szúrós lélegzetmorzsádat szádba köhinted s onnan a légbe
megmozdítod vele a lengéstelen leget
meglököd a tárgyak bűvös légkörét auráját
minden mindennel koccanva ütődik
a hullám visszahull a meder üregébe
a felhő átfordul az égbolt másik oldalára
a mágnes csattanva tapad a vasba
a vas robbanva zuhan a mágnesbe

a benzines motor fellélegzik berobban az oxigén
a vezetékben elindul a keringés rázós ügye
felforrósodik a hideg
kihűl a forró
kicsit elfordul minden
kicsit kattan valami
egy fogaskerékkel arrébb vonszolta létünket a nagy test
egy fogaskeréknyit arrébb tette magát a Föld
a Holdnak három szemölccsel többje vagy kevesebbje lett
a kismacskák cuppanva megszületnek
a kismama utolsót ordított
véres buggyanással megszületik a következő ember
a következő eltolt időben a következő eltolt generáció.

Így porra por – keletkezünk
kiáshatóak leszünk majd egykor mi is
megfejthetetlenek leszünk majd egykor mi is
mindig azt vágyjuk tudni: mi történt
mikor azt kéne tudnunk: hogyan történt
mikor azt kéne tudnunk: miért történt
mikor azt kéne tudni: mi történik
MOST mi van
milyen az AMI
mi milyenek
miért ilyenek
meddig ilyenek
jó-e hogy ilyenek
kell-e hogy ilyenek
vagyunk
legyünk
és jó-e a jó.

Erről majd Isten üzen valamit
valaki meg fogja hallani
valaki mindig hallgatózik
valaki mindent hall
valaki tárgyaló viszonyban van vele.

2006. december 15.

A DAL KUPOLÁJA

Szabó Dénesnek
és a Cantemus leánykórusnak,
Nyíregyházára

Vágyik a szív meg az elme
valami éteri szóra
átdalolászna az éjen
bújna dalos takaróba.
Ámde az éteri ének
feldúdol a mennyezetekre
széjjelcsap száztollú szárnya
Szabó Dénesre lesve
kinek ujjain állnak
tisztelettel a hangok
s mikor széjjelsuhintja
megmozdul tőle a csarnok.
Szemem csarnoka is már
mintha nedvesre válna
dörzsölgetem szavaimmal
jelzőimre vigyázva.
Micsoda érce a hangnak
micsoda fénye az éjnek
karácsony-csillagozással
micsoda lányszemek égnek!
Körbe-kör-karikába
boszorkánykörbe bezártak
s belezúgnak a fülembe
vizeimen navigálnak –
kupolában az ének
alatta ülve lerogynak
alélt kis semmiségek
és felmagasztosulnak.

2006. december 19.

A FÜGE OLYAN MESSZE

A füge olyan messze nől
és én most ott vagyok.
Szerelmeimnek küldhetek
innen képeslapot.
Azt írhatom hogy édeni
a tenger illata
hogy lédús a paradicsom
s jó a csevapcsicsa.
Ott vagyok hol a gondolat
botorkálva se járt.
Nem tudta összerakni azt
amit a táj kitárt.
Ott vagyok ahol biblikus
áttetsző a levél
mit Éva és Ádám kapott
és ágyékára mért.
Jó volt takarni-látszani
akár a gesztenye
széjjelterpesztett tenyerű
csipkés levélzete.

A füge olyan messze nől
és én most ott vagyok.
Se szerelem se fájdalom
énbennem nem ragyog.
Az emlék is olyan kevés
és olyan lobbanó.
Nem fújok rá – felizzana
és mire lenne jó.
Mégis rajongva éteren
minden enyém marad.

Kitölt a múlt s a jelen is
nem gondolkodik marad.
Csak az a régi álmodás
arról mi távoli
itt settenkedik hátranéz
kell vele játszani.
Ez vitt minden irányba el
őérte utazom
most is e szék párnázatán
vele foglalkozom.

Talán mert becsap az idő.
Karácsony tája fogy
de smaragdzöld a kerti fű
a táj furcsán ragyog.

2006. december 20.

A VISSZATÉRÉS

Talán egy hete már
Ágyam reménytelen boncasztaláról hogy leléptem
Ki egészen a teraszig
Az októberbe
Az október huszonegynehányba
Amikor már tudtam hogy élni fogok
Harc nélkül is
Akarás nélkül is
De emlékeztem a nemlét-elfogadásra
Emlékeztem fiam felneveltetésének lehetőségeire
Apám árvaságára
Emlékeztem a visszatérés spiráljára
A sorsokra
Még emlékeztem hogy nem lehettem volna
És meghökkentem hogy vagyok
Meghökkentem hogy van ősz
S a platánok hársak vörös tűzben égnek
Sárga lángban égnek
Meghökkentem mindezeken
Hogy nélkülem is folytatódott
Történt amit nem láttam
Csak ez a vége
Őszvége
Ami nélkülem alakult
Visszafogadott
Milyen fontos
Kihagyhatatlan
És nem a fiam
Akkor nem a fiam ébresztett
Hanem hogy kell ez az ősz
Én is akarom
Benne szeretnék lenni
Mint nagyapám egykor s mellette én

Ahogy álltunk a harmadik emelet magasában
Fogtuk a korlátot s hallgattuk egymás leheletét
Nem szóltunk
Utaztunk
Én abba az időbe amelyikben már ő nem lesz
Ő abba az időbe amikor már semmi nem lesz
Fogtam a korlátot egyedül ezerkilencszáznyolcvanhatban
Október húszegynehányadikán
Naptártalan túlélésben
Amikor először a teraszig
És én voltam minden
És minden én volt
A szerelem után még maradt valamim
A testemen túl volt még valamim
Amiről időközben megfeledkeztem
Ami nem jelent meg a szülőágyon
Ami nem szólt rám testem darabjaiból
És jó volt az örökkétől örökkétig
Hogy utánam is mindez megmarad
S én is ez leszek
Ez a minden
Ez a sok
Ez a bő
Ez a megújuló
Mellyel most én is békével vagyok
Meggyarapítottam a fiammal
S láthatom
Ahogy nőnek a létezés dzsungelei

2006. december 23.

BARÁTAIM PANASZKODNAK

Barátaim panaszkodnak
Nem tudják végigolvasni verseskönyvemet
Mérhetetlenül szomorúak lesznek
Boldogabb verseket kellene írnom
Mondják
Szegény barátaim
Akik nem is sejtik
Mi mindentől kímélem meg őket
S nem azért mert zordan látom a világot
Hanem mert a világról írok
Nagyon kíméletesen
Nagyon megfontoltan
Hogy ne ijesszem meg őket
Barátaim ugyanis nem a valóságra kíváncsiak
Akkor már tudnának róla ezt-azt
Barátaimat nem a valóság
Szemüvegük elvesztése izgatja
Melyen keresztül szűrt fényben
Tonírozott üvegen
Valami ősi sablonon át
Mondhatom teljes vakságban
Gyömöszölik tapogatják a dolgokat
Tapintanak nem mindig tapintatosan
Hogy látni mégse
Ne legyen szükség
Kényszer
Mód
Látni ne
Mert akkor ítélni is
Dönteni is
Választani is
Érteni is
Nagy lesz a kényszerűség.

2007. január 8.

JUNG MEG ÉN

Kuplé a XXI. századból

Baselban ahol az irodalom
nagybecsű tudóssal játszadozott
felsejlett mestermű mesterfokon
s a kutya se jósolta volna meg azt
mit főz a költő a tudat alatt
hogy egymásra talál majd két vélemény
s találkozunk:
Jung meg én.

De egykor egy régen volt pillanaton
(alfában lehettem heteken át)
agyamban felébredt a tartalom
a mindenség hangjával megszólított
bátorrá tette a versmondatot
és azóta becsukott szemem egén
mindent tudunk:
Jung meg én.

Játszódhat velem a történelem
magához emel vagy földbe tapos
itt él a minden tudása velem
a mindenség tintáját szívja agyam
kezében toll vagyok tudattalan
keríthet kívülről széthullt erény
feltámadunk
Jung meg én.

Kerékbe törhet ami szenvtelen
mellőzhet vallás és nagyhatalom
nem marad magára a szellemem
befogad mindaz mi összerakott
s kifogják lényegem ha meghalok
hisz ott leszek én is az űr közepén
tudat alatt
Jung meg én.

2007. január 9.

SZAPPHÓ A SZIRTEN

Képzelem halvány veres alkonyatban
vén idő márványköve partra téved
kék fodor habzik el a vízhatáron
s fut fel a parthoz.

Szobra már széttört nagy idők futásán
habra hab mosták húsa-bőre vásznát
gömbölyű lett már a szilánkra tördelt
kő meg a csontok.

Hull a kék vízmélybe a kép sudáran
látni még parthoz tapadó ruháját
só levét melyből ki se bújhat végképp
rajta marad s boldog.

Csak a vers mértéke örök s a versek
korcs szavak kortársak irigy ajkáról
szétesnek testét fogadó malomban
mérgük nem ér célt.

Nagy titok fodrozza vizünket így is:
mérce hogy lett asszonyi sorsa mellett
s ily kevés emlék folyosó-homályán
mit üzen folyvást…

Nem is ő ver már ütemet a tenger
csobbanás-hangját tititázza versben
összetört dal kőpora ázik árván
tengeredényben.

Sárospatak, 2007. január 10.

NAGY GÁSPÁR ÉRKEZÉSE

Nagy Gáspár jó király
Uram fogadd szívedbe
házadnak küszöbén
emlékeit letette.
Ötvenhét kínja volt
ötvenhét akarása
beláthatod ilyet
nem tud csak aki mása
szent arcodnak aki
saját arcát levette
könnyű kalapja volt
kisszékeden feledte.
Lábát térdben finom
mozdulatba rogyasztva
kopog a házadon
fiad az istenadta.

Nagy Gáspár jó király
igaz szavú zarándok
hónapok óta jár
tapossa a világot
a szenvedés-úton
amelyre Te vetetted
és most idetalált
ki anyag volt helyetted.
Nem lesz gondod vele
áttetsző mint a könnyek
ültesd egy fa alá
ott verseket dönöghet.

Adj égi madarat
hogy postása lehessen
testvért is adj neki
ki ott lóg a kereszten.

Emeld az örömig
ott örökig lehetne.
Nagy Gáspár jó király.
Fogadd Te is szívedbe.

Sárospatak, 2007. január 12.

JÉGVÁNDORLÁS

Sarkhideg vágtat Kaliforniában
Idaho dermed didereghet Vermont
Banglades reszket a japán is fázik:
költözik Észak.

Jégsapkát vágtak Kaliforniához
átcsúszik Észak de hol épül Dél fel
fujtatón vágtat az időn legendánk
ős bika hátán.

Lopja majd nem szűz Európa testét
szarva közt megcsillan a déli égbolt
átszelik új rácsozatok a Földet
költözik Észak.

2007. január 18.

LOPJÁK EURÓPÁT

Lopják Európát az ócska szüzet
ki rég nem szűz de rusnya ribanc
viszi megtévedt látású bika
zsákmányként hátára veti –
sajnáljuk-e Barátaim?

Szoláriumos teste ráncosodik
akár szattyán lehetne a bőr
fejét csúf ráncok közt hátraveti
kéjvágyó karján karika –
sajnáljuk-e Barátaim?

Fujtat a föld-testű szelek viharok
a tornádók elől loholó
bika képében életet nemző
elszánt kan nőjét cipeli –
sajnáljuk-e Barátaim?

Mit nemz ami vén már? Hiába a vér
kihűl végleg a bölcs anyagon
a szivárványfény: zápor teteje
égből jön s égbe tör újra –
sajnáljuk-e Barátaim?

2007. január 18.

ÁLOM A FÖLD KÖZEPÉBEN

Kő kövön áll még Ninivéje Földünk
ringató testének a vén hajósok
tétován Jónást viszik át a másik
partra reményként.

És a Föld szenvedve vajúdik értünk
fojtja ős virtus zubogó keringés
rogyadoz mellében ahol virágzón
olvad az érc is.

Mozdulat villáma ahogy lesújt rá
önmagán gömbjén alakítva fordul
tűzerű lombikja remegve billen
s retten a szándék.

Ősöm ő és minden utódom ő lesz
álmodom hátán viszi rózsakertem
álmodom házam viszi mellkasán át
bárka a térdén.

2007. január 21.

JANCSIN MESTER HÁZAI

Beregszászi utcaképek

Táltos idő hogy törsz utat és lerombolsz
minden csodát minden gyarapodni vágyó
képzeletet házak utcaképek állnak
háttal neked megfosztva a kezdet által
tökélyre vitt képek ragyogásban fénylő
tündökletétől.

Vén téglafal levert vakolat angyalfej
Jancsin mester termése a szép arcú nő
akár a torz Gorgó fejek vagy a harcos
mezítelen álló alak ott a sarkon
az épület élén ahol egykor én még
boltokba mentem.

Most égig ér városfelejtő hiányod
szépség halott minden teremtés hideg kő
a ház akár sírkő is lehetne mégis
élő a mély bujdosva a kripta-térben
laknak bizony minden szoba él belülről
zárják a múltat.

2007. január 21.

FŐSZEREP

Minden az ég alatt szétszalad átfedi sorsát.
Mintha csak játszanak habzsolnak bávatag hordák.
Szétesik lebomol felhasad neutron törvény.
Ütheted verheted hasznosul minden a körmén.
Nincsenek tabui nem ismer istent se embert.
Felfalja létünket meg amit a létünk termelt.

Jó lenne ételnek jó lenne italnak minden.
Mérgezett éveket kanalaz iszik az isten.
Csorba a csupora csorba a szája is most már.
Fogait morzsolja üres a kamra a hombár.
Micsoda menyegző lehetne ebből a torból!
Száraz a szája is már csak a szemével kortyol.

Minek a rejtjelek kicsoda isten és ember?
Mi az a mérgezett s ki az ki mérgeket termel?
Odafönn s idelenn hallgatag sakkoz a játék.
Valaki korlátlan bármilyen törvényen átlép.
Forognak éspedig fölöttünk kozmikus hangok.
Szelíden rendelnek születést szerelmet hantot.

Lehetne patyolat fényesen fergeteg élet.
Jézust is szegezve felejtik – nem jönnek érted.
Nincsen is kívüled tétje a mások sorának.
Bármilyen bárki is elfedi arcát a látszat.
Annyira egyszerű: viseled sorsodat holtig.
Mindenki magáért ékesít rombol és torzít.

2007. január 30.

HÁBORÚ

Nőhet a nőszirom nőket
nemzenek férfias álmok
sarkuk a nyílt szirom arcán
szervesen testesen álnok.

Régi világokon hajtás
bimbaja mostani képnek
nő ellen lázad a férfi
múlt ezeréveket élnek.

Felfeszülő kicsi asszony
megszüli újra a törvényt
osztódik osztozik újfent
erőszakosan vagy önként.

Prostituálhat a korkép
állhat pucéron az angyal
kilép a képből az isten
költekezőn és haraggal.

Változni nem fog az élet
születni kell a fajoknak
isteni megfeszülésben
szent arcú kurvák ragyognak.

Megmossa testüket vérük
varratosak sebesültek
elveszi tőlük az isten
szépségük amit becsülnek.

Mégis a férfiak által
alkotott szülői ágyon
hol nem lehet szülni csak fájni
végtelen létüket látom.

S ha Antikrisztusban hinnék
hogy szála szakad a világnak
csak asszony lenne a tettes
ki méhéből bombát csináltat.

2007. január 31.

NAGYANYÁM TÜKRE

Nagyanyám tükrébe lesek ha arcán
felragyog foltos üveg őzikésen
nagyapám ráégeti tűzvarázsát
s vissza se néznek.

Viszi őt Szőllősi magának asszonyt
így szerez földjéhez ahol dohány nő
dolgosat formás derekút csipejűt
férfiszívének.

Öt fiút egy lányt ad a sors de hatból
egy gyerek életre nem képes ő hát
zárdafal közt él alig három évet
s nem lesz a képen.

Ám ez csak később menekül a fotók
végleges fényéveihez mikor már
Belgium tíz éve után a hét arc
egy keretet kap.

És elhull vágtatva e szép idill is
rossz a kor – ezerkilencszázharmincnyolc
szól a kép hogy semmi se végleges itt
szöknek az ifjak.

Ketten is halnak: eltűnik egyikük
másikat áram öli meg májusban
szerenád közben tavaszos esőben
áznak a bokrok.

Orgona fáján vezeték a drótban
áram és csapdos a hajnal esősen
Miska meg szökken az illat után kap
s ott leli végét.

Tizenhat éves. Jani kertek alján
tűnik el frontok szövevénye mentén
az orosz már félig a ház küszöbén
áll s bekeríthet.

Látta őt holtan elevennek élőn
bárki is – suttog riog nagyanyámmal
falevél bokrok utak temetőkert –
hol leli álmát…

Ősz haját kontyolja a tükre mélyén
kutató szempár töröl foncsorozott
mélyeket s vár még hisz a hit halálos
sóhaja zajt csap.

2007. január 31.

VÁLLAMON MÉG…

Vállamon még nagyanya könnyű keze
mögöttem áll tétova hallgat
mellkasát sóhaj döfi: harmat
s kérdezi mit dolgozom ily este.

Érti mit mások nem aligha soha
léte vén tárna oda láthat
mélygödrű nézése a gyásznak
istenem hogy döng a szív zárt kapuja…

Őrizem őt még: felhőn száll mosolya
melyben ott tartotta a képet
sarjait kiket egyre vénebb
gyötrelem útján ma is várna haza.

Sárospatak, 2007. január 31 – február 1.

AZ EGY SZORZATÁBAN

Léten át hol Léthé vizén ladikban
Charon ül túlnan a világ határán
– közöttünk ősvíz didereg – ne hidd hogy
próbaidőnk van.

Egyidős minden mi a létbe téved
mert az ősmatéria önmagán él
dzsungelben parazita orchideák
végzetet égnek.

Ül a vén matéria egymagában
istenes készséggel kiváltja sorsát
lélekig terjed belelopja lényét
kárhozatán van.

Szentelik szentté frigyük éled árván
születés halál az egy szorzatában
leli fel számát születő s a szülőt
átviszi hátán.

Így örök minden hiszen állagában
változik másként mire menne egyben
spóra száll élet lövi át a csendet
s feltöri bátran.

Vissza ha térsz nem leled úgyse mását
mindenek változva születnek újfent
sistereg tégely lefagy űrhideg ég –
kergeti nászát.

2007. február 5.

NINCSEN IS

Nincsenek égszín pipacsok
Nincsen is ében patyolat
Nincsen a jámbor telihold
S nincsen a termő sivatag.

Gondola gondol semmilyent
Ásít a kertész de nem ás
Karban a kard csak elenyész
elfogy a jókedv-kutatás.

Masnira kötve a vihar
Ágra a hangos csalogány
Készen a képben a titok
Mesteri mégis halovány.

Hosszasan nézem kezemet
Mindenik ujjam egyidős
Mind megöregszik ahogyan
Benn a titokban az idők.

Posztol az égen telihold
Néz le a földre megugat
Nincsen is jámbor telihold
Nincsen is termő sivatag.

2007. február 6.

TÚL A KÖZÉPEN

Alkony feszül átlátszik a hálón
felhőhabos angyallebegésű
kéket vet a tájon a bukó nap
rézzel vörösülnek a szegélyek.

Áttör a korán jött tavasz kertünk
dérrel cicomázott kivirágzó
giz-gaz lapuin vérvörös ágon
s áttörnek a Zemplén-hegyi rajzok.

Hinni se lehetne a világban
télből tavasz árad öreg éden
mégis melegebben fut a vér is
mégis szelesebbek a hegyormok.

Add fel magad hangos szavú ének
nyitnak a fejemben tulipánok
kéken ibolyáznak a magasban
hegyfodrokig érő viharerdők.

Mit tudna az ember cselekedni
eltörnek a Göncöl-rudak egyszer
megsántul a vénhedt bika végül
elfordul a tengelynek a rúdja.

Sárospatak, 2007. február 10.

CSÁBÍTÁS

Combot tár mint a szajha
pedig nem szajha pedig
gyermek e szajha.

Ficánkol lába karja
kis testét kitakarja
én mégis szánom.

Isten sem így akarja
hiába védekezik
tiszta az arca.

Szeme sem titokszoba
bámul ránk öntudatlan
kaloda ajka.

Kitépték megfoganva
lombikban édesítik
csalinak bajra.

Mindenütt ott ficánkol
aranyhal képe rajta
kívánhatsz – csalna.

Így van ez eltakarva
plakáttal vakolattal
kövekbe marva.

Kőmíves Kelemennel
nem épül be a falba
gyermek a szajha.

2007. február 22.

LEVENDULAKÉK

Mint a beszéd, levendulakék a lég.
Lennie kell virágalakú titok
Fénymagasán, akácfa alatt talán
Mélyen a tél sötét fonalán, igen
Lennie kell világ magasán dalnak
Arcul ütött szavak talaján, miként
Semmi vizén, világ közepén, akár
Angyalian, akár ördögi módon, de
Nincs lehetőbb a szavaknál semmi sem
Lennie kell ezért hagyomány szerint
Jónak, valós világ közepén ülő
Édes idők csodáinak is, miként
Van is csoda, van északi, déli fény
Barna idő, fényes idő és virág
Melyben a kék illat kivirul, ajtón
Tódul a táj a vén küszöbök fölött
S mint a beszéd, levendulakék a lég.

2007. február 28.

NAPTÁRTALAN IDŐ

Hát kivetül számtanilag
égi időnk csillagidőnk
csillagosan elciripel
még egy idő még egy világ.

Áll kapuja szent neveket
felsoroló visszavezet
kezdeteit felkeresi
indul a pont új utakon.

Mit tudom én kik lehetek
mennyi sötét mennyi fehér
mennyi jövő mennyi előd
mit tudom én kik lehetünk.

Fordulatán újra csavar
táncol a mozgásba rogyott
szédületet villanyozó
kaleidoszkóp kereke.

Zárt karika zárt kereke
labda a gömb ívre rúgott
szédül a Nap fáj a feje
robbannak a gondolatok.

Bennem a fa bennem az ég
bennem madár fészke csipog
bennem a tó meg a halak
s a ménesben is én vagyok.

Mint ember nem tudok helyet
hol megmaradhat a csoda
és kitelel és kinyaral
naprendszer és föld-palota.

Így a titok véglegesül
néma marad alkonyatig
mind a napút mind a sötét
búg a csiga Szaturnuszig.

2007. március 4.

A SZATURNUSZ KEREKE

Búgócsiga ez az év
szaturnuszi haladás
surrognak az anyagok
forgásban a pirulás.

Szoknyák között van a lány
pöröghet a gramofon
Szaturnusz a gyűrűben
karima a kalapon.

Leányon a koszorú
pártázaton a virág
vágtázhat a kerekén
nem mozdul el a világ.

Jégből van-e ez a kör
porból-e a karimák
surrog jeges köröket
tompán rajzik karikát.

Bárha lenne vizeken
körben fodros gyűrűzet
surrog mint a gramofon
sötét-fehér gyűrűket.

Búgócsiga körökön
sodródik most ez a kép
ellejt ahogy az öröm
s elfogy mint az ezerév.

2007. március 4.

MÁRCIUS

Hogy felhígul a szótalan futam
s kiütnek dallamán tilalmaink
sötét galaktikákba oszlanak
kapuk aljába rejteznek amíg
kifestik őket a vizes-kocsik.

A verseken minden parancs lerogy
írva vagyon papírra falra vásznon
sötét és fényes kereken forog
sötét és fényes égen jelenik
tüntet s eltűnik időnk reggelig.

Talán el kéne hagyni már világunk
mozdul az égi tengely egymaga
irányát oldja rejtett vezetőnk
mint csónakot a hullámok teszik
a mozgásban az erő rejtezik.

A változásban nincsen köszönet
az állandó burjánzva elbomol
széthull ami nem ölt új alakot
az újratermelésben szétesik
és nincs mi megrajzolná széleit.

Hát küldd be házukba az őröket
a rendfenntartó törvénnyel együtt
az istenek már megint flúgosak
az angyalok meg mannájuk eszik
nincs ki reánk vigyázna estelig.

Tejet csorgatna tehenünk az égen
útján az űr áttörne mint az este
sötét vászonra így kerülne csillag
sztárolhatná kivel ismerkedik
vagy felmutathatná az emberit.

2007. március 17.

ÍROTT KÖVEK

A kék eget szűrt, távoli fény meleg,
tört füstje még nem lengi be, vár a táj,
a hegy közel van, látni: zöld lomb
s barna rög útjai domborodnak.

Ha tévedünk, úgy üssön a szánkra szó,
s ne törje át azt, mert negatívba ég,
s kőtábla küld majd róla képet,
mily töredék a jel s nagy a törvény.

Tálcán az eszmét nem adagolhatom,
úgy ostobán vén titkokat árulnék,
nem ér a lét tét nélkül úgysem,
korhatag élvezi sorsa súlyát.

Vándorutak vén völgyeiben pihen
kőpárna-ágyban minden igaz igénk,
múltján mereng, vár, meg se írták
volna, a zöld moha úgy betölti.

Történelem így válik a semmiből,
porban kúszik, felrétegeződik, új
és új időkön hízva éled,
nem hiszi kezdete, vége éjét.

2007. március 18.

KETTŐS BALLADE KICSIKNEK ÉS NAGYOKNAK

Begörcsöl tollamon a szó
dünnyög egy régi indokot:
magát végzi ki a bakó
miközben máson háborog.
Én meg világot álmodok
bár hasztalan mert nem hiszi
kinek bolygója nem forog
hogy nem lehet nagy a kicsi.

Arcomra púdert rakva vár
festi kilétem elnevez
arca előtt egy kártyavár
s kettőjük közt bádoglemez
nem érzi nem tudja mi ez
miről le kéne mondani
így aprít darabol felez
s reméli: nem nagy a kicsi.

Szemével nézem meg magam
rámnyálzott vétkét vetkezem
tudom hogy minden hasztalan
rettegi ami idegen
a többlet itt értéktelen –
mindent apróra váltani
ez a legvégső győzelem
és öröm: nem nagy a kicsi.

Szerettem volna nagy hegyet
folyókat tavakat utat
tájat amiben lehetek
háborítatlan és szabad
foghatok szöcskét és halat
elengednem is emberi
s nem orrol és meg sem tagad
ki látja: a nagy nem kicsi.

Mindez túlzottan vakmerő
pofátlan tévhit volt tudom
kijár érte a hangerő
s minden alantas alkalom
méltán tépázza alakom
ha már szeretni nem meri
mert írva is van úgy tudom
bajos ha a nagy nem kicsi.

Most Mozart muzsikája zeng
és nekem fáj a nagy futam
(itt nem pop és nem rock a trend
s ezért sem szégyellem magam) –
akár az Isten szólna le
mert Salieri mérgezi
bűbájos bajtársunkat e'
mivelhogy nagy és nem kicsi.

Utóirat (is van):
Nem pazarolnám rá a szót
hisz volna miről vallani
ha tippet adnának a jók:
hogyan legyen nagy a kicsi.

2007. április 1.

ISTEN A TÁRSAD.
S KI AZ ISTEN?

Látomás melyben alkonyok vasán tűz
csordogál szisszen vizet ért vörös fém
páragyöngy csordul ki a képkeretből
langymeleg estén:

így ölel létet bekerít s az éjnek
dobja át hűvös szeme villanását
mind a láng s csak mély kutak árnya tükrén
lobban a tűzfény.

Várakozz lámpák küszöbök vidékén
ifjan és vénségbe falazva rád tör
ismeret érzés tudatodra támad
Isten a csönddel.

Mert a lét otthagy egyedül van ő is
szenvtelen rád fagy örök éjbe vonszol
ott ahol titkok liliomvirágán
bomlik az illat –

s elbomol. Mint régi barátok emlék-
képein festék, vonalak – hiányok
töltenek fel árkokat – kráterek mély-
víz szeme néz rád.

Kérdezed-é mért van a szem magában?
Mért a tűz kormos veresén a vasnak?
Merre tör szikrát kaparászva s táncol
lángod: a léted?

Minek is kérdez aki kérdez? Átlát
teste vénséges anyagán a Mester
gyúr neki társat alakítja elvesz
játszik a kárán.

2007. április 23.

KÉP

Messzeség – úton haladó szivárvány –
nincs por ég kék fénye habosra duzzad
lenn a kép fenn lég van – almaszirommal
szélpihe játszik.

Túlnan hegy s tetőt javítnak az ácsok
pirosan villan a cserép a lombban
egybeolvad színe a barackággal
s izzik a zöldben.

Mind ki ír képet mutat önmagáról
benne ül versében egy égi táj is
s egy földi melyben rög a röghöz bújik
s holdkövet izzad.

Összeáll minden ami képbe vágyott
égi táj földet seper úgy iramlik
áthasad minden burok egybe olvad
úti jelekké.

2007. április 24.

TÜKÖRSZONETT 1.

A világ

A szellemet hiába ámítod
fegyvergyárad újabb csapdákat termel
közeledek és eltűnik az ember

kinek hologramján most átjutok.
És nem tudom mit táplál a titok
mikor kicsap a partjára a tenger

és hűségesküt tesz az értelem
hogy minden csobbanásba belehalhat
amit vétlen a tengerből kihallgat
s a vérerekben rejtve megjelen.

Mégis a szétvert partot figyelem
kaviccsá zúzott versekkel inalnak
a megmutatkozó szilaj tilalmak
szétloccsan csendjükkel a végtelen.
****

Szétloccsan csendjével a végtelen.
A megmutatkozó szilaj tilalmak
kaviccsá zúzott versekkel inalnak –
mégis a szétvert partot figyelem.

A vérerekben rejtve megjelen
amit vétlen a tengerből kihallgat
hogy minden csobbanásba belehalhat
és hűségesküt tesz az értelem.

Mikor kicsap a partjára a tenger
és nem tudom mit táplál a titok
kinek hologramján most átjutok:

közeledik és eltűnik az ember.
Fegyvergyárad újabb csapdákat termel
a szellemet hiába ámítod…

Sárospatak, 2007. április 30., május 2.

TÜKÖRSZONETT 2.

A sors

A szétvetett örömre gondolok
felrobbant gránát vitte el a testét
még láttam széthullását messze estét

s hogyan hevernek a volt boldogok.
Vászonra kent vörös virág a festék
bíborba dőlnek a mimikri esték.

Milyen feltárható az arca-vesztett!…
Kirobbantott vonásain belesnek
bámészkodó lejátszott éjszakák
s kisakkozzák a mattot legalább.

Ilyen hiányosan maradnak veszteg
akik most csorba arcukon merengnek
s a kép helyett mit már senki se lát
felidézik a vétlen vér szagát.
****

Felidézik a vétlen vér szagát
a kép helyett mit már senki se lát
s akik most csorba arcukon merengnek
ilyen hiányosan maradnak veszteg

s kisakkozzák a mattot legalább.
Bámészkodó lejátszott éjszakák
kirobbantott vonásain belesnek –
milyen feltárható az arca-vesztett!…

Bíborba dőlnek a mimikri esték
– vászonra kent vörös virág a festék –
ahogy hevernek a volt boldogok.

Még láttam széthullását messze estét
– felrobbant gránát vitte el a testét –
a szétvetett örömre gondolok…

Sárospatak, 2007. április 30., május 2.

TÜKÖRSZONETT 3.

A kép

Nézd ezt a tükröt egykori barát
innen figyelt reánk a szent varázslat
s ebben törött szilánkosra a látszat

amíg nyomoztuk sorsunk vonalát.
Üres keretben tátongnak a vágyak
leértékelt kívánságokra válnak.

Nem is sejti az arc a rejtjelet.
Soká lesz amíg ránccá vedlenek.
A kozmikus keringő nyughatatlan
elporladó göröngy varangy-alakban.

Mégsem legyint az ember csak feled.
Vállát elejti újra gyermeteg.
Még visszanéz egy Csontváry-kalapban
az arcán folyton vétkező harag van.

****

Az arcán folyton vétkező harag van.
Még visszanéz egy Csontváry-kalapban
vállát elejti újra gyermeteg
mégsem legyint az ember csak feled.

Elporladó göröngy varangy-alakban
a kozmikus keringő nyughatatlan.
Soká lesz amíg ránccá vedlenek –
nem is sejti az arc a rejtjelet.

Leértékelt kívánságokra válnak
üres keretben tátongnak a vágyak.
Amíg nyomoztuk sorsunk vonalát

ebben törött szilánkosra a látszat
innen figyelt reánk a szent varázslat –
nézd ezt a tükröt: egykori barát…

Sárospatak, 2007. május 4.

MÚZSATOBORZÓ

Kő feketéllik a távoli hegy tetejében
rajta a fény meg a kékszínü pára homálylik
elfedi mélytüzü szénragyogásu sötétjét
átfedi égien légies fényerek által.

Alszik a láva a mélykutak ágya-terében
kelnie nem kell harsona nem riogatja
gyűjti a gyémánt mélygravitált sürüségét
s gyűjti aranynak napszinü csurranozását.

Sejti-e elmém érte elindult követjét
megszólításomat hallja-e mélye a lentnek
mondja-e erdeje sustorogó levelének
mily feneketlen a szó amit érte kimondok…

Szemben a Dél heve zempléni hegyvonulattal
rárogy egy felleg az ormok tüskés tetejére
gömbbe simítja a lázgörbe-rajzolat erdőt
jövendőt mond neki majd ha lekapja a leplet.

Angyali asszonyunk Napasszony nézi a fátyol
titka alá simuló girbe-gurba világot
jóslata lenne akármi e nyugtalan alvó
domborulatnak harc marad úgyis a sorsa.

Itt rugták össze a port akik egymásra törtek
égi és földi erők tüze itt csapott össze
itt veti lábát köveknek hegyeknek az Isten
ha mennydörög hangja s kezében az ostora csattog.

Istenek lakhelye hát ez a Zempléni-hegység
Parnasszosz nékünk ki távoli végeken élnek
múzsatoborzó versemet őnekik írom
lakjanak itt ahol dal suhan át a madárral.

Sárospatak, 2007. június 17.

FORRÁSPONT

Állnak az úti zsivajban
zöldszínű lombozat-ingek
sistereg rajtuk az ólom
sistereg rajtuk a permet
s fulladoz rajtuk a por.

Városi lángfejű vermek.
Nyüzsög alattuk az úttest
nyüzsög alattuk az aszfalt
teste hevére borultan
rezge színek vonalakkal –
mozdul a léggel a látvány.

Az oszlopra rászáll egy angyal.
Mestere légnemű felleg.
Issza az égi szivárványt
permet-eső s bogarakkal
telnek az alkonyi termek.

2007. június 28.

SÍRFELIRAT LEHETNE EGY EMLÉKOSZLOPON A BÁTRAK TEMETŐJÉBEN

Hosszú vitéz vereség!
Mily ártatlan a te orcád!
Mily nagyok a te füleid
s ó mily nagy a te szád és a gyomrod!
Jámbor győzteseket
derékban átnyalábolsz
megpörgeted őket a déli verőben
az északi jeges fuvallatban
csak a langymelegben nem.
Kaján pofádon zsíros öröm
nyeled portyád
vérükkel enyhíted szomjad.
Nos én kicsi győztes
itt állok lábaid előtt
zsugorodva a tájba
félelmeim bugyra: működő gyomor
nagyításban látom elolvadásom
a sósav tengerében.

De kiénekelek innen is
mint a bátrak
akik ötvenen mentek bizony
és várok mint Arany János
hogy utánam nyúl egy szigony.

2007. június 29.

ALAKZATOK NÉLKÜL

Ma is írna receptre a szerző verset
Szepes Erikának a könyve előttem
Szakácskönyvemben lapozgatok ilymód
Gyertek anapesztusok palimbacchiusok s mások
Krétikusok amphibrachiszok sorra
Elvesztem ma úgyis Ariadné fonalát
S kilépek andalgó alakzataitokból ugyancsak.

Nézegetem felgyűjtött verseim tömegét
Mifenének mondom mifenének e halmazat ismeg
Majd újraolvasom polcaim anyagát s érzem
Milyen hasztalan múlik a mindent újrakezdő örökké
Ha semmi nyoma a tettenérésnek a napnak
Ha semmi nyoma lábam itt-taposó lépteinek
Ha semmi nyoma barackfám rám-figyelő tudatának.

Ma lenyírjuk a kerti füvet és a rózsát
Megkötözöm ne hajoljon földig
Megigazgatom birodalmam szétesőő határait
Megcsinosítom konyhámat és a bejárati lépcsőt
Kidobom a kidobásra ítélt melléktermék-szagú holmit
Átalakítom magamat fenyőtobozzá barackmaggá
S várom kikelésem majdani nagy kikeletjét.

Talán így kell élnie az embernek okosan
Vagy egész másként is remekül igazi
Ez a bőr tart össze ötvenhárom éve és ebben
Nincs alkalom változtatni s ha lenne is abban
Lenne-e másik a lélek s a szándék lenne- e más?
Az égbolt sem tudja fog-e esni ma éjjel
S a szél sem lesz-e vihar ma mennydörgés jégeső…

2007. július 2.

KORALLOK, ÉBER INGEREK

Lapozz egy tengerillatot
Lapozz
Halas-kofákat és halat
Lapozz
Elhagyott fárosz-fényeket
Lapozz
Hajókat házat partokat
Lapozz
Nyaranta éber ingered:
Lapozz
Tenger fölött sós permetet
Lapozz
Kőház kőablak mélyéről
A távlatot
A távlatban az eltűnő
Alakzatot
Lapozz a naptár túl-felén
Időtlenül
Világod mozgó tárlatát
Lásd legbelül
Lapozz sosem volt partokat
És képeket
Sosem volt útirány közül
Bármelyiket
Lapozz oda ahol a hely
Most megkeres
Legyél egészen benne
Mint a gyermekek.

2007. július 4.

EINSTEINNEL IS

Játszik a lét kifogyhatatlan veszélyek által
mint aki tudni akarja amit titkolni szeretne az ember.
Nincs viszonyulása sem fájdalomhoz sem örömhöz
csak a kíváncsisághoz viszonyul.
Tudni akar? Nem egészen. Éppen azon szikráztatja figyelmét:
tudni akar-e az ember…
S az ember többnyire nem akar tudni. Hinni, remélni szeretne.

2007. július 6.

MINDIG-HELYZET

Átúszni a Balatont vagy a Temzét
A történelmet a bajt a végleteket
Nem abbahagyni a haladást vízen és szárazföldön
Isten nélkül is angyalok nélkül is tülekedni a térbe
Tülekedni az időbe a hit erejéig
A bizalom erejéig tülekedni
De csak ebben a két vetületben
A biztos siker érdeke nélkül
A biztos siker sejtésével
Másként vízbe se ugranánk
Másként hogy úsznánk át a Balatont vagy a Temzét…

2007. július 24.

MONOLÓG

Rád zárom az ajtót és nincs harag
velem ne játsszanak a vének
meg sem hallgattad a szavakat
amik magánhangzóim körül égnek
éles vagy mint a pengefémek
rozsdás mint a használatlan gyilok
mégis a bordám közé méred
titkosan tervezett karcolatod.
Képek között így tántorog este
szellemed eltolt szintű teste.
Mivel is játszanak azok
akik magukra hagyva várnak
valami feltámadt csodálat
visszfényén elringó habot?…

2007. augusztus 4.

HEGYEK

Alkaiosz hóban fényesedő hegyét
dúdolgatom mint régi zenét szokás
Soracte mondom dalban és sok
elvegyülő zenemorzsa közben.

Tetszik a szó rég. Rám tör a múlt felől
Soracte boldog képeket csillog át
vég nélkül izzik és hatását
kék színű zöld színű csúcsok zengik.

Zemplén susog fel ebben a hófehér
képben de lángol százezer színben ég
Soracte jéghabos süvegben
olvad ahogy beleforr terünkbe.

2007. augusztus 6.

ANALÍZISBEN

Mások egészen játszanak ősi út
felkent porában álmatag éveket
játékra csábított időben,
márpedig élete nincs a csöndnek.

Járnak hibátlan, nesztelen gondolat
mentén, a végek, végletek illatán,
játék a sors, a lét a semmin
túlnövekedve fut, elinalna.

Álmos hiányát késve deríti fel
mindent betöltő pótszer, ajánlat és
lámpás, tudós jövendölésben
jártas öreg, kiben él a gyermek.

2007. augusztus 7.

KERESZT

A megcsókolt part habjain ring
Sylvia Plath.
Zsonglőr tavasz tünteti el a
Vers aranyát.
Terhek közé akaszkodik most
Barna gyökér.
A színeket elolthatjátok
Úgyse beszél.
Függőleges felkiáltójel
Csobban a lent.
Sappho teste így ékelte a
Végtelent.
Sylvia Plath vízszintesekről
Álmodozott.
A szája kék a vére ernyed
Gáz kavarog.
Sok volt nekik az asszonylétben
Végtelenek
Partján járni védtelenül a
Végleteket.
S most két irányban keresztezik
Verssel a mát.
Vízszintes és függőleges lett
Körben a vád.

2007. augusztus 30.

KETTŐS ALAKBAN

Lakik bennem egy lagymatag halott
Délig alszik és nyűgölődve ébred
Lapoz dünnyög versekkel töm egy gépet
És folyton szól benne egy zöld fagott.

Én rejtem szégyenem vétkem gyanánt
Pedig hiába termelem a semmit
Egy gyár kövén guggolhatnék napestig
Nem hangolhatnám át a délutánt.

Ezért csupasz testére bőrt húzok
És rángatom magammal mint a bábot
Tűri szeszélyem hiszen iskolázott
S hallgatnak rá inak izmok húsok.

Lakik e holt alakban titkosan
Egy szorgalommal fertőzött beosztott
Ki legyártja s eltünteti a kosztot
És verset ír ha tolla megfogan.

Szemérmes társam versben haldokol
És versekben születve éled újfent
Az életösztön az mi benne túlteng
Bár fordul minden: égi és pokol.

2007. szeptember 14.

MÁGLYA

Testem máglya rakása
Messze virágzik a fénye
Pörköli szirma pipacsnak
Pörköli szén feketéje
Körbe havak kavarognak.

Elmémmel játszik a létem
Sárga virág a csuporban
Napba ragyoghat a párta
Nem leli életét abban
Űrhideg angyala várja.

Kettészakadtak a képek
Széthulltak mind a levélkék
Átfagyott máglyarakásban
Szárazon pattog a jégkék
Robban és serceg az ágam.

Nincsen is tűz a virágban
Ólom a táj meg az este
Almák rázkódnak a kertben
Elvörösül a levélke
Pernyével száll ami lettem.

2007. október 22.

FOGLALATOK

Minden alakba áttűnik egy másik
az eljövő a múlón átsugárzik
nincs pillanatnál több idő a térben
megmásulás van folyvást eltűnőben
valami mégis marad, lépeget
eszi a távolságot s a leget.

Valami jár velünk a téren át
viszi múltban leélt tűnő magát
s bár azt hiszi, jelene, múltja egy:
nyoma sincs annak, ami vele megy
mert láthatatlan, s nem jósolható
mint tengervíz fölött kék léghajó.

Filmkocka ez, a vágó ujjnyomával
ki összerendezi a változókat
elhiteti, hogy nincs új szereposztás
hogy mi vagyunk abban a képkeretben
s a tükör arca szintén ugyanaz.
Valami vándorol pedig a töredékkel

valami mindig magára talál
valami elvész, mint a bizalom
s valami rezge celofánvarázs
áttűnik minden újabb alakon.

2007. október 26., 29.

SZAPPHÓ ÉRINTÉSE

Fenn a magas tetején
lebeg mindig egy fátyol, egy csillag.
Az elmúló az, ami itthagy
s a múlás maga a tenger.

Fellebeg kitharával
egy szikra, egy madár, egy dallam
villámfény női alakban
s lecsap a leszboszi partra.

Ideér az időn meg a távon
fátyol sikolya, vérfolt
maga a lehulló égbolt
s elsiratja a verset.

Nem a költőt, az embert, a földit:
az égit zokogja hétrét
mert látja a szépség végét
és hallja az örök csendet.

Bizony nem mézédes bonbon
nem nektár szivárog a szánkból:
kultúrák alkonya gyászol
halottsirató szavainkkal.

Mégis öröklét benne.
Úgy nézek át a tájon
mint isten a nagyvilágon
ki magának teremtette.

Ez a tévhit a nagy csoda titka.
Mindent elhisz az ember.
Itt ragyog bennem a tenger
pedig jonhom Zemplén aranyozza.

Sárospatak, 2007. november 1.

VAKVERS

Li Annácskának

Vakkép, vakfolt, vakablak.
Vak a hang, a szín, a szag,
az idő, a születés,
az elmúlás maga is vak.
Vak a szerelem, a szív,
a szenvedély, szokás,
vak a Jézuska, a karácsony,
a szerencse s vele
vak Isten is meg a varázs.
Vaktában vakol a kőműves,
Kőmívesnét is befalazza,
vakond túr rózsató alá,
vak a vakond és vak az anyja.
Tavak vizében tűnt havak,
szavakkal szigonyoz a láz,
vakációra ment a könny,
vacogva, zúzmarázva jön,
pókhálózza a szem vonalát.
S a szem lovak tajtékaként
izzadja túl a képeket,
túl önmagán, túl tárgyakon
úszik a Styx vizén, lebeg,
átnavigálná önmagát
Léthé vizére: nem lehet.
Vakon vasal, visel, vezet,
felfűzi a gyöngyszemeket,
vaktában, kinn a vakvilágban
botorkál szemhéjára zártan
a végenincs képzelet.

2008. január 6-7.

BOTORKA

Részlet az Ili-ciklusból

Sebességben a galaxisok
Lábam az aszfalton vizesen
Havasan ahogy a tél közepén
Magamra találok a járdán
Ilire gondolva aki fehér botjával
Most érinthet meg egy elbitangolt
Bazaltkockát lecövekelt tócsát
Betonba ágyazott kukát
Egy kitérő járókelő aurájának peremét
Valami lilát valami rózsaszínt valami kéket
A kirakatok bambán nyelvöltenek
Ilinek ugyan rakhatjátok a cuccot
Drapírozhatjátok a textileket
A nagyestélyik csipkéi dekoltázsai sem ingerlik
Csak a huzat a kapuboltozatból
Mely átcsap az arcán
Üreget ürességet jelez a semmit
Amiből odafent sokkal több van
De ami igazán csak idelent jelent valamit.

Odafent a galaxisok nagy surrogással
Vetik magukat az űr hasadékaiba
Idelent látó-vak egyaránt tapogatva halad
Neszezések képek érintés-mozdulatok
Térképére feszítve a külvilág
Látó-vak egyenlő eséllyel toporog
Az utca és az utak elágazásaiban

Körben foglalat idegenség
Körben gesztenyeburok-élet
Csak mi kívülről nem mint a gesztenye
Mi kívülről letapogatva Braille-lal
A néma és vak világ érintéseiben
Két tépőzár közé szorulva
Kerülgetjük az eltévedt utakat
A kijelölt zugolyok barátságtalan gravitációját
Égi habokra hasalt angyalok árnyéka alatt.

2008. január 20.

LÁTSZANI LÉTNEK

Legyél erős – hátrahagyott
szokásaid mennek előre
elárvul az édenekhez
vágyott kacagás a kezdet
ajtóba botlik beledöngetheti kínját
hogy átlépni tilos játszani szintúgy
átlépni tilos várni vétek – egyedül a fal tart.

Ahogy Szophoklész beborít
elmét sivár végzetet írva
bevérzi agyunkat átmos
műtéti hegek nyomán jár
úgy fél a gyermek tenyerében kicsi játék:
sorsa – vajha elég látszani létnek
játéknak ajándéknak akár feledés sötétjén…

2008. február 28.

AZ ELTŰNÉSRŐL

Szabó Istvánnak, helyette

Hová tűnt Demon Hill?
De hová tűnt Demon Hill?
És hová tűnt Váci Miska? –
űrkérdések űrlap nélkül
a férjemtől.
Szétkerekezi magát a történelem
mindenirányú tekergéssel,
és átgondoltan megfontolatlanul,
ahogy rábiggyeszt csapdáira
fejeket, neveket, eseményeket,
besöpri az aprót a végén,
a ráadást, a lemaradt, senkinek sem kell
egyebet,
s elvonul koedukált vermeibe, termeibe,
ágyaiba, agyaiba
egyedül, vagy párosan, vagy többedmagával.
Obszcén ötleteivel már nem csak játszadozik –
meg is kísérli őket, meg is kísérti őket,
a szemünk láttára mégpedig,
hiszen itt senki sem hisz
a szemének.
A szemétnek sem hisz senki,
pedig mindenki hiteltelenül hiszékeny,
olvadásponton, fagyponton, de vegetálásközelben
minden teremtés,
pedig már kívülről tudja a Teremtő
a receptet:
hogyan gyártson selejtes embert, hogyan zsenit,
s ha kell, hogyan keverje a kettőt,
s hogyan darálja át a mákdarálón a többit:

a közönyösöket, a sokakat, a sajnálkozókat,
az alattomosakat, a félszegeket, az együgyűeket,
a gondtalanokat, a gondolattalanokat,
a bámészkodókat, az akciós ostobákat,
akik benne nyakig mindenben,
és mégis még a peremén sem,
hiszen ott értelemmel kéne
megtölteni a befelé vezető utat.

Hová tűnt tehát Demon Hill,
a sivatag végtelen tükörlapján
hová káprázik emlékezetünk,
hová tűnt Váci Miska?

Sárospatak, 2008. március 8.

TÜKRÖK KÖZÖTT

Már megint Szapphót teszem énekemmé,
Versemet mázsáltatom ritmusában,
Súlyokat vinnem vele kell, ha sorsom
Mérlege billeg.

Új halott szótár szavait keresnem
Nála kell és ővele, mert a múlás
Múlatlan, hátát veti bár a létnek,
Szemben is ő áll.

Két tükör közt áll, maga van a kettős
Képben, így zárójel a léte, szorzat,
Másolat, melyben a halál is megtört
Víztükör élén.

2008. április 6.

ÖRÖK PARTOK

A sziklafal fagyos jeges falán
a tengervíz üvegként megtapad
míg csapdossa a szirt a habokat
és Solvejg vár a partok magasán.

És forróságban déli szigeten
kijár Szapphó is gyakran egyedül
a sziget párolog ahogy hevül
és verset mond mely olyan idegen.

Kijár a brit ködökbe rejtezett
partokra Sylvia is társtalan
Ted Hughesba átszőtt sorsán átzuhan
és széttörik miként egy szerkezet.

Állnak a tenger sok-sok partjain
reménnyel várnak örök asszonyok
kiket majd könyvbe zár és elrobog
a sorstenger és sok mihaszna kín.

2008. április 20.

MONDÓKA

Aki ki tudna játszani
Semmit sem tudna látszani
Így adna képet szántani
Velem világot váltani.
De nincsen játékom kerek
Mit csak neki hengergetek
Síppal dobbal meg egyebek
Hogy húzzanak a verebek.
Most hát szemem kifordítom
Zsebem üres: befordítom
Szótáram lásd lefordítom
S mindezt füledbe ordítom:
aki ki tudna játszani
Az sosem akar látszani
Elfelejt s nem tud játszani
Velem világot szántani.

2008. május 4.

ELLENVALÓK

Szájszáradás szemnedves hóesés
nyárhő jéggel és ellentett fogalmak
halmazata sok tudat alá rejtett
kietlen és kies rokonmezőben
a végleg történt eltávolodásban
a közös gyök megtartotta kifejtés
kibontás mégis meglévő esélye:
ez minden ami nélkülözhetetlen
egyben maradt tüdőm agyam ügyében
a szívügyekben is amik kihulltak
avagy akár kihaltak ahogy tetszik
de minden átfagyott vagy úgy tíz éve
és rám fagyott a plusz harminchat is.

Sietnek ostobán szeretni enni inni
szájtáti kortalan vakarcs varangyok
csak elmarad az átforrósodó tér
a térközök villámos firkarajza
mi összeköt és átfűz átszaladgál
vesén gyomron belek telt labirintján
erdőn mezőn kőfalon betonerdőn
a nemvezető anyagon is által
töri magát akár az űr sötétjén
s ki tudja hova küldi morze-jellel
mindig rejtélyes belső feszülését
örök-titok-tüzek-vizek rekeszben
mindig a múló véglegesre várva
és örökkére képzelt rendezetten.

Csak az ujjak forró vitorlaszárnya
közelsége fölöttem lebegése
a majdnem-érintés figyelmes fényben
emlékképbe fagyasztva kitörölve
halvány-éles váltakozó de emlék
és képtelen pedig csak képben tör fel.
Amúgy meg minden rendezett és gondos
és nincsen jel az emlékképek rajzán
és az is szent ami lehetne pajzán.

2008. május 21.

MÖGÖTTEIM

Feltűnően semleges jelenlétével
hátam mögé kerül talán nem is lopakszik
nem settenkedik csak odajut
s én nem is látom a folyamatot
nem követem minek nincsenek előfeltételezett
gyanakvásaim
nincsenek szándékaim
csak érzem a hátamban a jelenlétét
gerincoszlopomba fúródó hideg szándékait
s hogy vannak szándékai
voltak szándékai
mindig szándékkal van
és mindent betakar a szándék.

S ha újra arcom elé billen
mintha csak véletlen éppen akkor éppen arra
billenne járna kerülne
zavartalanul folytatja amnéziás pillantását
mellyel nem néz önmagára
nem néz rám
csak valamit néz
valamire számít
számol
és nem hiszi el
sose hinné
hogy én kívül a matematikáján
és minden más matematikán
számtalanszor és számolatlan néztem rá
néztem magamba
és megtanultam túl-látni a szándékokon
a megteremtett bekerítettségeken

ezen a kis múlékonyságon
ami van
hiszen holnap ismeretlen kerülhetnek
elém-mögém
villanások arcok szándékok
és bármikor
a nyilvántartásuk zavarba ejtő lenne
a lista terjedelmes
s az emlék megbocsájthatatlan.

2008. június 1.

HEGYEKRE LÁTOK

Biztasd a távol zöld hegyet
megérkezik a pillantásom
héthegyet átlép a szemem
fenyők csúcsát aláteszem
a távlatok nyílt vonalának
és mint a felvonó-sinen
ott-terem a beköltözésem.
Képzeletem fekhelyre lel
a völgyek pelyhes hajlatában
fölöttem ernyőt bont a lomb
és nem töri át sátorát
süvöltve forgó zivatar.
Magához von a végtelen
ezt képzelem.
S a háztetők pala és tégla
szürke-vörös meredekén át
míg fecskeraj zuhan és árad
az eltűnő Nap magasáig
és becsukja a lenvirág is
csodálkozóan kék szemét
én meglesem a városképet
ami a lombok közt kilobban
a tetők szerkezete által
a vörös födémszerkezettel
vaksi ablakszemekkel együtt.
S míg odavágyódom a csúcsra
lehet a hegyek idejárnak
kezem alá simogatózni
mint macskám felpúpozott háttal.
Szeressen engemet a zöld
ahogy most én csodálom s kékek
emlékezzék majd arcomat
ahogyan én a messzeséget.

Emlékezzenek rám az esték
viháncan dobogó szívekkel
pulzáló csillagok s a Hold is
habár én napleány vagyok
az voltam amikor a fények
még játszottak az arcomon.
Most már én játszom a világgal.
Meggyújtom és lekapcsolom
meggyújtom és lekapcsolom.
Ki néz be az ablakomon
ki néz be az ablakomon?…
A hegyen áll a horizont
onnan lököm le versemet
alábukik akár a Nap
átlépi a határokat
nem úgy a fenyő meg a házak
ők nem mozdulnak sem a bokrok
a repkény is csak csordogálgat
zöld folyondár téglafalon
a repkény is csak letapad
akár a gondolat nyomán
a szavak és a mondatok.
Mozart is így mereng velem
míg felhőt gyűjt a Requiem.

2008. június 15.

BÉNYE FÖLÖTT

Katának és valamennyi kiránduló-társamnak: Ildikónak, Gyöngyinek, Irénkének, Zsuzsának.

Naná a kerti virágok
De nyílnak a réteken is
A hegyek hűs hajlatában
A fák alatt a fű közt
Keréknyomok tövében
Vadszegfűk ingadoznak
És sárga pimpók néznek
A vadköles között.

És én is nézem őket
Míg májopált kutatva
Kapirgálunk a földben
Bányászkodunk a lázas
Kincskeresők hevével
És játékkal örömmel
Szorongatjuk kezünkben
A lávaköveket.

A játék és a kincsek
Együtt lopakodása
Hatosfogatunk láttán
Teliszáj-nevetősen
Közénk-keveredése
Akár a patakvízben
Az erdőn átszivárgott
Hűvössége a víznek.

Kortyoljuk mint a gyermek
Szabadságunk derűjét
S a forró déli napban
Ránk lehel illatával
Esőutáni nyirkot
Az erdő barna mélye.

Itt-jártunkat letörli
Mint krétaport a táblán
Egy zápor és a szél is
A nap a dús növényzet
Állandó robbanása
Folyondár feszülése
A fölfelé-magasba.

De bennünk ring a rétek
Madárhangos virágzó
Merengő rejtezése
Akár az erdő alján
A hunyt tábortűz rajza
Kövekkel körbezártan
Az ősembert idézve
S az őslétet is egyben.

Mert visszatértünk érte
Hogy el ne tűnjön végleg
Ami az ember régi
És örök vágyódása:
Ott lenni ahol minden
A kezdetét megéli
És nem féli a véget.

Sárospatak, 2008. június 27.

CSILLAGTEMETŐ

Mi átfolyik az égen
A Tejút fényes ága
Akár ha köd vagy fátyol
Lebegne át az éjen
Pedig tüzes robajjal
Megannyi nap robogta
Által az égi képet
Egy oly régi időben
Ami már nincs és nem lesz.
Az egész csak varázslat
Égi fotó vagy tárlat.
Múzeum. Régi roncsok
Hologramja felettünk
Elnyűtt kastélyi kárpit
Értéke ismeretlen.
És minden tejbe mártott
Felfénylő kis galaxis
Míg múltját dekorálja
Körötte mély sötétben
Halott világok állnak
Az égi temetőnek
Szétbomlott fényű teste
És rákerül a lencse
Belátatlan terére
Megannyi holt világ is
Ami már nem világít.

2008. június 29.

RAJZTÁBLA

Dobai Péternek

Csak kicsit csúszik el a kéz
mikor Picasso odanéz
csak picit moccan el az áll
és már egy vállcsont is kiáll
pedig még gyönyörű a rend
de már lent nem, mint odafent…

Pedig már kívül és belül
ki-be torlódik a világ
szétesve mozdul, ami áll
s magába fagy, ami nyüzsög
kiszöknek formák, alakok
végzik önmaguk mértanát.

A festő áll, és nem mozog
már csak a szem és csak az agy
szétzsongva hull a rajzlapra
megtébolyultan odafagy
az elnyújtott felismerés:
hogy kívül minden gyönyörű
de már sohasem ugyanaz
minden ellentéttel vegyül
és kiakad, és beakad.

A széttört ceruzát lesi
rajzolná át a falakat
minden eltörte tengelyét
a szimmetria megcsúszott
és félrebillent ami ép.

Talán egy másik kép lehet
kiiktatná a víziót
de tombolnak a szögletek.
Akár törött, akár kerek
a világ szétdúlta magát
és elcserélt egy látomást
amelyben Isten alkotott
egy másikkal, amit Picasso.

2008. július 12.

REMETE LÉT

Világok álldogálnak egymagukban
próféták, szónokok és remeték
csupa megváltás eltitkolt alakban
csupa szándék és csupa eltökélt
kényszer, amelynek rangja ismeretlen
gazdája titkos, célja elfedett
és mind a többi örök ellenében
magának akar múltat és jelent.

Megsebzett tükrök: arcuk és szemük
kapálóznak egy békés mindörökben
s kiáll bordájuk élein a szög.
Érinthetetlen mind, érinthetetlen.
Kivárnám, hiszen nincs bennem harag.
Megszólíthatna, lehetne velem.
Övé lehetnék, hogyha élni hagy.
Osztozhatnánk olykor: tiéd, enyém.

De fenn a Göncöl vagy a Jupiter
a Plútó, Szaturnusz, Merkúr vagy a Mars
nem engedi, hogy elüljön a csel.
A Holdra bízza a megbékülést
amelyre Júlia szívét se bízta.
És szétpereg az írásban a jel
a szóban elsiklik az üzenet
s csak áruházak nyílnak, nem szívek.

2008. augusztus 31.

VAK VEZET

Ilinek, idősebb Pieter Brueghel képe nyomán

Kietlen faluszéli táj
Barnák az őszben és halott szemek
Nekik nem mond semmit az árok partja
A mélység és a meredek gödör
Amely felé egymásba kapcsolódva
Tapogatózik előre hat alak
S az első ki az élen elbukott
Hanyatt zuhanva húzza társait
Kezek-botok lánca hiába – nem véd
Mert láthatatlan mindnek a világ
S ki állt az élen az sem tehet többet:
Vak vezeti a vakok seregét.

Így élünk mind, Ili, ne hidd, hogy másként.
Talán lelkedben nagy sugárban ég
A szívjóság s miként a telihold
Behinti homloklebenyed falát
Delejes képekkel ahogy eléred
A dolgok legfélénkebb peremét
S színek-formák centrifugálják körbe
Szemtengelyed köré a nincs-világot.

Tudom hogy átok az ami reád szállt
Sötét madár varangy egy mély gödörből
Kígyómarás skorpióégetés
Csak száraz tiszta pillaremegéssel
Puhán hullt két szemed nyitott terébe
Kútba esett és eltűnt a világ
S alámerült a meder fenekére
Alá koponyád koppanó falára

Göndör tömör velődben eltömődött
Tűnődni tűnni akarván de végleg
Valamit nagyon nem akartál látni
S becsuktad két csodányi ablakod.

Vak vezet világtalant azóta
Brueghel tréfál bosszant és dörömböl
Betegségképekkel az ajtófélfán
Beengedtessen látatlanban képek
Tömegével a két hóna alatt
Olajszaggal terpentinnel és régi
Elfáradt öreg éléskamraszaggal
Munkásvonatok egykor mély szagával
Fokhagymás kolbászok nehéz lehelet
Bakancs kapca büdös zokni szagával
Mindennel mivel elhalkul az ember
Ínyén az édes sóvárgás íze.

Megérinted a vak képet kezeddel
Brueghel sem lát már ne siránkozzon senki
Egyszer eltűnik minden csak nem egyenlőképpen
Süketek és leprások is járják a lakatlan világot
S Brueghel nem küld hozzájuk soha senkit
Egymást kapaszkodva haladnak egyre
Őszbe télbe az eltűnő időbe
Elmúlásukba ami végtelen.

2008. szeptember 23.

KARNEVÁLOZÓK

Gulácsy: A hídon furcsa tarka csoport vonul keresztül.
Ili képcsarnokába

Gulácsy ott rekedt a szülőcsatorna
képzeletbeli lesiklópályáján
még emlékezve önnön életeire
képekre barokk rokokó s más furcsa időkből
hol lenge párában a finom test illata
s a kacér önfeltárásban semmi sem anyag.
Na'Conxypan ezért alkotta meg magát
sorsában képein a színes szappanbuborék
fátyla mögött melyben holt lelkek tánca vibrál
miként Orpheusz zenéjében az elkerülhetetlen
vágyódás örök tilalma.
Így tűnik el légbuborékok függönyében
rejtélyes arca minden lénynek
kik gyaníthatóan léteztek túl a képzeleten is
s Gulácsy nagy fellángolását is megörökítik
egy örök Nőben tündérkertbe zártan.
A varázslat csak idővel szürkül öreggé
barnává sárgává karcossá mintha le akarná
kaparni a vászonról a festő
de nem teheti mert a ritka térben
ennyi imbolygó élet nélkülözhetetlen
a létezés bizonyságaira.

S a híd mely őrült éjszakán vezet
sehonnan sehová
bolydult karneválként viszi hátán
ismeretlen idegenjeit
kiknek vonulása színpadi kellék
játék a lehetségessel
éjszakai szivárvány.

Már zárva a zártkert
hol még huszonnégyig látott s festett
és majd nyolc évig nézte ezt a kettős
egyiksem világot legbelül
elpárállott szeme világa mögött
a kert a rózsa és a szerelem
örök ekstázisának foglyaként.

2008. szeptember 24.

PUSZTUL MAGYAR

Nincsen sírja csak halála
Nincsen sírja csak halála
Ki a poklokat bejárja
Ki a mennyeket bejárja.

Palya Bea hangja repes
Tündérek boszorkák lesnek
Bűvös köröskörbe futnak
Míg az ének meg nem gyullad
Míg a torok el nem fullad
S be nem ékelődik száján
Egyik végén a szivárvány
S át nem ível Dunán Tiszán
S le nem huppan horizontja
Valami szoros titokba.

Nincsen sírja csak halála
Ki az életet kitárja
Száján szemén kiokádja
Széjjelszórja a halálba
Széjjelhányja a világba.

Kertek alatt jóslatokkal
Bíbelődik a telihold
Égeti a holt feketét
Holt ezüstté holdezüstté.

Szépen szóljon az a leány
Mert a torka a szivárvány
Köthetnek testébe fagyot
Csak vesződnek úgyis ragyog.

2008. október 8-9.

AMIKOR MEGRIAD

Amikor megriad a test
Mert elesett
S a szellem számon kéri rajta az erőt
Számon kéri egykori buzgalmát és buzogását
Mert felriad benne a félelem
Hogy soha többé nem száll fel lábaiban az iramodás árama
Karjában a magasra feldobott erő
Derekában a tánc körkörös íve
És panasszá válik minden hiány
Kétségbeeséssé és eljövendővé a jelen:
Csak ül bambán a Visszavonhatatlan
Arcán nyoma sincs a részvétnek
Meg sem kívánja másítani a kialakultakat
Kíváncsiságát felébreszteni sem volna lehetséges
Ezért bizony ostobaság melléje szegődni
Mert akkor véglegesíti magát
Örökös tagként költözik belénk
Halott emlék a múzeumba.

2008. november 2.

VILÁGRENGÉSEK

Mikor a tenger átfutott a végtelenen
És a szárazföld alámerült
Alámerültek a tartalmak is
Fuldoklottak a partok örökös bérlői
S a víz bomlasztotta a szerves vegetációt
Szervetlenítette
Egyre mélyebbre száműzte
S a mélységek mélye alatt fellobbant a víz alatti tűz.
Mert a tűz fölött víz van
A víz fölött szárazföld van
A szárazföld fölött levegő
S a levegő fölött Isten és az Univerzum
Meg a Halál.
Ők hárman bibliai egységben kormányozzák ezt a rétegződést
Míg el nem hibban a sorrend
S a háborgó tűz a háborgó vizet a háborgó föld ellen uszítja
S összeveszvén egymás ellenségeivé lesznek
És saját halálukat megkomponálják.
Ez az Apokalipszis
Melynek már nincsenek szereplői
Tanúi
Túlélői
Mert a káosz eltömíti a túlélés és születés járatait
Önmagát szorozza amíg teheti
Amíg teheti
Mert minél több lesz belőle
Annál közelebb lesz a rend
Annál nagyobb forgásban koccannak össze a matériák
Surrannak el az okozatok
Csapódnak egymáshoz a szétziláltak
Hogy előbb-utóbb elölről kezdjék
A kezdetet

Ami mindig másként alakulhat
S melyben ki tudja
Születik-e ember
Kellesz-e a földnek ez a faj
Vagy feltalál valami mást
Hiszen szeszélyes és kreátor
Halál után se hagyja abba.

Sárospatak, 2008. november 2.

MINTHA SYLVIA PLATH…

jönne a lépcsőn a szürke falak szorító hűvösében
a fordulóban megkoppantaná a falburkolatot
szemével megkapargatná a festékrétegeket
valami ősi ösztönből miként kincset keresünk
értékeket a kopott felületek alatt
valami eltűnt ragyogást aminek lennie kellett
minden ragyogott egykor a születés pillanatában legalább
vagy lehet hogy illúzió ez a ragyogáskeresés
miként rozsdás fényű hajának elszürkülése
arcának belülről szennyeződő színe
mert a kínnal megtelt lélek mérge átüt a szöveten rostokon is
s a fiatal kar-láb-csípő a test teljes minősége
beáll az árulók közé kínzásra ítélni viselőjét.
Jön lassan a lépcsőn talán papucsban a lába
fejében verset hord a magáét és Ted sorait
aki róla is csak annyit tudott meg amit a szomszédasszony
akihez illetlenség bekopogni vagy sosem látogatni meg.
Ted gonosz szemvillanásai és gonosz versei róla
ha vannak ilyenek vagy lesznek ilyenek
zavaros szerelmei mélységhiányos tombolása
a test anyagában a világ anyagában az anyag világában
és semmi a pillák párája mögül előkúszó kétségbeesésből
nem állítja meg az élet kupolás-oltáros kelléktára
csak hull önnön jövője felé mindent magával borítva
a mélység kettényílt csipesze felé
mint ki elitta minden emlékét minden hitét
csak valami cinikus ragyogás van a szája felett
ami fekete.
Sylvia jön le a lépcsőn karjában a gyerekkel
mögötte a másik fogja szoknyája csücskét
lassan lépegetnek a nyikorgó lépcső szuvas deszkáin

egyre közelebb a bejárati ajtóhoz
mert a tenger hívó robaja ideér
csak a könyörület nem ér el ide
nem áll meg a sors csattogó robogása
vonszolja magával ezt a nőt aki már minden volt
így döntése sincs semmivé kell lennie.

2008. november 6.

BELSŐ MONOLÓG

Ili homloka mögé

Az éjszakában néma a sötét
Csak felszikrázó gondolataink
Sercegnek olykor és pislognak is
Vörös tűzzel mint cigarettavég.

Minden tökéletesre tervezett
De eltompult a kivitelező kéz
A részletekről nem gondoskodott
S idővel a tervrajz is elveszett.

Ez életünk sémája is lehetne
Vagy alkotónk csupaszra fosztott álma
Bezárva gondolat- vagy test-keretbe.

Hiszen mindig aláhull minden eszme.
És elsoványodik a megvalósult.
Halandó és tökéletlen eleste.

2009. január 4.

Ó A TÖKÉLY

Ó a tökély fondorlatos.
Fényben ragyogása eltünteti szemünk elől
kápráztat nem vigasztal
kívánatos de elérhetetlen
„égiekkel játszó” Csokonai-tünemény.
Ó a tökély sérülékeny
az elhibbanások szegélye mentén lapul
alig-vonalon
észrevétlen
megkísérteni örök vágy
elérni örök kiábrándulás
valami mindig rálibben erre a finom erezetre
ami a tökély pázsitos vonala
rózsagirlandos vonala
a sóvárgás marad mindössze
amitől el is búcsúzhatunk
hiszen belátja az ember ötven után hatvan után
hogy „égiekkel játszó” volt
mégis
mire vágyna a képzelet
miért teremtene a kéz az elme
ha nem lebegne délibábja a horizonton
tükörvalóságként
ahová csak Alice léphet be
s mit kell látnunk az ő szemével:
semmi sem ugyanaz
semmi sem olyan
a varázslatok bűbájok támadóak
nem tartanak velünk
kiérdemelni is meggondolandó
miért hát
hogy mindent érte teszünk?...

2009. június 25.

AZ ELHIDEGÜLT LÉLEK KÖNYÖRGÉSEIBŐL

A Sylvia Plath-ciklusból

Csak egy apró láng a lélek bugyraiban
Magányos elesett lobbanás
Mégis legyen heve fénye melege ragyogása
Láng legyen a lélek bugyraiban
Láng
Miként átláthatatlan mélységű éjszakák távlatában egy lámpa
Jégbordás tárgyak mellett éber parázs
Láng legyen a lélek bugyraiban
Mindig legyen láng
A szürke nyálkás alkonyatokban
A nyálkás reggeleken
Lobbanjon szemem fénye elé
Vörösödjön vidoran
Lelke legyen
Láng legyen a lélek elhamvadt parazsán is
Nem pisla de bátor ágaskodó
Akár Delacroix lova a megvadult éjben
Horkanjon szeszélye elgémberedett szívemben
Csapdossa bőröm elszarusodott érzékeit
Legyen láng a lelkekben mindenkor
Estétől reggelig.

2009. július 12.

TEGNAP HALOTT, MA FELTÁMADT INKÁBB

Mint a Balaton
Úgy ül a habon
A nyárvégi csend.
Alatta pihen
Cseh Tamás, aki
Két napja halott
S feltámadt nekem.
Úgy dúdolgatom
Bennem szól a dal
Arca izmai
Szépen játszanak
Finom mozdulat
Bennem ez a hang
S minden mimika.
Játszik hangszerén
Torkában a fény
Most pedig sötét.
Így halnak azok
Akik létüket
Könnyen leteszik
Mint a szépruhát
Játszódó gyerek.

2009. augusztus 10.

MARIE ARCA UTÁN

A Marie Curie-ciklusból

Vivaldival vagyok.
Ragyognak a pillanatok és a virtuális fehér lap
Számítógépemen.
Marie Curie-Sklodowska alakja fölött
Elszáll egy szürke madár.
Halott arcok a láthatár küszöbén.
Magára marad az űr, az ember
A művészet, a tudomány
S magára marad a kiteljesedésben hiányos
Szív.
Magára a gondolat remegése:
Igaz-e, nem
Amit végtelen türelem akar örökkön örökké
Igaz-e, ami annak ígéri magát
Szűz-e a lány szíve is
Nocsak, barátaim
Ebben az eltékozolt kufárkodásban
Igaz-e a szép
S szép marad-é az igaz?
Kérdezem, pedig tudom, minden igaz.
A végtelen felé lebeg egy pille anyag, valami fátylas suhanás
S elviszi arcunkat, testünk árnyéka a falon is elhanyatlik
De nem hanyatlanak a gondolatok, amikre lasszót köt az írás.
Nem hanyatlanak a megmunkált gondolatok
A véglegesig feltartóztatott szerénységben sem hanyatlik
Az örök érdem s a nagyság.
Mert bajban van minden
Mi megtagadja mindezeket
Elárulja, eladja jövőjét-múltját-jelenét
Eladja az időt
Eladja lelkét a semmibe hullásnak
Pedig a fenn fátylazó időmúlásban végtelenig marad minden

Ott szállnak a szobrosan merev végletekben a megtett utak
Ott szállnak a hűségek és elhatározások
Ott a kitartás mellett
Az égi örömök mellett
Távol a földitől talán
Mégis földhöz kötötten
Hiszen minden égi itt születik csak.
Marie is úgy tűnik át Curievé Sklodowskából
Mint a hold bal oldala után villan a jobb
A láthatatlan után a látható
S mindkettő ugyanaz, csak a kép más.
Más a kép, de az éber tartalom
Másíthatatlan.
A hold túlsó felén is a hold látható
Öreg arcunkban is benne van gyermekarcunk
Mint ahogyan az ifjú, a legszebb, az egykori ott van
Sablonok nélkül, mégis egységesen.
Valami túléli az időt
Túléli viselőjét
Túléli talán a túlélést is
Mert egyszer, amikor majd anyagtalan lebegnek névtelen illatokban névtelen arcok
S az örök feketék áthajlanak kékbe, lilába, fénybe
Zöld szivárgású sárgába, vörös szivárgású sárgába
Barna szivárgású vörösbe
Mikor minden áthajlik valami másba
S a valami más is áthajlik emebbe
Így hajladozva összeölelkezik a mindenség
Egyetlenegynek képzelve magát megérzi egyetlen belső remegését
Egyetlen ritmusát, melynek élethangjai vannak.
És sosem lesz vége
Vivaldi hegedűjére pattanva szárnyal át az egyetlen lélek a csillagokon
Pihenőt sem tart
Sosem áll meg
Gravitációk játszanak vele majd
Labdázódván, miként a gyermekek.

2009. július 30.

„A VERS GYÓGYÍT”

Beszélgetés Finta Évával

– Beregszászban születtél, itt élted meg ifjúkori éveidet, itt kezdődött költői pályád. Mi „űzött” el innen, milyen remények vonzottak az anyaországba?

– Áttelepülésemkor senki sem kérdezett, és azóta sem. Pedig szívesen elmondtam volna, hogy két gyermek édesanyjaként és feleségként egyszerűen követtem férjemet és az ő családját én, aki akkor már teljesen elárvultam. A szüleim, nagyszüleim nem éltek, és Drávai Gizi néni sem, aki rokoni szinten hozzám tartozott. Kaptam egy új családot, a férjemét, akik évtizedek óta dédelgették magukban a családegyesítés gondolatát, hiszen anyósomnak, ha nem tévedek, három testvére élt akkor még Magyarországon. Meg ne kérdezd, hogy kerültek oda, mert akkor történelemórát kell tartanom. Tehát nem „űzött” el itthonról semmi, és nem vonzottak semmiféle remények. Meglehetősen reménytelenül léptem át a határt, hátamban egyfajta kiátkozás szólamaival. Egy világvégi településre költöztünk, ahol a férjemet állás várta. Szellemi fészkemből így kerültem egy olyan légüres térbe, ahol erőfeszítést jelentett maga a létezés is.

– Áttelepülésed évét nevezhetjük sorsod fordulópontjának?

– Teljesen mindegy, milyen címkét ragasztunk rá. Az embernek van sorsa, és ez azt jelenti, hogy nem mindig a tervezett módon alakul az élete. Erőteljes fordulópont volt, mert a teljes szellemi elszigetelődés mellett egyre fokozódó magányérzet kísérte. A házi orvoslás ugyanis Magyarországon már akkor is olyanfajta megterheléssel járt, peremvidékeken főként, hogy csaknem szibériai száműzöttekként éltünk, a szibériai intelligencia megtisztelő jelenléte nélkül. Tehát én egyre inkább befelé fordultam, a baráti kapcsolataim nem csak az otthoniakkal szakadtak meg, morzsolódtak fel az évek múlásával, de a magyarországi írótársaimmal is. Azt hiszem, senki nem értette, mit keresek én Rakacán, Kenézlőn, s talán még azt sem, hogy Sárospatakon mi dolgom. De a múltat idézzük, s nekem Shakespeare Rómeójának szavai jutnak eszembe: *A semmiről beszélsz, Mercutio,* a semmiről.

– „És a választás színvonala a mi színvonalunk is.” Ezzel a megállapítással zártad egy régi beszélgetésünket. Most, huszonhárom év elteltével hogy látod:

az áttelepülés jó választás volt? Új köteted címének apropóján így is kérdezhetem: partot értél az anyaországban, vagy továbbra is hánykolódni kényszerülsz a sors meglehetősen zaklatott, de mégiscsak egyirányú folyóvízén?

– Ismét jogosan érezhetném hátamban a kést. Én helyesen választottam, mert a családomat választottam. Hogy ezt miért nem fogta fel eddig senki? Ez a választás nekem nagyon áldozatos és nehéz volt. Nem a könnyebbik végét fogtam meg a dolgoknak, mint ahogy az a kérdésből kitetszene. Én nagyon sokat veszítettem az áttelepüléssel, de ezt az események sodrában is tisztán átláttam. A döntéseim azonban erkölcsi alapúak. A két gyerekemnek tartoztam az apjukkal. Érdekes, hogy máig elfogadott a család tisztelete például a görög tragédiákban, s ott nem merül fel a nagyobb közösséggel szembeni tartozás sérelme, ha az vérségi kapcsolattal ütközik. Gondoljunk Élektrára. Valami változott azóta, amiből kimaradtam? De más mondanivalóm is támad a kérdésed kapcsán. Visszakérdezek: az ember statikus, nem változó valaki, akit az életesemények semmiféle átalakulásra nem kényszerítenek, nem tanítanak? Vagy köpönyegforgatás lenne, ha érettebben valamit másként – mert mélyebben – értek, tudok, látok? Választás-e a sors kényszere? Csak mert át kellett lépnem a határt, ettől más ember lettem? Mindenkinek másként működik a sorsa. Az enyémben nagy fordulatok, teljes átrendeződések tették katartikussá a helyzeteket, de mindig feltaláltam magamat. Nem sodródtam, és ma sem sodródom. Ebből adódóan nem ismerem a megbánás fogalmát. De konfliktuskereső és konfliktusteremtő vagyok, mert csak akkor él bennem a kutatás, megérteni vágyás könyörtelen kíváncsisága, ha izzik körülöttem a levegő.

– Beszélhetünk egyáltalán valamiféle „partról", ahol kétségekkel vívódó költői éned félelmei okafogyottan csitulhatnak?

– Ahogy nem ismerem a megbánást, nem ismerem a félelmet sem. Szülőként meg kellett békülnöm az aggodalmaimmal, mert azt nem tudom kiiktatni. A kétségek pedig nagyon jó dolgok. Aki elfogadja a pillanatnyi igazságot, a pillanatnyi ismeretet a dolgokról, annak nincsenek kétségei, de én a növekedést szolgálom. A kétségeim csitulását tehát nem nagyon szorgalmazom.

– Pécsi Györgyi szerint Szapphó a szirten *című köteted anyaga részben szerves folytatása eddigi költészetednek, másrészt viszont annak „igen erőteljes megújulása, s egyúttal kiteljesedése is." Hogyan viszonyulsz ehhez a megállapításhoz? Ez a megújulás tudatos – netán „görcsös" – akarat eredménye, vagy „csupán" az alkotói fejlődés természetes hozadéka?*

– Életem első számú szabálya: semmit sem akarok mindenáron, semmihez sem ragaszkodom görcsösen, még ehhez a szabályhoz sem. Igen fiatalon ez még másként működött, akkor még elhittem, hogy van hatalmam a dolgok

fölött. Ma már tudom, hogy ez nem így működik, s csak a magamon behajtható feladatok-elvárások mellett tartok ki. Nem görcsösen, hanem figyelemmel és fegyelemmel. A dolgok ideje is megmutatkozik. Egyszerűen benyúltam a könyvespolcomra Szepes Erika–Szerdahelyi István Verstanáért, amit amúgy is kedvvel lapozgatok, és megállított a szapphói strófa. Korábban meg sem kíséreltem használni ezt a formát, de hirtelen nagyon egyszerűnek találtam, és simultak alá a gondolataim. Ujjgyakorlatból nőtte ki magát kötetté azzal a nem véletlen attitűddel, hogy szándékomban állt a nőkről, a gondolkodó és alkotó asszonyokról is szólni. Értük is, a nevükben is, és egyben nekik is címezve. Ha valami valóban egészen új jelenség ebben az egy év termését tartalmazó kis kötetben, akkor a saját nememhez fordulásom, illetve saját nemem felvállalása szerzőként is. Hiszen kezdettől fogva a férfiirodalomhoz igazítottam értékrendemet, látásomat.

– Verseidet olvasva fel-feltűnik előttem egy képzeletbeli kép, ahogy ujjadat a ma emberének csuklóján tartva, a megkergült pulzust és egyéb veszedelmeket érzékelve fejedet csóválod, s gyógyító jószer gyanánt verseidet mormolva „ráolvasol" a betegre. Ebből a képzeletbeli jelenségből ítélve fontosnak tartod a tartalmi üzenetet, ám egyik versed sora – „Csak a vers mértéke örök" – a forma elsődleges fontosságát jelzi. Hogyan oldható fel az itt érzékelhető ellentmondás? Feltéve persze, hogy a képzeletemben előhívott kép hitelesnek tekinthető…

– Minden elmúlik, megmásul, az igaznak vélt dolgok is időnként önnön cáfolatukat mutatják. Szapphónak alig maradt néhány verstöredéke, mégis úgy tartja az irodalomtörténet, hogy a görög költészet egyik legnagyobb alakja volt. Nevét valójában nem az általa megfogalmazottak, hanem az általa kidolgozott forma őrizte meg. Az ellentmondást csak kimondom. Ebben legfeljebb az a szokatlan, hogy én teszem, aki a tartalmat mindenkor fölébe helyeztem a formának, de ettől még nem tartottam elhanyagolhatónak. Különben nem foglalkoznék vele. Tehát vannak az életnek abszurdjai, s mint ahogy minden tudományos tétel egy idő után cáfolatra lel, úgy én is belátom, hogy evidenciáim csak rám vonatkozóak. Aki a „na, most megfogtalak" alantas örömével csap le rám, az nem figyelt oda arra, hogy mit mondok. Az nem figyel, csak kiragad valamit több évtizedes gyakorlatomból. Ez így mókás is, komolytalan is. A tények viszont kétségtelenül léteznek: édesanyámat, férjemet túlélték személyes tárgyaik, az emlékezetembe vésődött pontatlanságok már nem korrigálhatóak, mert *formát kaptak* bennem. Ez a forma legyőzi mindazt, amit azóta gondolhatok, érezhetek. A rögzüléseket a forma okozza. A megnyilatkozást a forma teszi lehetővé. A mi esetünkben az anyagot helyettesítve. S ahogyan az anyag örök, úgy örök a forma is.

– A régebbi korokhoz hasonlóan manapság is versek sokasága születik, a ma embere azonban még kevésbé igényli a felismerni vélt igazságokat, ugyanakkor kétségeket is megfogalmazó emelkedett beszédet, a költészetet. Ilyen körülmények közt van értelme legalább a próbálkozás szintjén meghatározni a költészet társadalmi funkcióját?

– Nem nagyon érdekel a költészet társadalmi funkciója, mert a társadalmi berendezkedések jönnek-mennek, mint a divatok, az ember pedig marad. Itt marad, magára hagyva gyakorta a lét olyan megválaszolatlan dilemmáival, melyekre feleletet csak az irodalom példatára adhat, talán az is a maga összességében, és nem külön-külön. Én nem hiszem, hogy az ember pirulákon fog élni táplálék helyett, és vastagabb bőrt növeszt magára, hogy ne kelljen ruhára, fűtésre költenie. Tehát azt sem hiszem, hogy lelke-szelleme sivár, üres és lyukas edénnyé változik, melynek semmi szüksége gondolatokra, felismerésekre, vagy ha tetszik: érzelmekre. Ebben Nagy László jelentősen pesszimistább volt, én nem hiszem, hogy az ember faji mivoltában végérvényesen „elromlik", mint egy szerkezet.

– Lehet, hogy a költészet tévesztett megnyilvánulási formát? A korszerűség betonba vésett követelményeinek való megfelelés miatt születik olyan versek sokasága, amelyek nem képesek megérinteni a ma emberét? Régi korok költőinek nagy versei – de még a kevésbé jelentősek is – nemcsak megérintették az olvasókat vagy a hallgatókat – lásd 1848 márciusát! –, hanem cselekvésre bátorították, sőt mozgósították…

– Főiskolán tanítok, a diákjaim dermedten vették tudomásul költői foglalkozásomat, és valami különleges figyelemmel fordulnak azóta felém. Ezt senki nem kéri tőlük, nincs benne a korszellemben, nem jár érte kitűnő érdemjegy. Önálló irodalmi estem volt tavaly decemberben, amikor is én a Horváth Anna hagyatéki ügyintézése kapcsán nem tudtam időben hazajönni, s a diákok által kiválasztott verseimet nem tudtam meghallgatni, az előadást instrukciókkal ellátni. Az utolsó pillanatban futottam be csurom vizesen, holt fáradtan, hiszen aludni sem tudtam, a városatyák úgy elbolondítottak az előre megbeszélt tárgyalási időpont elnapolásával. A készülő kötetem anyagának bemutatása elkezdődött, diákjaim a házigazda, Halász Magdolna bevezető szavai után gitárzene kíséretében egymás után olvasták fel verseimet. A választásuk is megdöbbentett: csupa bonyolult, súlyos gondolatokat cipelő sorokat idéztek meg tökéletesen a nem központozott szöveg alapján. Értették, amit mondanak. Érdekelte őket, amit gondolok, és előadásomat feszült figyelemmel hallgatták végig, pedig szerepüket befejezték, el is mehettek volna. Hogy ebből nem lesz forradalom? Legyen? Azt gondolom, megváltoztak

a dolgok, s a fogalmak jelentéstartalma is módosult. Nekem forradalmi volt az értelmük és a figyelmük. Megcáfolta a rájuk sütött bélyeget, mely szerint közönyösek, ostobák, műveletlenek, hozzáférhetetlenek…

– A múltba nem léphetünk vissza, de jelenünkben, ami leginkább az ember önsorsrontásának „sikerével" jellemezhető, megkérdőjeleződik az élhetőbb, megélni érdemes jövő is. Mit tehet a költő értünk, ha – mint sok más példa jelzi – a közéleti szerepvállalást elutasítva visszavonul a puszta önmegvalósítás szűk odújába?

– A költő nem tehet többet a közért sem, mint hogy magát megvalósítja. Ezt „adja" a „köznek". Egy önmegvalósított figurát, akiben mindenki más ott lehet, egyáltalán: maga az önmegvalósítás bizonyítéka ott van benne. Ez a legnagyobb ígéret véleményem szerint. És milyen közéleti szerepvállalásról is van szó? A fogalmak koronként-korszakonként új tartalmat kapnak. Nem tudom, hogy én, aki átadtam a KÖZnek háziorvos férjemet, hogy a KÖZ felfalja, én mennyi áldozatot hoztam a KÖZért?... Vagy ez kívülről természetes? Nem gondolom, mert a társadalom például nem veszi a lapot, egyetemista lányomat apától megfosztottan nem tekinti hátrányos helyzetűnek. Rendben, hiszen leányanya is lehetnék, csakhogy akkor időben és mélyen beleásom magam a társadalom pénzkereső dzsungelébe, hogy ne minimálbérközelben kelljen gondoskodnom két gyermekemről. Lassan meg kéne tehát fordítani a kérdést: mit tehet a társadalom a költőkért-írókért, az alkotó elméjűekért, akik ingyen-bérmentve felvállalják szerepüket. Az, hogy jól elvan nélkülünk is a világ, illúzió, s az illuzionisták is halandó emberek.

– Most megjelenő kötetedben húsz év versterméséből adsz ízelítőt. Az ítészek majdani megállapításainak egyike máris borítékolható: „látlelet" egy termékeny időszakról. De hogyan tovább? Ha a ma embere a „ráolvasásokra" fittyet hányva továbbra is önvesztébe lohol, marad-e hited a költészet értelmében?

– „Magamban bíztam eleitől fogva" – írta József Attila *Kész a leltár* című versében. Én sem terhelem másokra sem a hitemet, sem a kitartásomat. Azt gondolom, nem áll módomban kibújni a bőrömből, mássá lennem, mint amivé lettem. A *tovább* meg folyamatban van. Legújabb kötetem utolsó fejezetén dolgozom. Az azt követő terve a fejemben. Közben be kell fejeznem a doktori fokozatom megszerzését. Nem a hiúság vezérel benne, hanem a kenyérkereset. Csak így tarthatom meg állásomat. És jól láttad-érezted: a vers gyógyít. Én már gyógyítottam szavakkal.

Lejegyezte: ***Nagy Zoltán Mihály.***

TARTALOM

Pro memoria 5
Halotti beszéd 6
Krétarajz 8
Jelkép a kő alatt 9
Ikerszonett 10
Feltámadás 11
Szeptemberi éj 12
Beteg a Hold 13
Zár-vers 14
Asszonyok tükre 16
Kontraposzt 18
Otthon 19
Földközelben 20
Éjszakai rondó 21
Jelen-lét 22
És Orfeusz visszanéz... 23
Szárszó 25
Az időhöz 28
Betlehemi csipkekendő 29
Veronika-kendők 30
Gyermeklesen 31
Krumplisütés 32
Intelem 33
Helybenfutás 34
Világosítsa arcodat 35
Kardal Kasszandra köré 37
Nem kérdezem... 39
Ez hát a tér… 40
Burok 42
Ábrák fehérben, feketében 43
Április 44
Terek ablakomba 45
Sziszegő 46
Alkony-pillanat 47

Tavasz-feltámadás 48
Mediterrán látomás 49
Az a pillanat a repüléssel 50
Szobor 52
Történelmi vázlat 53
Szavakba ágyazva 56
A szikla adja 57
Sokkolnak szüntelen… 59
Kiszámoló 60
Jelmondatok 61
Profán búcsú 62
Ezredvégi ima 63
Cuccpolitika 64
Ezredvégi séta porladó tereken 65
Válaszolatlan 67
Előszó, avagy a költő kilép alakzataiból 68
Anyag-csere 70
Halottaimnak 71
Áthallás 72
Rákérdező 74
Duruzsoló kisfiamnak 75
Annának születésnapjára... 77
Költő nem árulja el árulóját... 79
Mikor kiköltöztem valahonnan... 81
Ellenpárok 83
Próza 86
Külön-valóság 88
A Költő visszavágyik a világba... 89
Kép-telen életkép 90
Szavak nyárson 91
Vakfoltok 92
Bolyongás I. 94
Bolyongás II. 95
Égi freskó 96
Villon nyakába veszi az országot 97
Villon a szóbeszédről 98
Villon utolsó álma 99

Búcsú Villontól 100
Tüzet viszek, vizet viszek 101
A tér értelmezései 103
Megkésett levél Marinak 104
Ellenállás 105
Apokalipszis 106
Újjászületés vagy újrahalás 107
Választás 108
Szabad vers 109
Özönvíz 110
Körkörös 111
Egészen új költemény 112
Szentségeinkről 114
Madaras 115
Apám hatalma 116
Évfordulóra 117
Monodráma 118
Levél egy megromlott barátság margójára 120
Képek 122
Hamlet királyfi Barguzinban 123
Komppal a Tiszán 126
Kinek is írom? 127
Evokáció csillagos ég alatt 129
Végjáték 130
Otthon 131
Sivatag 132
Tárgyszembesítés Huszárik Zoltánnal tavaszdélután 133
Lidércfények 134
Rálátásaim 135
Ember a földön 136
Variációk egy apára 137
Árvizecske 139
Duna-rapszódia 140
Mag, magam, magány 143
Kint is, bent is 144
Tapintatlan töprenkedések 145
Anyám feltámadt oltárai 146

Tűnő időben 148
Időutazás 149
Villonozás 150
Vissza a vízöntőbe 151
Ó, Istenem, követsz-e még a szavak dzsungelében?... 152
Varázslatok 153
Ha meghal... 154
Kertben 155
Nyáreste, templom, kórus... 156
Teli-dal 157
Fél három lehetett délután... 158
Egy fekete kismacska halálára 159
Ne legyen 161
Annának 162
Boldogulásom 163
Tarantella 164
Szapphó társa 165
Anyám, anyagom 166
Vadliba-les 168
Ázott daktilusok 169
Civilizációs keservek 170
Önvizsgálat 171
A kihagyhatatlanról 172
A XXI. század költői 173
Annának Máriának 175
Eszelős 177
A homokóra megfordul 178
A dal kupolája 180
A füge olyan messze 181
A visszatérés 183
Barátaim panaszkodnak 185
Jung meg én 186
Szapphó a szirten 187
Nagy Gáspár érkezése 188
Jégvándorlás 190
Lopják Európát 191
Álom a Föld közepében 192

Jancsin mester házai 193
Főszerep 194
Háború 195
Nagyanyám tükre 196
Vállamon még… 198
Az egy szorzatában 199
Nincsen is 200
Túl a középen 201
Csábítás 202
Levendulakék 203
Naptártalan idő 204
A Szaturnusz kereke 206
Március 207
Írott kövek 208
Kettős ballade kicsiknek és nagyoknak 209
Isten a társad. S ki az Isten? 211
Kép 212
Tükörszonett 1. 213
Tükörszonett 2. 214
Tükörszonett 3. 215
Múzsatoborzó 216
Forráspont 217
Sírfelirat lehetne egy emlékoszlopon... 218
Alakzatok nélkül 219
Korallok, éber ingerek 220
Einsteinnel is 221
Mindig-helyzet 222
Monológ 223
Hegyek 224
Analízisben 225
Kereszt 226
Kettős alakban 227
Máglya 228
Foglalatok 229
Szapphó érintése 230
Vakvers 231
Botorka 232

Látszani létnek 234
Az eltűnésről 235
Tükrök között 237
Örök partok 238
Mondóka 239
Ellenvalók 240
Mögötteim 242
Hegyekre látok 244
Bénye fölött 246
Csillagtemető 248
Rajztábla 249
Remete lét 251
Vak vezet 252
Karneválozók 254
Pusztul magyar 256
Amikor megriad 257
Világrengések 258
Mintha Sylvia Plath... 260
Belső monológ 262
Ó a tökély 263
Az elhidegült lélek könyörgéseiből 264
Tegnap halott, ma feltámadt inkább 265
Marie arca után 267

„A vers gyógyít". *Beszélgetés Finta Évával* 268

Finta Éva eddig megjelent önálló kötetei:

Vállakozás az örömre
(versek, Kárpáti Igaz Szó, Uzshorod, 1979.)

Idő – korongon
(versek, Kárpáti Kiadó, Uzsgorod, 1987.)

A lét dicsérete
(versek, Hatodik Síp Könyvek, Budapest–Ungvár, 1991.)

Párkák
(verses színmű 3 önálló részben. Galéria Kiadó, Ungvár – Budapest, 1993.)

Földközelben
(versek, Felsőmagyarország Kiadó, Miskolc, 1993.)

Vissza a vízöntőbe
(versek, Széphalom Könyvműhely, Budapest, 2007.)

Szapphó a szirten
(versek, Bíbor Kiadó, Miskolc, 2010.)

A beregszászi származású, Sárospatakon élő költőnő most megjelenő kötetében húsz év versterméséből ad ízelítőt, amely „látlelet” egy termékeny időszakról. Egyik kritikusa, Pécsi Györgyi szerint Szapphó a szirten című kötetének anyaga részben szerves folytatása eddigi költészetének, másrészt viszont annak „igen erőteljes megújulása, s egyúttal kiteljesedése”.

Az olvasó a kötet tartalmának megismerésével maga is követheti a szerző átalakulásait, melynek mintegy rajzos megelőlegezése Horváth Anna beregszászi szobrász-keramikus róla készült grafikája. A 70-es években született tusrajz Püthia jóslata is lehetne metamorfózist szimbolizáló lepkéivel, melyek annyi évtized távlatából most nyernek értelmet igazán.

Finta Éva költészetének egyik jellemzője a megújulás. A hagyományokat is kedvelő szerző legutóbbi kötete a görög verselési formákat keltette életre. Készülő könyvében narratív szabadversekben meditál az emberi és alkotói sorsok rejtelmeiről. Gyökereit, melyek Beregszászhoz, Kárpátaljához kötik, nem engedte el, de lírájában kezdettől fogva egyetemességre törekszik.

Dupka György

FINTA ÉVA: ÖRÖK PARTOK

INTER
mix

Ára: 780 Ft.

ISBN 978-963-9814-54-7
9 789639 814547 >